

تازه‌پرس

هفته نامه اجتماعی، سیاسی، فرهنگی
سال هفتم، شماره ۳۰۵، ۱۲ صفحه، قیمت: ۴۰۰۰ تومان
چهارشنبه ۲۴ اسفندماه ۱۴۰۱ • ۱۵ مارس ۲۰۲۳

سرمقاله

فیاض زاهد

فرصت‌ها و چالش‌های
سال آینده

یادداشت

حسن هانی زاده

چشم‌انداز انرژی
ایران و عربستان

یادداشت

فرشید فرزنگان

ضرورت حذف پاروئالی
توافقی

یادداشت

حسین مصمصامی

فرج‌وانگی داکتر چنگیز پاکت
پایه

W W W . t a d b i r e t a z e n e w s . c o m

رئیس کمیسیون تلفیق بودجه مجلس

مطرح کرد:

بازتاب

پیش بینی تورم بالا در سال ۱۴۰۲

گروه اقتصادی: شمس‌الدین حسینی در حاشیه جلسه علنی مجلس به ارائه توضیحاتی از مصوبات مجلس شورای اسلامی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ پرداخت. رئیس کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ توضیح داد: بودجه کل کشور در لایحه دولت پس از کسر ارقام حدود ۵۱۱۰ همت بود که با کاهش ۲۶ درصد، ۴۹۷۵ همت شد. وی با بیان این که بودجه کل کشور ۲۶ درصد کاهش پیدا کرد، اظهار کرد: بودجه شرکت‌های دولتی حدود ۳۱۰۰ همت بود که به ۲۸۸۳ همت کاهش پیدا کرد منابع عمومی دولت حدود ۳۹ درصد رشد داشت و از ۱۹۸۴ همت به ۲۰۶۲ همت افزایش پیدا کرد لذا در مجموع بودجه کل کشور شامل بودجه دولت و بودجه شرکت‌ها ۲۶ درصد کاهش پیدا کرد که این بی‌سابقه است...

در گفت‌وگو با کارشناسان بازار مسکن

بررسی شد:

گپ

سایه روشن پیش فروش متري مسکن

گروه راه‌وسکن: هفته گذشته بود که ماجرای پیش فروش متري مسکن در تهران خبر ساز شد. در خبرها آمده بود که برخی تعاونی‌ها، پیش خرید متري واحدهای مسکونی را در منطقه ۲۲ تهران کلید زده‌اند. معاملاتی که سوالات زیادی را درباره مکانیزم خرید و فروش این واحدها ایجاد می‌کند. افزایش قیمت بی‌سابقه مسکن به ویژه در نیمه دوم سال جاری خرید خانه برای ایرانی‌ها را به معضلی جدی تبدیل کرده است. قدرت خرید هر روز به میزانی کمتر از روز قبل می‌رسد و تعداد زیادی از خانوارها نیز رویای خرید مسکن را برای همیشه غیرممکن می‌دانند. در این شرایط خبری منتشر شد مبنی بر اینکه فروش متري مسکن در منطقه ۲۲ تهران رواج یافته و مردم از تعاونی‌های فعال در این منطقه خانه‌هایی پیش خرید می‌کنند...

بررسی شاخص‌های اقتصادی در سال

گزارش

گذشته حکایت از ثبات نسبی کشور دارد.

چالش اقتصاد ارزی

گروه اقتصادی: بررسی شاخص‌های اقتصادی در سال گذشته حکایت از ثبات نسبی و حرکت رو به جلوی اقتصاد کشور دارد؛ به همین جهت با بروز التهابات ارزی بیم آن می‌رود که مردم در دام دلالت قرار گیرند. افزایش نرخ ارز در هفته‌های گذشته و به خصوص روزهای اخیر، موجی از نگرانی را میان مردم ایجاد کرده است. در شرایطی که نوسانات نرخ ارز افزایش می‌یابد و بازارها به سرعت از آن تبعیت می‌کنند، عموم جامعه به دنبال راهکاری برای حفظ سرمایه خود هستند. در این شرایط سوداگران با هدایت افکار به سمت بازار ارز در جهت کسب سود بیشتر، مردم را تشویق به خرید ارز می‌کنند. اما بررسی بازارها بر اساس مؤلفه‌های سیاسی و اقتصادی کشور حکایت از هیجانات مقطعی نرخ ارز بر اساس اتفاقات سیاسی دارد و این مسئله، ریسک سرمایه‌گذاری در بازار ارز را افزایش می‌دهد...

در گفت‌وگو با یک کارشناس چشم‌انداز

بازار سرمایه در سال ۱۴۰۲ بررسی شد

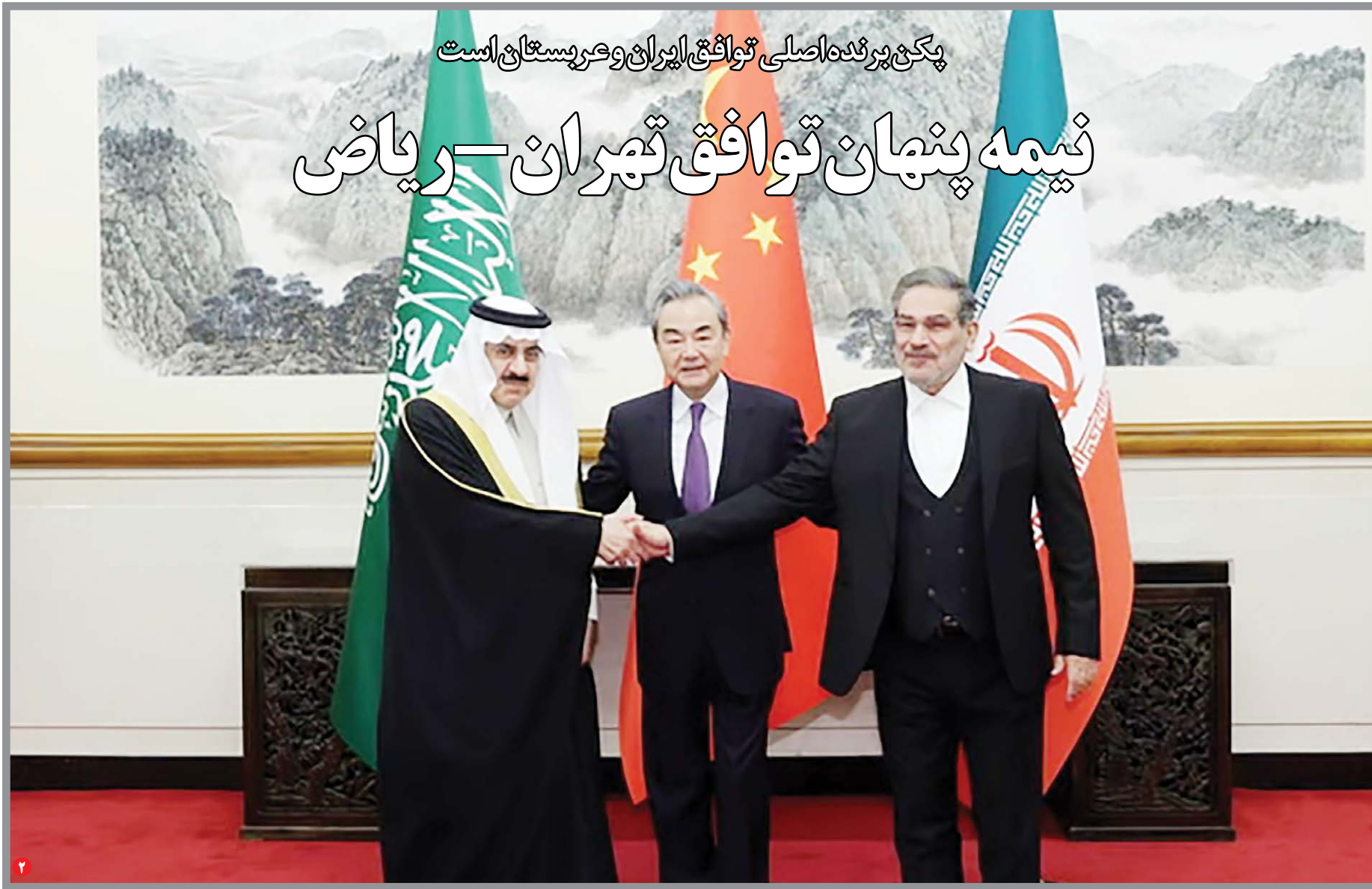
گپ

ریسک‌ها و محرک‌های بازار سرمایه در سال ۱۴۰۲

گروه بازار مالی: تقریباً همه بورسی‌ها به رشد بازار سرمایه در سال ۱۴۰۲ امیدوارند. برخی نیز رویای رشد انفجاری و جبران تمام عقب‌ماندگی‌ها را در سر دارند. اما آیا بورس در سال آینده همین روند را طی خواهد کرد؟ برزو حق‌شناس، تحلیلگر بازار سرمایه، در گفت‌وگو با تجارت‌نیوز به همین سؤال پاسخ داده است که در ادامه می‌خوانید. برای پیش‌بینی ماهیت رشد بازار در سال آتی ابتدا باید محرک‌هایی که قرار است موجب حرکت بازار شود، شناسایی کرد؛ از سویی باید دانست چه ریسک‌هایی بازار را تهدید می‌کنند...

پکن پرورنده اصلی توافقی ایران و عربستان است

نیمه پنهان توافق تهران - ریاض

گزارش

توافق ایران و عربستان دلار
را به ۳۰ هزار تومان می‌رساند؟

خروج بازار ارز از بحران

گروه اقتصادی: بازار طلا، سکه و ارز به انتشار خبر توافق ایران و عربستان پس از ۷ سال، واکنش مثبت نشان داد، به طوری که قیمت‌ها دیرپوز در بازار به شدت ریزشی بود. بررسی‌ها نشان داد در ابتدای ساعت کاری بازار قیمت دلار آمریکا ۲ هزار و ۸۳۷ تومان کاهش قیمت داشت و وارد کانال ۴۵ هزار تومان شده است. از سوی دیگر، هر گرم طلای ۱۸ عیار در بازار افت ۱۹۱ هزار تومانی را تجربه کرد و به قیمت ۲ میلیون و ۸۸ هزار تومان به فروش رفت...

گزارش

«تدبیر تازه» از چشم‌انداز

تالار شیشه‌ای در سال ۱۴۰۱ گزارش می‌دهد

سایه روشن‌های بازار سرمایه

بازار سرمایه ایران طی یکسال گذشته روزهای پرفراز و نشیبی را پشت سر گذاشت این در حالیست که کمتر از یک هفته دیگر سال ۱۴۰۱ به پایان می‌رسد و همگی در انتظار این هستیم تا ببینیم سال جدید را بازار سرمایه چگونه آغاز خواهد کرد. به گزارش خبرنگار ما روز گذشته در همین رابطه روز گذشته آخرین نشست خبری رئیس سازمان بورس در سال ۱۴۰۱ با حضور رسانه‌های مختلف برگزار شد...

گزارش

افزایش ۱۰۰ درصدی حقوق
هم‌پاسخگوی معیشت نیست

نوروز سخت کارگران

گروه اقتصادی: قرار گرفتن در روزهای پایانی سال و در آستانه سال نو، بازار نوری در شهرهای مختلف استان مازندران را فعال کرده و مردم در حال تهیه مایحتاج ضروری و مورد نیاز خود در آستانه سال جدید هستند. اما گرانی‌ها و قیمت‌های سرسام‌آور مردم را بریده است. اسفند ماه که می‌شود بازارها پر رفت و آمد و تکاپو در بین مردم برای همین مایحتاج شب عید و لباس و کفش نو بیشتر می‌شود تا به رسم دیرین زندگی‌شان را نو کنند و با پاکی به سراغ سال نو بروند...

شکل‌گیری رابطه ایران و عربستان
چه چشم‌اندازی را برای بازار انرژی ایران
رقم می‌زند؟

سودی چینی‌ها در بازار انرژی

۵

۲

۷

۸

۱

۵

۱

۲

۱۱

۲

۲

۲

۱

حسن هانی‌زاده

تحلیلگر

مسائل بین‌الملل

توافقنامه ایران و عربستان در پکن نتیجه سلسله ضرورت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی بود. با توجه به اینکه محمد بن سلمان ولیعهد عربستان درصدد اجرایی کردن طرح عمرانی خود موسوم به ۲۰۲۰ است یک تغییراتی در جامعه عربستان ایجاد کرد که در آینده جانشین پدر شود.

به این ترتیب محمد بن سلمان که قرار است بعد از فوت پدر خود سلمان بن عزیز به قدرت برسد،از همین رو با توجه به حدود زاویه و نگاه توأم با تردیدی که در دموکرات‌ها نسبت به حاکمیت محمد بن سلمان وجود دارد، به نظر می‌رسد او به این نتیجه رسیده که برای رسیدن به قدرت، حاشیه امنی در منطقه ایجاد کند. بنابراین با توجه به اختلافاتی که بین دموکرات‌ها و محمد بن سلمان به وجود آمده، از نزدیک به ۲۰ ماه گذشته سیگنال هایی از سوی عربستان به ایران از طرف عراق و عمان ارسال شد مبنی بر اینکه عربستان این آمادگی را دارد تا اختلاف‌های خود با ایران را بر طرف کند. مذاکرات از فروردین ماه سال گذشته آغاز شد و ۵ور مذاکره امنیتی در بغداد صورت گرفت. قرار بود مذاکرات وارد فاز سیاسی شود که رخدادهای اخیر ایران و دخالت رسانه‌های عربستان در این حوادث موجب توقف مذاکرات شد. اخیرا بعد از اینکه آقای شی جین پینگ، رئیس جمهور چین به عربستان سفر کرد علیرغم موضع گیری دوستانه‌ای که در رابطه با حاکمیت ایران بر جزایر سه گانه داشت، اما یک پیشنهاد راهبردی هم ارائه داد و آن میانجی‌گری چین بین عربستان و ایران بود که به هر دو طرف ابلاغ شده و میان ایران و عربستان یکسری موافقت‌هایی صورت گرفت.

حدوداً ۱۰ روز پیش که آقای شخمانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی در پکن مذاکراتی را با مشاور امنیت ملی عربستان، مساعد بن محمد المیمان صورت داد که در نهایت منجر به این توافقنامه شد. این توافقنامه بسیار راهبردی و سرنوشت‌ساز است و تأثیرگذاری بسیار بالایی بر وضعیت منطقه و شرایط منطقه خواهد گذاشت. اولاً از نفوذ آمریکا و رژیم صهیونیستی خواهد کاست و موجب انزوی اسرائیل خواهد شد. ضمن اینکه یک نوع همگرایی منطقه‌ای بین ایران و کشورهای منطقه ایجاد خواهد کرد، منطقه به سمت توسعه پایدار حرکت خواهد کرد.

بنابراین این توافقنامه، کاملاً استراتژیک و راهبردی است و چین به دلیل آنکه نیازمند انرژی فسیلی ایران و عربستان است، به شدت دنبال این توافقنامه بود. به هر حال هدف چین این است که در یک دهه آینده بتواند به قطب اول اقتصاد جهان تبدیل شود و برای رسیدن به این هدف نیازمند یک انرژی گسترده در منطقه است. عربستان به همراه ایران دو کشوری هستند که می‌توانند نیاز انرژی چین را بر طرف کنند. لذا این توافقنامه شرایطی فراهم خواهد کرد که از سال آینده و به‌طور مشخص از اردیبهشت موجب بازگشایی سفارتخانه‌های دو کشور خواهد شد و مسیر تهران، همدلی و همگرایی بین کشورهای منطقه هموار خواهد شد.

ظرف دو ماه آینده و قبل از بازگشایی سفارتخانه‌ها در پایتخت‌های دو کشور، قطعا مذاکراتی پیرامون مشکلات و مسائل جزئی مناسبات دو کشور بین هیأت‌های ایرانی و سعودی در بغداد ادامه خواهد داشت.

یکی از این مشکلات، مساله جنگ یمن است که عربستان پذیرفته آتش‌سوزی اعلام کند و عمل این آتش‌سوز هم اعلام شده‌است هر چند که شک‌کننده بود. موضوع دیگر، نقش تهاجمی رسانه‌های وابسته به عربستان مثل شبکه ایران اینترنشنال بود که تأمین کننده مالی آن عربستان است. به هر حال در مدار بحث بوده و عربستان باید کمک مالی خود به این شبکه را قطع کند. این گام‌هایی است که می‌تواند حسن نیت طرفین را نشان بدهد و عربستان چون در گذشته نقشی اصلا تقرومی در محور مقاومت در ایران داشته باید گام اول را عملا بردارد و ثابت کند پایبند به توافقنامه پکن است.

چین یک کشور بزرگ است و نگاه این کشور به مسائل منطقه، نگاه کاملاً اقتصادی و فراسیاسی است و به همین دلیل تلاش می‌کند تا امنیت در منطقه ایجاد شود و نفوذ آمریکا در منطقه را کاهش دهد. به همین دلیل هر چه دیدگاه‌های ایران و عربستان به هم نزدیک شود، قطعا چین منفعت بیشتری از این همگرایی خواهد داشت به دلیل اینکه چین نیازمند همکاری با ایران و عربستان برای استفاده از انرژی دو کشور است. لذا این کشور در هفته‌های گذشته بسیار تلاش کرد تا مناسبات ایران و عربستان را به یک نقطه قابل اتکایی برساند و عربستان را از آمریکا دور کند و موجب کاهش هجوم آمریکا به منطقه شود. اگر تنش کاهش پیدا کند و منطقه به سمت آرامش و ثبات برود، این امر بر مذاکرات ایران و کشورهای ۱+۴ در حوزه برجام در وین اثر مثبت خواهد داشت و ممکن است کشورهای اروپایی ناچار نشوند شرایط ایران را برای ادامه مذاکرات بپذیرند و این مقدمه‌ای برای ایجاد یک توافق جدید با برجام خواهد شد. این توافقنامه اثر مثبتی در مذاکرات وین خواهد گذاشت.

چهارشنبه ۲۴ اسفند ۱۴۰۱
سال هفتم شماره ۳۰۵

کاربن ژان پی بر سخنگوی کاخ سفید عصر جمعه به وقت محلی در جمع خبرنگاران در واشنگتن درباره توافق ایران و عربستان گفت که ما از گزارش‌ها پیرامون ایران و عربستان آگاه بوده‌ایم.سخنگوی کاخ سفید گفت که به صورت عمومی باید بگویم که ما از هر گونه تلاش برای کاهش تنشها در منطقه و پایان جنگ در بین استقبال می‌کنیم. این یکی از دلایل سفر جو بایدن رئیس جمهور آمریکا به خاورمیانه بودوی اضافه کرد:دیپلماسی، کاهش تنش و بازدارندگی ستون اصلی سیاستی است که بایدن در طول سفر خود به منطقه به آنها اشاره کرد. کاهش تنش در منطقه یک اولویت است و بایدن از آن استقبال می‌کند.سخنگوی کاخ سفید در عین حال در

پکن برنده اصلی توافق ایران و عربستان است

نیمه‌پنهان

توافق

تهران—ریاض

دکتر آریابرنز محمدی روزنامه نگار

پاسخ به سوالی درباره موضع واشگتن درباره مذاکرات برجام با توجه به این توافق گفت: موضع ما پیرامون مذاکرات برجام تغییر نکرده است. این مذاکرات در حال حاضر در تمرکز و دستور کار ما نیست.جو بایدن رئیس جمهور آمریکا روز جمعه به وقت محلی در پاسخ به سوال خبرنگاران درباره واکنش به توافق میان تهران – ریاض با عباراتی مبهم واکنش نشان داد. به گفته برخی خبرنگاران کاخ سفید بایدن که سوال را کامل نشنیده بود، در خصوص توافق ایران و عربستان گفت: هرچه روابط اسرائیل و کشورهای همسایه عرب خود بهتر باشد، برای همه بهتر است.پیش از این، جان کربی هماهنگ کننده ا تباطات راهبردی شورای امنیت ملی دولت بایدن روز

سخنگوی کاخ سفید: موضع مادر باره برجام تغییر نکرده است

جمعه به وقت محلی گفت:سعودی‌ها ما در جریان این مذاکراتی که داشتند قرار داده بودند اما ما مستقیماً در این مذاکرات نقش نداشتیم.پیش از این، ایالات متحده آمریکا در نخستین واکنش به توافق جمهوری اسلامی ایران و عربستان سعودی گفت که از گزارش‌ها درباره احیای روابط دیپلماتیک میان ایران و عربستان آگاه‌است.یک سخنگوی کاخ سفید روز جمعه به وقت محلی اعلام کرد: ما از هر گونه تلاش برای کمک به پایان جنگ در یمن و کاهش تنش‌ها در خاورمیانه استقبال می‌کنیم.وی تصریح کرد: کاهش تنش‌ها و دیپلماسی به همراه بازدارندگی ستون‌های اصلی سیاستی هستند که جو بایدن رئیس جمهور آمریکا به آن اشاره کرده است.

کارتهایشان را با پیش‌فرض ایران به مثابه یک بازیگر قدرتمند منطقه‌ای، انتخاب خواهند کرد. البته در این بافتار، ضروریست که به کشورهای کوچکتر خلیج فارس اطمینان داده‌شود که نزدیکی ایران و عربستان به معنی کاهش وزن آنها در روابط دو و چندجانبه نخواهد بود.در غیر این صورت، ممکن است کشورهای مانند امارات در پی خنثی‌سازی این نزدیکی برآیند. عراق پس از بحران‌های سال‌های اخیر، ضرورت بازسازی و توسعه همه‌جانبه را بیش از پیش احساس می‌کرد، و رفع تنش در منطقه پیش‌نیاز این دو ضرورت بود. از سرگیری روابط تهران و ریاض، خبر خوبی برای منطقه است؛ پایان جنگ یمن، برقراری ثبات سیاسی و رفاه اقتصادی در عراق، خروج لبنان از بحران اقتصادی و بازسازی سوریه، نیازمند توافق و همکاری ایران، عربستان و همراهی دیگر کشورهای منطقه است.

اسرائیل، بزرگ‌ترین بازنده این توافق است هرچند نباید در این باره دچار اغراق در تحلیل شد؛ تل‌آویو روابط نزدیکی با پکن دارد و عادی‌سازی با کشورهای منطقه هنوز در جریان است. توافق میان ایران و عربستان و بحران داخلی اسرائیل ممکن است روند عادی‌سازی را با تأخیر مواجه سازد اما بسیار بعید به نظر می‌رسد که پتانسیل معکوس‌سازی آن را دارا باشد؛ ریاض روابط غیر علنی خود با اسرائیل را قطع نخواهد کرد ولی در برقراری روابط علنی نیز عجزعملی‌ای نخواهد داشت؛ در ضمن ریاض هیچگاه مایل نبوده در این باره، دنباله رو وظیفی به نظر برسد پس اگر در آینده، عادی‌سازی رسمی میان ریاض و تل‌آویو رخ دهد، عربستان سعودی را آن نه ذیل توافقنامه ابراهیم، که در چارچوب طرح صلح عربی (ابتکار امیرعبدالله) صورت‌بندی خواهد نمود؛ همچنین محمد بن سلمان به خوبی می‌داند که در گزین‌های عادی‌سازی، او «ماهی بزرگ» است، پس برای این معامله، بهایی سنگین مطالبه خواهد کرد، آنهم نه از تل‌آویو که از واشگتن.

این بهای می‌تواند دستیابی به تکنولوژی پیشرفته هسته‌ای و سلاح‌های فوق پیشرفته آمریکایی را شامل شود. در پایان اگر نظریات روابط بن‌الملل را دارای اعتبار بدانیم، لاجرم باید بپذیریم که روابط میان ایران و عربستان هنوز تا رسیدن به نقطه توازن و تعادل فاصله بسیار دارد. در ادراک تهدید عربستان سعودی، ایران سالهاست که در صدر لیست قرار دارد، زودن این سوء برداشت از ذهنیت نخندگان حاکم عربستان، کار آسانی نیست ولی اگر فکر است رابطه با عربستان اصلاح شود، چاره‌ای نداریم مگر اینکه در این زمینه گام برداریم. در خاورمیانه‌ای که تجارت درون منطقه‌ای در آن، زیر ده درصد است، سرمایه‌گذاری متقابل ایران و عربستان در طرح‌های توسعه‌ای بکدیگر و سرمایه‌گذاری مشترک در پروژه‌های کشورهای منطقه، می‌تواند ذهنیت و عینیت ریاض و دیگر کشورهای منطقه را همزمان دچار تحول کند. در گذشته، اکثر تحلیل‌ها، رقابت با حاصل جمع صفر در منطقه را بدیهی انگاشتہ بودند و غالباً نسبت به مزایای احتمالی همکاری و همافزایی اقتصادی به‌ویژه در زمینه پایانه‌های دریایی و کریدورهای ایران وبنادر و کریدورهای به اصطلاح «قیب» در منطقه غرب آسیا غفلت ورزیده شده‌است و سناریوهای همکاری با کشورهای همسایه اعم از همسایگان شمالی، ترکیه، پاکستان، افغانستان، شورای همکاری خلیج فارس و عراق در قالب یک منظومه به هم پیوسته و بهم وابسته مورد بحث و بررسی جدی قرار نگرفته‌است. این درحالیست که همافزایی کریدوری – پایانه‌ای می‌تواند تومانی به عنوان علت و معلول همگرایی منطقه‌ای مورد بررسی آینده‌پوهانه قرار گیرد و منافع و چالش‌های احتمالی چنین سناریوهای موردزبان‌بازی علمی براساس داده‌های حال حاضر و تخمین‌ها و چشم‌اندازهای آینده، مورد ارزیابی قرار گیرد.

با این حال و علی‌رغم انتقادهای حقوق بشری بایدن، آمریکا هنوز متداول امنیتی نظامی عربستان است ولی واشگتن دیگر آن نفوذ سابق را بر تصمیمات ریاض ندارد. چین از سال ۱۳۲۰ در زمینه توسعه برنامه موشکی عربستان با این کشور همکاری می‌کرد ولی عمده تحول در روابط دو کشور از سال ۲۰۱۶ آغاز شد، زمانی که چین و عربستان سعودی توافق کردند که روابط دوجانبه خود را به سطح مشارکت استراتژیک جامع ارتقا دهند. بی‌سبب نیست که چشم‌انداز ۲۰۲۰ عربستان سعودی دارد که در سال ۲۰۱۶ توسط محمد بن سلمان راه اندازی شد از حیث اهداف اعلام‌شده، شباهت زیادی با اهداف اعلام‌شده ابتکار کمربند و راه دارد: «تقویت ارتباط متقابل از طریق همکاری در زمینه انرژی، تجارت، سرمایه‌گذاری و فناوری‌های نوین»۴.

صندوق سرمایه‌گذاری حاکمیتی عربستان با بیش از ۶۲۰ میلیارد دلار دارایی و مازاد درآمدهای نفتی سال‌های اخیر عربستان، از جمله جاذبه‌های غیرقابل انکار این کشور برای چین است. به عنوان نمونه سال گذشته از اسکو اعلام کرد که ده میلیارد دلار در یک مجتمع پالایشگاهی در شمال شرق چین، سرمایه‌گذاری خواهد کرد. همچنین در سفر اخیرشی به منطقه، عربستان و امارات اعلام‌آبادگی کردند تا حدود ۱۰ میلیارد دلار در در پروژه‌های مربوط به دالان اقتصادی پاکستان –چین(سی‌پیک) سرمایه‌گذاری کنند [۵]چین شریک تجاری اصلی کشورهای عربی است؛ ارقام این تجارت بدون در نظر گرفتن سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی مرتبط با ابتکار کمربند و راه به ۳۳۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱می‌رسد که ۲۰۰میلیاردآن تساهم تجارت با عربستان سعودی و امارات بوده است. چین تاکنون با الجزایر، مصر، ایران، عربستان سعودی و امارات اسناد همکاری استراتژیک امضا کرده است. [۶]بنابراین، منافع کلان چین اقتضا می‌کند که از ثبات و همکاری چندجانبه در خاورمیانه حمایت کند. صاحب‌نظران، اتحادیه اروپا را غول اقتصادی می‌بخشد، طرحی کپشی چین پینگ، در ۲۰۱۳ از کره‌بند و راه نام نهاد، چین، پیشینه استعماری و تریجیح ایدئولوژیک ندارد و در عرصه‌ای وعده سرمایه‌بند شدن کلان می‌دهد که برای کشورهای درحال توسعه به شدت حیاتی است: عرصه زیرساخت، تجمیم این رویکردها، منجر به همافزایی قدرت نرم و سخت اقتصادی چین شده‌است.اگر آمریکا در بدو توندنظام دوقطبی با طرح مارشال تلاش کرد و موفق شد تا جلوی نفوذ شوروی در اروپای غربی را بگیرد، چین نیز در آستانه نظم جهانی چند قطبی، با طرح راه ابریشم جدید، مهار آمریکا را در مقیاسی جهانی دنبال می‌کند. تهران با امضای توافقنامه ۲۵ساله، «نگاه به شرق» خود را تثبیت کرد و با هم‌آوایی با ابتکار «کمربند و راه» چشم‌اندازی روشن از آینده همکاری‌ها را در برابر چشمان پکن ترسیم کرد. ایران با جمعیت هشتاد و چند میلیونی، منابع سرشار نفت و گاز، نیروی کار جوان و خیر،ه، اقتدار دفاعی دررتزا و پتانسیل‌های خیره‌کننده ژئوپلیتیک و ژئواکونومیک، کشوری است که چین قادر به نادیده گرفتن آن نیست. از آن سو، عربستان سعودی بزرگ‌ترین تأمین‌کننده نفت چین است که ۱۸ درصد از کل خرید نفت خام چین را تأمین می‌کند. درضمن ریاض بازیگری بازی‌ساز در اوپک‌پلاس است که از زمان جنگ نفتی ۲۰۲۰ده‌نیاتایب‌نمود که درنبرهقیمتگذاری حریفی است که نباید دست‌کمش گرفت. این را دونالد ترامپ در ۲۰۲۰ و جو‌بایسن در ۲۰۲۲به خوبی درک کردند.وزن کشتی نفتی ۲۰۲۰در برابر روسیه و آمریکا بود ولی در سال ۲۰۲۲ جو بایدن رفتار ریاض را همسویی با پوتین قلمداد کرد. این کشت مستقلا نه و محاسبه‌گرانه ریاض نمایانگر این واقعیت است که عربستان در سال‌های اخیر به‌ویژه پس از ناامیدی از اراده آمریکا برای تأمین امنیتش، در حال متنوع‌سازی متحدان خویش است.

توافق ایران و عربستان دستاوردی مهم است اما پایان ماجرا نیست؛ طرفین وضعیت لا غالب و لا مغلوب (نه پیروز و نه شکست‌خورده) را به خوبی درک کردند و این آغاز بست برای یک ماجرای خوب.

خاورمیانه از بسیاری جهات یک میراث‌نهادینه شده‌دردل تاریخ است با الگوهای تکرار شونده که از دور دل می‌برد و از نزدیک رهله؛دامی است‌به‌شکل‌دانه؛از جمله این الگوهای تکرار شونده سکه‌ای است از جنس نقره داغ که یک رویش نفوذپذیری و روی دیگرش هژمونی‌ستیزی و مقاومت خیزی؛منظومه‌ای است در دل بی‌نظمی که سوداگران خیال خاشام را می‌فریبد تا چشم بر انگاره هژمونی‌ستیزی ببندند و تنها الگوواره نفوذپذیری را باز شناسی کنند. این را انجیکان حاکم عربستان به محک تجربه در یافتند و پس از تحمل هزینه‌های بسیار، برآن شدند که از راه رفته بازگردند و آه رفته را به جوی هدایت کنند. جمال عبدالناصر و صدام حسین تکریتی، هر کدام به نوبه خود، در این راه بخت خویش آزمودند اما پیش از بیرون کشیدن رخت خویش، به هر طره افول و چاه سقوط در غلظیدند.

طالع سعد اما یار ولیعهد جوان سعودی است که سوزن‌بان رسل قطار را به موقع عوض کردگر نه لوگو مویی که سوختش دل‌راهی با‌داورده نفتی بود و بخار مخزنش غرور جوانی، می‌رفت تا ژرفای سقوط ناصر و صدام را ملاقات کند.

توافق ایران و عربستان با استقبال گسترده‌سران کشورهای پیشین ریاض با این دولت‌ها بوده، همچنین اشاره به احیای توافقنامه همکاری ۱۹۹۸ و توافقنامه امنیتی ۲۰۰۱، نویدبخش تحولی عمیق در روابط میان دو کشور است که فراتر از یک تنش‌زدایی و یا صلح سرد، در پی بازتعریف کلی مناسبات میان تهران و ریاض، با پیامدهای مثبت منطقه‌ای است.

جنگ یمن برای ریاض باتلاق شده بود و محکومیت بین‌المللی، چهره بن‌سلمان را مخدوش و در نزد افکار عمومی جهان، از او سلب اعتبار کرده بود.

این نزدیکی می‌تواند پایان منازعه‌ای بی‌حاصل را برای سعودی‌ها رقم بزند و بوجه جنگ را صرف پیشبرد اهداف افق ۲۰۳۰ سازد.

بن سلمان، برای متنوع‌سازی اقتصاد محتاج سرمایه‌گذاری خارجی است، سرمایه‌های سوسست‌وار پهباد هراس‌زاد؛ یکی از نتایج صلح منطقه‌ای، نگاه مثبت سرمایه‌گذاران بین‌المللی به طرح‌های بلندپروازانه بن سلمان خواهد بود. زمانی که ملک سلمان در سال ۲۰۱۵ به قدرت رسید، اقتصاد عربستان در حال گذر از شوک رکود بزرگ قیمت نفت بود. در عرض چند ماه، قیمت نفت از ۱۰۰ دلار به ۵۰ دلار در هر بشکه رسید و عایدات نفتی پادشاهی به نصف کاهش یافت. عربستان نیاز به اتخاذ تدابیر ریاضتی عمده داشت، از همین رو محمد بن سلمان در سال ۲۰۱۶، چشم انداز ۲۰۳۰ را رونمایی کرد، یک پروژه اصلاح اقتصادی بر اساس گزارشی که توسط شرکت مشاوره‌نه چندان خوشنام «ک‌کپیزی» تهیه شده‌بود.

عربستان علی‌رغم درآمدهای سرشار نفتی به دلیل جمعیت بومی ۲۲ میلیون نفری، قادر نیست رفاه ملتش را به سطح دیگر کشورهای شورای همکاری خیج فارس برساند و جی.دی.پی (تولید ناخالص داخلی) سرانه‌اش فاصله‌ممتداری با قطر، امارات و کویت دارد. ۶۷ درصد از جمعیت ۲۲ میلیونی بومی عربستان، کمتر از ۲۵ سال سن دارند، نرخ بیکاری عربستان در یک دهه گذشته دو برابر شده و بیکاری جوانان (۱۵–۲۴) در این کشور به ۲۱ درصد می‌رسد. [۱]

همچنین بیست درصد جمعیت این کشور زیر خط فقر قرار دارند. [۲] ضمناً میزان رشد جمعیت در این کشور

مهر: قیمت کالا‌های اساسی در بازار در هفته پایانی سال ۱۴۰۱ تا حدودی تثبیت شده است.

بر اساس روال هفتگی رصد میدانی از بازار کالا‌های اساسی انجام شد.افزایش قیمت نهاده‌های دامی و افزایش بهای تمام‌شده پرورش دام‌اعم از دام‌سبک و سنگین و طیور سبب‌شده تافروشدگان با روش‌های گوناگون اعم از گوشت مرغ بدون استخوان، گوشت مرغ یا کمر و بدون کمر، ران گوسفند بدون چربی و با چربی و ... قیمت‌ها را مدیریت کرده تا کمتر دچار ضرر شوند. در حالی که این گونه معاملات در بازار هزینه‌زا جیب‌مصرف‌کننده‌بوده و سفره

افزایش ۱۰۰ درصدی حقوق

هم پاسخگوی معیشت نیست

نوروز سخت کارگران

زهره دانی

روزنامه نگار

اما متأسفانه هم اکنون قیمت‌ها بالا و قدرت خرید ما بسیار اندک است و با عیدی که برای بازنشتگان در نظر گرفته‌اند، نمی‌توانیم دو کیلو گوشت و برنج بخیریم چه برسد به کالا‌های سفره عید که قیمتشان بسیار بالا است. پسته‌ای که تا چندماه گذشته ۶۰۰ هزار تومان بود، اکنون به یک میلیون تومان رسیده است و حقوق‌های ما کفاف خرید این کالا‌های لوکس و تجملاتی را ندارد.

■ آشفته بازار شُب عید و رغبتی که برای خرید نیست
زارعی یکی از فروشنندگان مازندران هم به ایلنا گفت: در آستانه سال نو تمامی اقلام مورد نیاز مردم در بازار عرضه شده، اما کاهش قدرت خرید مردم در مقایسه با سال گذشته موجب شد تا خریده‌ها کمتر شود. بازار‌ها مملو از جمعیت، اما سوت و کور است و دیگر خبری از شور و هیجان خرید آخر سال توسط شهروندان نیست و فقط قیمت اجناس پرسیده می‌شود و قدرت خرید بسیار پایین آمده است.

برخی از مردم در کنار وضعیت گرانی‌ها، از آشفنگی بازار، قیمت‌های متفاوت و عدم نظارت‌ها بر کالا‌ها گلایه‌مند هستند و معتقدند که در بازار نظارت و بر خورد جدی با گران فروشان نمی‌شود.

■ حراجی‌های دهن پر کن و بی فایده

مهاجر یکی از شهروندان مازندرانی هم گفت: مردم الان بیشتر به فکر خرید اقلام خوراکی‌شان هستند تا به فکر خرید کفش و لباس و متأسفانه قیمت‌ها از یک مغازه با مغازه دیگر کلی فرق دارد و در حراجی‌ها هم خبری از حراج واقعی نیست. توزیع مناسب کالا‌ها به صورت مستقیم از طریق اتحادیه‌ها و تولید کنندگان بدون واسطه با قیمت کمتر از بازار با هدف جلوگیری از افزایش قیمت‌ها در میان شهروندان می‌تواند تا حد بسیار بالایی قدرت خرید را افزایش دهد. باید کالا‌های اساسی و مایحتاج مردم به میزان نیاز با نرخ دولتی و تمانی در بین خانوارها توزیع شود تا شاید بتوان بخشی از مشکلات مردم در شُب عید را برطرف کرد.

■ عیدی‌های دولت کفاف خرید ضروری ترین مایحتاج را نمی‌دهد

اسدالله زاده شهروند دیگر مازندرانی معتقد است، عیدی امسال کفاف خرید یک دست لباس بچه رانمی‌دهد چه

تثبیت قیمت کالای اساسی در هفته پایانی سال ۱۴۰۱

مردم کوچک‌تر می‌شود.
رصد قیمت کالای اساسی در بازار نشان می‌دهد، قیمت گوشت گرم مرغ هر کیلو ۶۶۸۰۰ تومان و نرخ مرغ منجمد هم هر کیلو ۵۵ هزار تومان در فروشگاه‌های پروتئینی سطح شهر در حال عرضه است.بازار آریزان حاکی از افزایش قیمت میگو در بازار داشته و هر کیلو میگو تازه از ۲۴۰ تا ۴۸۰ تومان قابل خرید است در حالی که این عدد هفته گذشته بین ۲۴۰ تا ۴۰۸ هزار تومان بود.روش دیگر در فروش محصولات با وجود کاهش تقاضا به دلیل کاهش قدرت خرید مردم استفاده از واژگانی است که خریدار را ترغیب به خرید کند مانند تخم مرغ زرده طلا، تخم مرغ وزرده و ...

گلپور گفت: در بسیاری از استان‌ها کارفرمایان در صنایع مختلف اذعان دارند که بسیاری از کارگران به دلیل دستمزدد پایین ماندگاری در کار ندارند و ترجیح می‌دهند در مشاغل کاذب و آزاد فعالیت کنند. چرا که با دستمزد شوری‌عالی کار معیشت کارگر تأمین نمی‌شود. با توجه به بحرانی که در کمبود کارگر در صنایع داریم، اگر دستمزد منطقی افزایش پیدا نکند، این بحران بدتر می‌شود.وی با اشاره به آمار‌های سازمان تأمین اجتماعی از پرداخت بیمه بیکاری گفت: سال گذشته بعد از افزایش ۵۷ درصدی دستمزد حدود ۲۰ درصد آمار پرداخت بیمه بیکاری کاهش یافته‌بود. این مسئله به معنی بازگشت و ماندگاری در شغل است؛ بنابراین اینکه برخی اعلام می‌کنند افزایش مزد باعث تعدیل نیروی کار می‌شود، استدلال درستی نیست. افزایش سالان گذشته نشان داد که افزایش مزد باعث بیکاری نمی‌شود، بلکه در رشد اشتغال تأثیر دارد.

رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگری کشور بیان کرد: اینکه تمام مسئولان اعلام می‌کنند سال گذشته ۵۷ درصد مزد افزایش پیدا کرد، اگر بخواهیم دقت کنیم می‌بینیم از نظر ریالی حدود ۱ میلیون و تا ۱٫۵ میلیون تومان افزایش یافت. با توجه به اینکه کف در یافتی کارگران بسیار پایین است افزایش ۵۷ درصدی هم مبلغ زیادی به حقوق کارگر اضافه نکرد. به‌طور مثال اگر همین الان ۱۰۰ درصد به حقوق افزوده شود، باز هم دستمزد با خط فقر فاصله چشمگیر دارد.

وی گفت: مطابق ماده ۱۴۱ قانون کار و تبصره ۲، دستمزد باید متناسب با نرخ تورم هزینه‌های سبب معیشت را تأمین کند. اگر دستمزد بر مبنای سبب معیشت نباشد، خانواده کارگران را دچار مشکل می‌کند. گلپور گفت: هزینه‌های زندگی کارگران اعم از مسکن، خوراک و ... هر روز در حال نوسان است؛ بنابراین هزینه‌های زندگی کارگران از زمانی که دستمزد تعیین می‌شود تا پایان سال یکسان نیست، بلکه هزینه‌های زندگی کارگران چندین برابر می‌شود. هزینه‌های مسکن، درمان و تحصیل طبق قانون بر عهده دولت است، اما در واقعیت به عهده کارفرما واگذار می‌کند. کارگران حتی از پس هزینه‌هایی که وزارت اقتصاد و سایر نهادها اعلام می‌کنند هم بر نمی‌آید.

۳

چهارشنبه

۲۴ اسفند، ۱۴۰۱

سال هفتم

شماره ۳۰۵

اقتصاد

تجدیدتازویر

هفته‌نامه

یادداشت

ضرورت حفظ بار روانی توافق

فرشیدفرزانگان

رئیس اسبق اتاق بازرگانی ایران و امارات

اینکه توافق صورت گرفته ایران با عربستان، اعلام شده اما جزئیاتی از آن هنوز منتشر نشده است و البته این توافق دال بر دایر کردن سفارتخانه‌های در دو کشور است که رسانه‌های عربی اعلام کردند که ظرف دو ماه آینده سفارتخانه‌ها بازگشایی خواهند شد. این خبر گشایش فضای سیاسی بین دو کشور را نشان می‌دهد اما باید نوع و سطح همکاری‌های کشورها باید مورد بررسی قرار گیرند.

نکته‌ای که وجود دارد این است که انتشار همین خبر بار روانی مثبت برای بازار به همراه داشت و انتشار این خبر بر روی کانال‌های اعلام نرخ دلار اثر گذاشت. در این مدت دو خبر سفر آقای گروسی به ایران و خبر توافق با عربستان بار روانی مثبت در بازار ارز اریان ایجاد کرد. حفظ این بار روانی بسیار مهم است. اگر انتشار این اخبار مثبت ادامه داشته باشد و بار روانی بازار تغییر پیدا نکند، بسیاری را می‌تواند به موقعیت فروشنده ارز تبدیل کند. افزایش فروش ارز باعث می‌شود که فشار از روی بازار برداشته شود و نوسان گیرها فروشنده شوند چرا که افق بازار را افزایشی نمی‌بینند.

از طرفی اینکه گفته شد در هم امارات بر می‌گردد، ممکن است که بخشی از این توافق به این شکل باشد که پول‌های بلو که شده ایران به صورت در هم بر گردد و گویا از عراق هم ۵۰۰ میلیون دلار هم برگشته است. در این میان، ایران با چین هم مرادوات اقتصادی سنگینی دارد و موضوع پول‌های بلو که شده ایران در چین مطرح است و اگر این پول‌های بلو که شده از چین به شکل در هم از امارات بر گردد، به طور قطع این در هم در بازار ارز ایران اثر می‌گذارد. پول‌های بلو که شده حتی اگر به شکل پول چین هم بر بیفتد در بازار ایران اثر بخشی خواهد بود. اما در هم امارات در بازار ایران ثابتهای است و بیشتر تراکنش‌های ایران از درگاه‌های صرافی‌ها انجام می‌شود و عملیات صرافی‌ها بر روی نرخ‌ها در بازار تأثیر زیادی دارد.

معتقد باید تصور بود تا جزئیات توافقات مشخص شود و آنچه که مشهود است اثر بار روانی آن در بازار است. اما پیش‌بینی می‌شود اگر سفارت عربستان بازگشایی شود نوید بخش همکاری‌های آتی ایران با کشورهای حوزه خلیج فارس خواهد بود و حتما نزدیکی عربستان به ایران در روابط منطقه‌ای تأثیر گذار است. البته رقابت منطقه‌ای را هم باید در نظر گرفت، در مقطعی امارات دنباله روی عربستان بود اما امروز شاهد این رویه نیستیم. توافق با عربستان فرصت‌های بیشتری برای کشورمان ایجاد می‌کند. وقتی به عربستان نزدیک شویم، در آینده امارات هم وارد شرایط رقابتی شود. باید توجه داشته باشیم که اصول و نگاه کشورهای حوزه خلیج فارس، به مسائل اقتصادی است و اقتصاد در محور قرار دارد، بنابراین هر چه اقتصاد را از محور خارج کند از جمله سیاست، در اولویت‌های بعدی قرار می‌گیرد. به طوریکه شاهد آن هستیم که با همه فشارهایی که بر روی امارات وارد می‌کنند، امارات در حال حاضر بالای ۲۲ میلیارد دلار با ایران مرآورده اقتصادی دارد و این رقم برای ایران رقم بزرگی محسوب می‌شود و برای امارات هم ارزنده است. به هر حال باید توجه داشت وقتی عربستان در محور قرار می‌گیرد ارتباط با عربستان در منطقه فرصت‌های بیشتری برای ما ایجاد می‌کند و عربستان بر روی برخی از کشورها از جمله بحرین، اردن و ... اثر مستقیم دارد اما امارات و عربستان در نهایت در یک رقابت منطقه‌ای قرار دارند.

برخی از شرکت‌ها هم در امارات و هم در عربستان دفتر دارند اما شرط عربستان برای همکاری با شرکت‌ها این است که اگر دفتر مرکزی شرکت‌های چند ملیتی در عربستان نباشد نمی‌توانند از مشوق‌ها و تسهیلات این کشور استفاده کنند تمام این‌ها نشان می‌دهد که اثر گذاری عربستان در منطقه غیر قابل انکار است. باید عوامل مختلف را در کنار هم سنجید و باید اثر در هم را در کنار بار روانی ایجاد شده مورد بررسی قرار داد. نکته‌ای که وجود دارد این است که ایران و امارات از لحاظ جغرافیایی به یکدیگر متصل هستند، سالهاست که صادرات ایران به چین از امارات انجام می‌شود و صادراتی که انجام می‌شود به در هم با یوان است از این رو این ارز اهمیت پیدا می‌کند چرا که دولت نقدینگی لازم را با این ارز پیدا می‌کند و می‌تواند وارداتش را انجام دهد. به هر حال معاملات سنگین در امارات به دلیل فضای ریسکی به صورت نقد انجام می‌شود چرا که به دلیل تحریم‌ها سیستم بانکی عملا پاسخگو نیست بنابراین ذخایر سنگین در هم در ن‌زد صرافی‌ها وجود دارد و از سوی دیگر در این سال‌ها امنیت امارات برای ایران هم افزایش پیدا کرده است.

فعلی، اصلاً نرخ قاچاق است و به هیچ عنوان مبنای سیاست‌گذاری نیست و هیچ علامتی به ما نمی‌دهد؛ آن‌ترخی که در اقتصاد ما اثر می‌گذارد و با آن واردات کالا‌های اساسی و مواد اولیه تولید را انجام می‌دهیم، نرخ بازار آزاد نیست. نرخ واقعی دلار که می‌خواهد در اقتصاد عمل کند، قطعا از ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان کمتر است، بر غیر این صورت، هر نرخ قاچاقی است؛ بر اساس قانون جدید مبارزه با قاچاق کالا و ارز که اوایل ۲۰۱۴ ابلاغ می‌شود، هر نوع خرید و فروش از آن‌که طسرف‌ان صرافی‌های قاچاق محسوب می‌شود؛ وقتی این نرخ فعلی قاچاق است، نمی‌توانیم آن را نرخ واقعی و مناسب بدانیم.

موج تورمی در آینده ایجاد کند. در حال حاضر کالا‌هایی که با نرخ ارز مبادله‌ای ثبت سفارش شده و در ماه‌های آینده وارد کشور می‌شود، موج تورمی در سال آینده به دنبال خواهد داشت. بعد از آنکه با موج جدید افزایش نرخ ارز رو به رو شدیم، بار دیگر سیاست عرضه ۵ هزار یورو ارز سهمیه‌ای را از سر گرفتیم، بعد از آن به بازار ارز قاچاق رسمیت دادیم و نرخ ارز مرکز مبادله را متناسب با بازار آزاد افزایش دادیم. در حال حاضر به نرخ بازار آزاد (نرخ قاچاق) رسمیت داده شده و صدواوسیمای وقتی نرخ بازار آزاد ۲ هزار تومان کاهش دارد، خیر این کاهش نرخ را اعلام می‌کند. بازار قاچاق نمی‌تواند به ما برای تعیین سیاست‌هایمان علامت بدهد یا تخصیص بهینه منابع کند. نرخ

تومانی به واردات کالا‌های اساسی، مواد اولیه تولید، کالا‌های بادوام و سرمایه‌ای و ... اختصاص داده می‌شود، سپس ۲ هزار دلار سهمیه‌ای را به ۵ هزار یورو افزایش دادیم، سپس مرکز مبادله ارز و طلا را راه‌اندازی و ارائه ارز سهمیه ۵ هزار یورویی را متوقف کردیم، بعد از آن دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی را صرفا به کالا‌های اساسی اختصاص دادیم و اعلام کردیم سایر کالا‌ها با ارز مبادله‌ای وارد واید شود – که در اصل همان بازار متشکل ارزی سابق است و چیز جدیدی ندارد – باشد و الباقی کالا‌ها با نرخ‌ی که در مرکز مبادله ارز و طلا با نرخ‌های بالای ۴۰ هزار تومان کشف قیمت می‌شود، وارد شود که البته معتقدم واردات کالا با این نرخ، می‌تواند

نرخ واقعی دلار چقدر باید باشد

نرخ‌ها رشد کند، نشانه بی ثباتی بازار ارز است. قطع به یقین، سیاست‌هایی که در همین دو سه ماه اخیر رخ داد و نرخ دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان اعلام کردیم، اگر واقع‌ادر این نرخ می‌ماند و سپس صادر کنندگان را ملزم می‌کردیم که ارز حاصل از صادرات را به کشور بازگردانند و به این سیاست متعهد می‌ماندیم، راهکار درستی بود. اگر سیاست‌های اعلامی به درستی اجرا می‌شد و بازار آزاد قاچاق طبق قانون جمع می‌شد، در این صورت می‌توانستیم به بازار ارز ما باید اعمال شود که بعضاً هنوز پیاده نشده، باید به طور کامل اجرا شود تا شاهد ثبات در بازار ارز باشیم. نرخ واقعی دلار کمتر از نرخ‌های موجود است. اینکه با یک توافق، بازار ریزش داشته باشد یا با یک عدم توافق بار دیگر

حسین مصمصامی
سرپرست اسبق وزارت اقتصاد

بحث روش‌های کنترل بازار بسیار عمیق‌تر از این حرف‌هاست که با توافق یا عدم توافق‌های بین‌المللی، در نرخ‌های مشخصی تثبیت شود؛ مجموعه سیاست‌هایی که در اقتصاد و بازار ارز ما باید اعمال شود که بعضاً هنوز پیاده نشده، باید به طور کامل اجرا شود تا شاهد ثبات در بازار ارز باشیم. نرخ واقعی دلار کمتر از نرخ‌های موجود است. اینکه با یک توافق، بازار ریزش داشته باشد یا با یک عدم توافق بار دیگر

<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
«تدبیر تازه» از مخاطرات مهاجرت گزارش می‌دهد	یادداشت
دوگانگی شخصیتی کودکان مهاجر	
<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
اعظم السادات هراتی	
روزنامه نگار	

خیلی‌ها با شادی از مهاجرت و چشم‌اندازهای خوب آن می‌گویند، اما کسانی به تلخی‌های مهاجرت، چه برای کسانی که می‌مانند و چه برای کسانی که می‌روند چیزی نمی‌گویند.مهاجرت در واقع یکی از شاخصه‌های کلیدی جهان به هم پیوسته امروز است به گونه‌ای که مهاجرت به‌طور کلی تولید ناخالص داخلی جهان را افزایش داده است کما اینکه نگرانی‌های زیادی از جنبه اقتصادی و اجتماعی در این مسأله وجود دارد. کره زمین یک کشور پهناور و بزرگ استدر دنیای امروز جغرافیا و مرزهای جغرافیایی به یک مفهوم ذهنی تبدیل شده‌است، مفاهیمی چون کشور و ملیت دچار تغییراتی بنیادین شده‌اند، این در حالیست که کره زمین یک کشور بزرگ و پهناور است که همه انسان‌ها در آن زندگی می‌کنند که نه زبان مشترکی دارند نه پایند زمین مشترکی هستند فقط می‌توان به یک ویژگی مشترک آن‌ها اشاره کرد که همه آن‌ها اهل هجرت هستند و به همین دلیل هم برای یک زندگی جدید در جغرافیایی دیگر از کره زمین همه آنچه از بدو تولد به آن خو گرفته بودند را رها کرده و مهاجرت کنند.عمره روندهای مهاجرت در جهان از کشورهای در حال توسعه به کشورهای توسعه‌یافته است البته عکس این موضوع هم وجود دارد که مهاجرت از کشورهای توسعه‌یافته به کشورهای در حال توسعه هم رخ می‌دهد.مهاجرت‌ها به دو دسته شکل می‌گیرند یکی داوطلبان و دیگری پناهندگان و پناهنجویان هستنددر واقع داوطلبان افرادی هستند که در جست‌وجوی فرصت‌های اقتصادی به بررسی شرایط کشور مقصد به آنجا سفر می‌کنند، اما پناهندگان و پناهنجویان به اجبار به ترک به کشور دیگری سفر می‌کنند که این نوع سفر ممکن است با تلخی‌های جان باختن، میان راه که هر ساله شاهد آن هستیم همراه باشد که جزو تلخ‌ترین و دردناک‌ترین خیرهاست، افرادی که به لحاظ اقتصادی، امنیتی و اجتماعی در رفاه و آسایش د کشورشان باشند چه نیازی به پناهندگی به یک کشور دیگر در یک جغرافیایی دور از وطن و سرزمینی بیگانه هستند؟

اثرات مثبت مهاجرت

پدیده مهاجرت با وجود مشکلاتی که برای کشورهای مبدأ و مقصد ایجاد می‌کند اما فوایدی نیز دارد که یکی از این فواید برای کشور مقصد افزایش میزان تولید ناخالص داخلی استاز دیگر فواید مهاجرت برای کشورهای مبدأ، شیوه انتقال وجوه است چرا که افراد از مهاجرت کردن درآمد خود را افزایش می‌دهند که بخش زیادی از این درآمد از طریق مصرف کالا و خدمات به اقتصاد کشور مقصد بازگردانده می‌شود و از طریق وجوه ارسال به خانواده‌های مهاجران در کشور مبدأ ارسال می‌شود.در این میان کشورهای مهاجر پذیر به شدت مراقب هستند که چه کسانی از مرزهایشان عبور کرده‌وارد کشورشان می‌شوند.مهاجران در واقع برای یک جامعه فرصتی برای پیشرفت و تولید بیشتر هستند و نباید به آنها به عنوان با اضافه نگریست.

■ **ریشه‌های شکل گیری مهاجرت جوانان ایرانی**

مشکلات اقتصادی و اجتماعی، نداشتن شغل مناسب و بی‌اهمیتی مسئولان در جایگاه‌های مختلف شغلی نسبت به توانایی و استعداد افراد موجب تصمیم به مهاجرت و ترک وطن می‌شود.جدای از مشکلات و مضامالت اقتصادی و فرهنگی، ممکن است افرادی به دلیل اختلاف نظرهای سیاسی با دولتمردان کشور و همچنین عدم مدیریت آن‌ها در این رابطه، تصمیم به مهاجرت و حتی پناهندگی به سایر کشورها بگیرند کما اینکه در چنین تصمیماتی در برخی موارد به قیمت جان این افراد تمام می‌شود.با اینکه برخی مشکلات و مضامالت سبب مهاجرت اغلب جوانان ایرانی شده و با آرزوهای زیادی راهی کشور دیگری می‌شوند اما غافل از شرایط نامناسب و حتی غیرقابل تحمل که در کمپ‌های اسکان مهاجران و پناهندگان وجود دارد همچنان به تصمیم خود برای مهاجرت و پناهندگی مصر هستند.

■ **مهاجرت، یک سفر نامه ترازوی است**

ممکن است برخی افراد در مهاجرت‌های خود چیزی را به نام آزادی به دست آورند که دلیل اصلی مهاجرت‌شان باشد اما در این میان چیزی به نام اعتبار و هویت خود را از دست داده باشند و با حتی ممکن است افراد به دلیل دوری از وطن و عزیزانشان دچار تالمات روحی شوند که با هر نوع تفریح و آزادی نمی‌توان جبران منافات کرد، و یا حتی زندگی در کشوری که متعلق به آن نیستید ممکن است اثرات روحی و جسمی زایناری برای فرد مهاجر به ارمغان بیاورد.در این میان حتی ممکن است کودکان و فرزندان مهاجرت کنندگان هویت و اصالت خود را از بدهند و کماکان دچار دوگانگی شخصیتی شوند و چه بسا که در امکانات رفاهی بهتری از کشور خود زندگی کنند.مهاجرت کردن به یک کشور دیگر تغییر بزرگ و سرنوشت‌سازی در زندگی افراد ایجاد می‌کند که افراد مهاجر پس از رسیدن به یک کشور جدید فرایند مهاجرتی را پشت سر گذاشته که در طول آن اثرات ناشی از تغییرات موقعیت جدید را در ذهنش تجزیه و تحلیل می‌کند، حتی اگر به کشوری با فرهنگ مشابه مهاجرت کند باز هم لازم است پیامدهای تغییر محیط را مدیریت کنند.افرادی که مهاجرت می‌کنند و به کشور دیگری که سرزمینی بیگانه است پناهنده می‌شوند مسئولیت به از مدتی با نگاهی واقع‌گرایانه به مشکلات آنجا نگاه می‌کنند و در این هنگام ممکن است دسترس بی به امکانات آن کشور برایشان دشوار شود، در این مرحله معمولاً افراد درگیر احساسات منفی می‌شوند و نوعی اتعاری بیماری‌های روحی واقتصادی به سراغ آنها می‌آید و دچار کسالت می‌شوند در این میان احساس تنهایی بزرگ‌ترین معضلی است که همراه با ناامیدی برای فرد مهاجر به وجود می‌آید.

■ **مهاجرت نخبگان یا فرار مغزها؟**

یکی دیگر از برجسته‌ترین اثرات منفی مهاجرت برای کشورهای مبدأ، مهاجرت نخبگان یا همان فرار مغزهاست. پدیده تلخی که در آن نخبه‌های یک جامعه که تحصیلات، آموزش و مهارت‌های بالایی دارند به اجبار یا اختیار کشور خود را ترک می‌کنند.در حالیکه امروزه سطح تحصیلات دانشگاهی اغلب جوانان ایرانی در سراسر کشور نسبت به گذشته بالاتر رفته است و در این میان مسئولان باید مسئولیت به کارگیری و ارج نهادن به این قشر از جوانان را بر عهده بگیرند و حتی از آامن فکر مهاجرت‌ورویای پرواز در آسمان خاکستری مهاجرت جلوگیری کننداین در حالیست که بسیاری از جوانان با استعداد که نامشان در مراکز علمی معتبر و نامی دنیا در کنار دانشمندان طراز اول و با بالاتر از آن‌ها به چشم می‌خورد که همین جوانان در کشور خودمان به دلیل عدم توجه و بی اعتمادی مسئولان به نسل جوان، از داشتن حتی یک شغل ساده هم محروم بوده‌اند و به‌دورهای دست پر موجب در رفتن فرصت‌های ناب و سرمایه‌های ارزشمند انسانی ما شده‌است.برای هیچ فرد و هیچ قشری زندگی در کشور و سرزمینی بیگانه با مردمانی که غریبه هستند و روحیه و عواطف متفاوتی دارند ساده نیست پس بهتر است مسئولان و دولتمردان برای بازگشت مهاجران به ویژه نخبگان به کشور شرایطی را فراهم آورند که استعدادهای برتر و نخبگان کشور آینده درخشانی را برای کشورمان رقم بزنند.مهاجرت به خصوص مهاجرت نخبگان موضوعی است که چه کشورهای مهاجر فرست چه کشورهای مهاجرپذیر به‌نوعی با آن درگیر هستند چرا که نخبگان علمی هر کشوری از عوامل رشد و توسعه آن کشور محسوب می‌شود.هر کشوری که توسعه یافته چه توسعه یافته‌هر سال مبالغ زیادی را صرف آموزش می‌کند تا بتوانند به مرزهای علمی و پیشرفت قابل قبول دست یابند، این در حالی است که کشورهای جهان سوم برنامه منطقی و صحیح برای به کارگیری این نیروها ندارند.

وزیر آموزش و پرورش: مشکلی نیست؛ دانش آموزان می توانند مدرسه بروند

وزیر آموزش و پرورش، در باره آخرین وضعیت پیگیری مسمومیت سرپالی دانش آموزان گفت: منتظریم نتیجه قطعی رایه ما بدهند، در این رابطه هر روز جلسه داریم، تا الان به ما گفتند مشکلی نیست، می‌توانیم مدرسه را باز بگذاریم و دانش آموزان می‌توانند هر روز مدرسه باشند. یوسف نوری در مراسم بزرگداشت یکصدویکمین سال تأسیس شورای عالی آموزش و پرورش، اظهار کرد: در قضیه و حوادث اخیر چه در مهرماه و چه بهمن ماه دیدیم که بچه‌ها را صرف نظر از اینکه این اقدامات هدف تربیتی دارد یا ندارد، تحت تأثیر قرار دادند.وی افزود: خبر ما را «مسمومیت» و «سم» منتشر کردند و این در حالی است که اگر این امر برای مثال در هیروشیمای

۱۹ فوتی و ۱۷۲ قطع اندام

در چهارشنبه‌سوری ۱۴۰۰

بالن آرزوها

یا پایان

آرزوها؟

<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
از آغاز بهمن تا	روز ۲۴ اسفند
سال ۱۴۰۰	بالخ
بر ۲۸۳۴ نفر	آسیب دیدند
که از این	تعداد ۲۲۱۶
نفر در همان	روز چهارشنبه

سوری دچار آسیب‌دیدگی شدند.

همچنین در

طی مدت اول

بهمن تا ۲۴

اسفند ۱۴۰۰،

متأسفانه

مجموعاً ۱۹ نفر

فوتی به دلیل

حوادث مرتبط

با چهارشنبه

آخر سال

داشتیم که ۹

این تعداد ۹

نفر در همان

روز فوت شدند

است، با یکی از دوستان خود بیش از پیش در ارتباط است و با یک دوست جدید به دایره دوستانش در این ایام اضافه شده، در چنین شرایطی باید مداخله کنند و پیش از آنکه دیر شود، موضوع را پیگیری کنند و اقدامات لازم جهت پیشگیری از بروز هر گونه حادثه‌ای را به عمل بیاورند.»

کبری‌ت.فندک و ابزار آتش‌زا همیشه باید دور از دسترس اطفال باشد، اما لازم است پدر و مادرها در طی این روزها در این فقره حساسیت بیشتری به خرج دهند. همچنین بچه‌ها ممکن است از روی ناآگاهی مواد منفجره دست‌ساز و پرخطر را در مکانی مخفی کنند که احتمال حادثه‌آفرینی را بالا ببرد. به عنوان مثال، یک ترقه دست‌ساز را برای اینکه از دید پدر و مادر مخفی بماند؛ زیر تختخواب خود یا به لای پناهش و حتی در پارکینگ که یک مکان گرم است، پنهان می‌کنند.ملکی بااستناد به گزارش‌های در یافتی در این زمینه اشاره می‌کند: «ها با موارد مشابه بسیاری در این زمینه سر و کار داشتیم؛ نوجوانی بود که ترقه را چندروز در جیب لباس خود مخفی کرده بودو سرانجام این پنهان کاری به انفجار آن ماده از طریق گرمای بدن شخص منجر شد. بچه‌ها این مسائل را نمی‌دانند، وظیفه پدر و مادرهاست که این موارد را کنترل کنند.»

■ **والدین مانع از شادی بچه‌ها در چهارشنبه‌سوری نشوند، در شادی آنها سهیم شوند**

همراهی والدین در این روز پرخطر ه تا حدی احتمال بروز حوادث را کاهش می‌دهد، چرا که وقتی پدر یا مادر کنار فرزندان باشند، اجازه روشن کردن آتش در مقیاس بزرگ و مهارنشدن را نمی‌دهند و علاوه بر این، حواسشان هست که آتش را در محدوده پارکینگ یا کنار وسیله نقلیه یا در مجاورت درخت روشن نکنند.ملکی در این خصوص تأکید می‌کند: «والدین حتماً نظارت کافی بر شادی و آتش‌افروزی کودکان و نوجوانان خود داشته باشند. آتش را به دور از موارد قابل اشتعال روشن کنند و حتماً پس از پایان مراسم، آن را خاموش کنند. در این مسئله به هیچ وجه نباید به صورت قهری یا جبری از شرکت فرزندان در مراسم چهارشنبه‌سوری ممانعت کرد؛ چرا که اینطور بر خوردها معمولاً پاسخ عکس می‌دهد و بچه‌ها را به نحوی تحریک می‌کند. اگر پدر و مادر در کنار فرزند باشند هم شادی می‌کنند و هم مراقب آنها هستند.»

■ **به توصیه‌های ایمنی گوش نکنید، به آنها عمل کنید**

به توصیه ملکی، بهتر است این ایام پنجره‌ها را بسته

داده بود می‌گفتند «یک بوی بد یا منشاء نامعلوم تعدادی از دانش آموزان را راهی بیمارستان کرد»؛ درواقع اولین عبارتی که ما می‌آوریم آخرین حرفی است که باید به کار بگیریم.نوری با بیان اینکه محیط پیرامون دانش آموزان آنها را احاطه کرده‌است، ادامه داد: رسانه‌ای‌ها اهداف رسانه‌ای خود را روی دانش آموزان پیاده می‌کنند و از جامعه مخاطب بهره خود را می‌گیرند. در واقع رسانه‌های بیگانه خبر فروشی خود را انجام می‌دهند. دانش آموزان در محیط و اتمسفری قرار گرفتند که همه اینها می‌تواند فرصت باشد اما تهدید آن هم زیاد است.وزیر آموزش و پرورش افزود: وقتی که دانش آموزان ما آماده نباشند دچار مشکل می‌شوند و تهدید این فضا

ما اتفاق ناگواری برای عزیزانمان نیفتد.»

■ **سازمان آتش نشانی، این روزها آماده‌تر از همیشه**

بنا به گفته جلال ملکی، سازمان آتش نشانی در این ایام آماده‌باش کامل دارد و در محل‌های شلوغ مثل میدان و چهارراه نیز مستقر است. او تصریح می‌کند: «در شب چهارشنبه‌سوری، سازمان آتش نشانی در اضطرار ویژه‌ای قرار دارد و تمام ۱۳۴ ایستگاه ما به‌طور جدی آماده و گوش به‌زنگ هستند. به بخش زیادی از نیروهای استراحت هم فراخوان صادر شده و صدها نقطه‌ت‌ز تهران را تحت پوشش داریم. استقرار نیروها از ساعات نیم‌روزی تا نیمه شب برقرار خواهد بود.»

سعید کریمی با اشاره به تدوین و ابلاغ دستورالعمل درمانی برای انجام اقدامات درمانی لازم در چهارشنبه آخر سال، گفت: با توجه به نزدیک شدن به روزهای پایانی سال ۱۴۰۱ و لزوم حفظ و ارتقاء آمادگی بیمارستان‌ها و مراکز درمانی در راستای ارائه خدمات درمانی بهینه و آمادگی مراکز درمانی دستورالعملی را ابلاغ کردیم. بر اساس این دستورالعمل کلیه بیمارستان‌ها و مراکز درمانی باید آمادگی لازم را برای ارائه خدمات آن‌هم‌با بهره‌گیری از همه‌امکانات و ظرفیت‌هایشان مطابق سطح‌بندی بیمارستان‌ها، داشته باشند. به ویژه در بیمارستان‌های ارائه‌دهنده خدمات بستری مسدومین مرتبط با حوادث چهارشنبه آخر سال، آمادگی لازم باید ایجاد شود.

معاون درمان وزارت بهداشت درباره آسیب‌های چهارشنبه‌سوری در سال گذشته نیز گفت: از آغاز بهمن تا روز ۲۴ اسفند سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۲۸۳۴ نفر آسیب دیدند که از این تعداد ۲۲۱۶ نفر در همان روز چهارشنبه‌سوری دچار آسیب‌دیدگی شدند.همچنین در طی مدت اول بهمن تا ۲۴ اسفند ۱۴۰۰، متأسفانه

مجموعاً ۱۹۰ نفر فوتی به دلیل حوادث مرتبط با چهارشنبه آخر سال داشتیم که از این تعداد ۹ نفر در همان روز فوت شدند. کریمی گفت: مجموعاً در سال گذشته ۱۷۲ نفر به دلیل حوادث مربوط به چهارشنبه‌سوری دچار قطع اندام شدند که ۱۴۱ نفرشان در همان روز چهارشنبه‌سوری دچار این اتفاق شدند و ۸۹۰ نفر نیز دچار آسیب به چشم شدند. در عین حال متأسفانه ۹۴۹ نفر از عابرین پیاده در سال گذشته دچار آسیب شدند و همچنین ۳۰۰ نفر از پرسنل امدادی و انتظامی نیز دچار آسیب‌دیدگی‌های ناشی از حوادث چهارشنبه‌سوری سال گذشته شده بودند.

<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
تولد بیش از ۱۷ هزار دوقلو در کشور طی سال جاری	
ایستنا: از ابتدای سال تاکنون بیش از ۱۷ هزار و پانصد و پنجاه و هفت دوقلو در کل کشور متولد شده‌اند که از این تعداد بیشترین فراوانی برای تهران با ۲ هزار و ۸۱۴ نوزاد، خراسان رضوی با یک هزار و ۲۰ نوزاد و خوزستان با یک هزار و ۳۰۷ نوزاد بوده است.	
همچنین در این بازه زمانی تولد نوزاد سه‌قلو و چهارقلو نیز در کشور به ثبت رسیده‌است که بیشترین آمار نوزاد سه‌قلو در تهران با ۸۰ نوزاد و خراسان رضوی با ۵۱ نوزاد و خوزستان و فارس با ۴۵ نوزاد سه قلو بوده است.	
بر اساس گزارش روابط عمومی سازمان ثبت احوال کشور، در خصوص چهارقلوها نیز بیشترین آمار نوزادان چهارقلو مربوط به آذربایجان غربی، خوزستان، البرز و فارس بوده است.	

<div><div> </div></div>	<div><div> </div></div>
پلمپ ساختمان‌های نایمنی که به‌خطارهایی توجه بودند	
ایلنا: رئیس شورای شهر تهران با بیان اینکه اعلام اسامی ساختمان‌ها با شورا نیست، تأکید کرد:شورا و دادستانی کار خود را در خصوص ساختمان‌های نایمن انجام می‌دهد و خطارهای لازم را می‌دهد و قرار شده ساختمان‌هایی که تا پایان سال اقدامات لازم را انجام ندادند، پلمب شوند.	
مهدی چمران در حاشیه یکصد و سی و پنجمین جلسه شورای اسلامی شهر تهران در جمع خبرنگاران درباره نرخ‌گذاری گفت: نرخ اتوبوس به دلیل اینکه تعداد زیادی از دستگاها شخصی است باید به گونه‌ای طراحی شود که برای رانندگان به‌صرفه باشد و مردم نیز بتوانند هزینه‌را بپردازند، نرخ تاکسی‌های خطی بر اساس پیمایش و نرخ شیب خیابان تعیین خواهد شد اما مطمئن باشید که نرخ بالای نخبه‌های داشت و نرخ بهینه‌ای اعمال می‌شود تا برای مردم سنگین نباشد و رانندگان نیز بتوانند از پس هزینه‌ها برآیند.	

در گفت و گو با یک کارشناس چشم انداز بازار سرمایه در سال ۱۴۰۲ بررسی شد

ریسک‌ها و محرک‌های بازار سرمایه در سال ۱۴۰۲

حمیدرضا اناری

روزنامه نگار

گروه بازاری‌مالی: تقریباً همه بورسی‌ها به رشد بازار سرمایه در سال ۱۴۰۲ امیدوارند. برخی نیز رویای رشد انفجاری و جبران تمام عقب‌ماندگی‌ها را در سر دارند. اما آیا بورس در سال آینده همین روند را طی خواهد کرد؟ برزو حق شناس، تحلیلگر بازار سرمایه، در گفت‌وگو با تجارت‌نیوز به همین سؤال پاسخ داده است که در ادامه می‌خوانید.

برای پیش‌بینی ماهیت رشد بازار در سال آتی ابتدا باید محرک‌هایی که قرار است موجب حرکت بازار شوند را شناخت؛از سویی باید دانست چه ریسک‌هایی بازار را تهدید می‌کنند. سپس می‌توان نتیجه گرفت پربازده‌ترین صنایع برای سرمایه‌گذاری در سال آتی کدامند. همچنین در صورت وقوع سناریوی رشد بازار، این رشد‌ها از جنس جهش‌های شاخص کل خواهدبود یا رونددار و با فرصت خرید پیش خواهد رفت؟

درست از تابستان سال ۹۹ که بازار سهام در گیر یک فروپاشی شد و برخی از سهام بیش از ۸۰درصد ریزش را تجربه کردند، بازارهای موازی نظیر خودرو، ملک، دلار و طلا نه تنها متوقف نشدند بلکه در این مدت، فاصله‌های نجومی از نرخ‌های آن زمان پیدا کرده‌اند. در این میان بورس تنها بازاری بوده که نه تنها از رقبا که از تورم هم عقب مانده است؛ به همین واسطه برخی عقیده دارند نوبت آسیب‌اب این بار به بورس رسیده و همه منتظر رشد بازار و عبور آن از سقف تاریخی در سال آتی هستند.

در گفت‌وگویی که می‌خوانید برزو حق‌شناس تحلیلگر بازار سرمایه به بررسی مهمترین ریسک‌ها و محرک‌های بازار سرمایه در سال آینده پرداخته و صنایع پربازده بازار سهام در ماه‌های آتی را معرفی کرده است.

■ به نظر شما بازار سرمایه در سال آینده با چه ریسک‌هایی روبروست؟

مهم‌ترین ریسک بازار در سال ۱۴۰۲ در درجه اول ریسک‌های سیستماتیک و ریسک‌های سیاسی هستند. در درجه دوم ریسک دخالت و دست‌درازی دولت به شکل قیمت‌گذاری دستوری و ایجاد تغییر در سود شرکت‌ها، بازار سرمایه را تهدید می‌کند. **■ به این ترتیب بازار در سال آینده با ریسک‌های بنیادین روبروست؛ آیا محرک هم وجود دارد که بازار را در مسیر رشد و توسعه قرار دهد؟** محرک‌های بازار سرمایه در سال آینده در درجه اول تورم و عقب‌ماندگی بورس نسبت به بازارهای موازی است و در درجه دوم رشد قیمت دلار است که هر دو می‌توانند به عنوان عوامل محرک موتور روندهای

صعودی سال ۱۴۰۲ به شمار آیند.

■ نام بردن از تورم، عقب‌ماندگی بازار سرمایه و رشد دلار به عنوان عوامل اصلی زمینه‌ساز برای رشد بازار سرمایه این سؤال را در ذهن مخاطب ایجاد می‌کند که آیا چشم‌انداز مثبتی برای خود شرکت‌ها در بحث تولید، فروش و کسب سود خالص از فعالیت اقتصادی آنها در نظر گرفته می‌شود؟

در واقع ارزش ذاتی یک شرکت ربطی به تولید و فروش آن ندارد. ارزش ذاتی اگر به معنی ارزش جایگزینی در نظر گرفته شود، دارایی‌های شرکت اعم از سرمایه‌گذاری‌های شرکت، زمین، مستغلات و ... مشمول تورم خواهند شد. بنابراین چون سایر کلاس‌دارایی‌های شرکت به علت تورم رشد کرده‌اند، ارزش جایگزینی شرکت‌ها تحت تأثیر قرار خواهد گرفت؛ به‌ویژه اگر یک شرکت به دنبال افزایش سرمایه از طریق تجدید ارزیابی باشد؛ چرا که در سال آینده برخی شرکت‌ها نظیر ذوب‌آهن اصفهان مدت زمان ۵سالشان پر شده‌است و می‌توانند برای تجدید ارزیابی مجدد اقدام کنند. **■ به عبارت دیگر می‌توان گفت تورم به راحتی ارزش ذاتی شرکت را بالا برده است؟**

سهمی مانند ذوب که از آن یاد شد، به علت اینکه دارایی‌های زیادی در بخش زمین و مستغلات دارد، بدین علت که در پنج سال گذشته ارزش دارایی‌هایش چند برابر شده است، ارزش جایگزینی آن خیلی بالا رفته است. در گروه بانک هم مدت پنج ساله آن‌ها در سال ۱۴۰۳ پر خواهد شد؛ چرا که آخرین بار در فروردین ۱۳۹۸ تجدیدارزیابی ثبت کردند؛ این گروه هم اگر به سمت تجدیدارزیابی مجدد حرکت کنند، درصدهای عجیبی برای تجدیدارزیابی دوباره ثبت خواهند کرد. بنابراین به واسطه رشد سایر کلاس‌دارایی‌ها به‌ویژه ملک، به لحاظ ارزش جایگزینی جذابیت زیادی برای سرمایه‌گذاری در شرکت‌هایی که دارایی‌های زیادی دارند ایجاد می‌شود.

■ اگر عامل تورم را در نظر بگیریم، آیا شرکت‌ها با توجه به عملکرد و هزینه‌فایده عملیات خود چشم‌انداز مثبتی برای سودآوری خواهند داشت؟ در بحث رشد سودآوری، برخی از اقدامات دولت آقای رئیسی که مشهورترین آن‌ها قیمت‌گذاری دستوری و دست در جیب صنایع کردن است، این مساله مهم را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ به طور مثال با تعیین نرخ خوراک گاز، چشم‌انداز جالبی پیش پای شرکت‌های کشور قرار ندارد.

یا در مثالی دیگر می‌توان به گروه شوینده‌ها اشاره کرد؛ دبیر تولیدکنندگان صنعت شوینده عنوان کرده است: در شرکت‌ها تولید پودر متوقف شده است چرا که صرفه اقتصادی ندارد. در گروه لاستیک‌سازها هم به تازگی شرکت‌ها در حال خارج شدن از زبان هستند و بیشتر با شرایط مشابهی روبرو بودند. با مشاهده چنین مسائلی در صنایع بورسی نمی‌توان امید زیادی به رشد سودآوری شرکت‌ها داشت.

روال تمامی دولت‌ها به این شکل بوده است که در دوره اول با دخالت و قیمت‌گذاری دستوری، هر طور شده سعی در موفق نشان دادن عملکرد خود دارند و کنترل تورم را در این موضوع می‌بینند. متأسفانه ما عدت داریم در حالی که می‌دانیم علت چیست به سراغ معلول می‌رویم. واضح است علت تورم این نیست که شرکت‌های صنعت شوینده، نرخ فروش خود را افزایش می‌دهند بلکه معلول تورم است. اما آنچه در حال حاضر مورد توجه دولت قرار گرفته کنترل نرخ‌ها است.

در عین حال اما به شکل گلخانه‌ای برخی شرکت‌ها یا صنایع کوچک پیدا می‌شود که تا حدی از چشم‌دولت دورند. به طور مثال برای دولت صنعت شیشه‌سازی به‌اندازه گروه‌های مواد غذایی، خودرو و شوینده اهمیت ندارد و با بحرانی در صنعت‌های کوچک‌تر ایجاد نشود، توجه دولت به این صنایع جلب نخواهد شد.

به‌طور کلی هنگامی که بازاری از بازارهای رقیب جامی‌ماند، سرمایه‌هایی که در سایر بازارها-مانند بازار ملک، خودرو و دلار که در سال‌های اخیر بسیار سودده بوده‌اند- بازده مثبت گرفته‌اند به سمت بازارهای عقب مانده می‌آیند و سوخت حرکت بازار می‌شوند. از این جهت تصور بر این است رشد بسیار خوبی در سال ۱۴۰۲ در انتظار بازار سرمایه قرار دارد تنها به شرطی که ریسک‌اواولی ریسک‌های سیستماتیک فعال نشود!

■ تا اینجا تورم را به عنوان مهمترین محرک و ریسک‌های سیستماتیک و سیاسی را به عنوان مهمترین تهدید بازار سرمایه در سال ۱۴۰۲ شناختیم؛ با توجه به این عوامل از نظر شما صنایع پیشرو در سال آتی کدام گروه‌ها خواهند بود؟ تورم و دلار دوشادوش یکدیگر پیشران موتور حرکت بورس هستند؛ به همین واسطه صنایع دلارمحور به معنای صنایعی که صادرات دارند و قسمتی از سود خود را به دلار دریافت می‌کنند، جزو لیدرهای بازار خواهند بود. به خصوص در حال حاضر که آقای فرزین و بانک مرکزی سیاست ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰

تومانی را متوقف کرده‌اند صنایع دلاری چشم‌انداز نسبتاً خوبی پیدا کرده‌اند. گروه دیگر شامل صنایع و شرکت‌هایی هستند که دارایی‌محور هستند. در واقع احتمال حرکت برخی از این شرکت‌ها به سمت افزایش سرمایه از طریق تجدیدارزیابی، جذابیت زیادی برای سهامداران خواهد داشت.

در جمع‌بندی بحث باید گفت به خاطر اینکه افزایش سرمایه از طریق تجدیدارزیابی در دستور کار شرکت‌هایی قرار می‌گیرد که دارایی زیادی دارند، به نظر می‌رسد این دست شرکت‌ها پتانسیل رشد خوبی را در خود گنجانده باشند. همچنین نباید از یاد برد که پیشران اصلی رشد همچنان دلار است و گروه‌های دلاری آینده خوبی در سال آینده خواهند داشت. گروه دیگر هم شرکت‌های کوچکی هستند که در دام قیمت‌گذاری دستوری نیفتاده‌اند و با توجه به صورت‌های مالی منتشر شده، نرخ سودآوری رو به رشدی را نشان می‌دهند؛ این گروه‌ها هم اقبال خوبی در سال ۱۴۰۲ خواهند داشت.

■ حال که صحبت از رشد بازار در سال آتی است به نظر شما جنس این رشد از کدام نوع است؟ آیا بازار به یکباره شروع به رشد می‌کند و بدون فرصت خرید پیش می‌رود؟ یا طی روندهای مناسبی که شامل هر دو فاز جنبشی یا اصلاح خواهد شد به مسیر ادامه می‌دهد؟

با توجه به اینکه بازار تجربه سه‌سال ۹۹ را دارد و همچنین ذکر این نکته که رشددهایی مانند سه‌سال ۹۹ شاید هر ۵-۶سال یک بار تکرار شود، به نظر می‌رسد بازار منطقی و با دادن فرصت خرید به کسانی که هنوز وارد بازار نشده‌اند، رشد یابد. اگر بخواهیم شبیه‌سازی کنیم رشدی شبیه به سال ۹۷ و ۹۸ را انتظار بازار است.

■ برننده این روند صعودی کدام دسته از سرمایه‌گذاران هستند؛ یا به عبارت دیگر مقطع مناسب برای ورود چه زمانی است؟

البته نباید از یاد برد کسانی برنده‌اند که پیش از شروع دوران رشد، سرمایه‌گذاری خود را انجام داده باشند. به طور مثال به شکل سنتی در بازار جا افتاده است معمولاً کسانی که در اسفندماه خرید انجام می‌دهند، سود خوبی از بازار می‌برند چرا که عموماً به واسطه اجباری که برخی حقوقی‌ها در اسفندماه دارند کف‌سازی بازار در اسفندماه شکل می‌گیرد. به طور کلی اگر کسانی معتقدند سال ۱۴۰۲ سال خوبی برای بازار سرمایه خواهد بود بهترین فرصت خرید همین کف‌هایی است که بازار در اسفندماه می‌سازد.

به ترتیب ۳/۱۵۹ و ۱۶۰ درصد افزایش را در سال آینده تجربه می‌کنند.

هزینه‌ساخت در ساختمان‌های هشت تا

۱۰ طبقه از پنج میلیون ۴۰۰ هزار تومان در سالل ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۱ ۱۴ میلیون تومان در سالل ۱۴۰۲ و ۱۲ میلیون ه‌ای ۱۱ و ۱۲ طبقه نیز از ۶ میلیون تومان در سال جاری تا ۱۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان در سال پیش رو افزایش قیمت دارند.

■ ساختمان‌های ۱۳ تا ۱۵ طبقه

هزینه‌ساخت ساختمان‌های ۱۳ تا ۱۵ طبقه نیز از ۶ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان در سال جاری تا ۱۷ میلیون تومان در سال آینده صعود قیمت دارند که معادل ۶/۱۵۷ درصد رشد هزینه است.

■ ساختمان‌های ۱۶ طبقه و بالاتر

آخرین گروه نیز ساختمان‌های ۱۶ طبقه و بالاتر هستند که هزینه ساخت آنها از هفت میلیون و ۲۰۰ هزار تومان در سال جاری به ۱۸ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان در سال آینده می‌رسد و با ۱۷/۱۵۹ درصد افزایش قیمت ساخت مواجه هستند. البته این قیمت‌ها با توجه به شرایط و کیفیت ساخت و در هر استان می‌تواند بر اساس پیشنهاد هیات مدیره استان و

۵

چهارشنبه ۲۴ اسفند۱۴۰۱
سال هفتم
شماره ۳۰۵

www.tadabiretazehnews.com

تجدیدتازه‌ها

هفته‌نامه

گزارش

مهاجرت پرستاران، مشکل کمبود نیرو را دو چندان کرده است

کمبود پرستار عامل افزایش مرگ و میرها!

زهرا معرفت

روزنامه‌نگار

گروه اجتماعی: در کناری‌ب‌توجهی مسئولان به‌استخدام نیروی پرستار، مهاجرت پرستاران به دلیل کار سخت، مشکل کمبود نیرو را دو چندان کرده‌است. در چنین شرایطی است که باید صحنه‌های میزبایی را جدی گرفت: «گاهی مرگ و میرهایی در کشور داریم که اگر نیرو داشتیم این مرگ و میرها اتفاق نمی‌افتاد.»

«گاهی مرگ و میرهایی در کشور داریم که اگر نیرو داشتیم این مرگ و میرها اتفاق نمی‌افتاد!» این صحنه‌های میزبایی، رئیس‌سازمان نظام پرستاری کشور، است. کمبود نیروی پرستار البته موضوع تازه‌ای نیست اما اینکه یک مقام مسئول صراحتاً اعلام می‌کند که کمبود نیروی پرستار روی برخی مرگ و میرها تأثیر مستقیم داشته، قابل تأمل است. مسئله کمبود نیروی خود را در قالب پرستاران همه‌خود را در سال‌های شیوع کرونا نشان داد. وزارت بهداشت که تا پیش از آن مواجه‌اش با این مشکل کچاد و مرز بیز بود، بعد از بحران کرونا نمی‌توانست به روال سابق عمل کند. به همین دلیل پرستاران خانه‌نشین را به کار فراخواند تا کمبود نیروی خود را در قالب پرستاران تعدیل طرح. خرید خدمات، ۸۹ روزه و غیره جبران کند. ۱۷ هزار پرستار آن دوران فراخوانده شدند و البته بعد از پایان بحران عذرشان خواسته شد.

انتقادها به رویه غیرصنفا‌های وزارت بهداشت در کنار گذاشتن پرستاران فراخوانده‌ی شده‌ی دوران کرونا، سبب شد تا مسئولان از جذب این ۱۷ هزار پرستار بگویند. دهم دی ماه سال جاری، در آستانه‌ی ورود موج ششم کرونا، در جلسه‌ی ستاد ملی کرونا، مقرر شد تا کمیته‌ی منتخبی به دستور رئیس‌جمهور تشکیل شود و مقررات جذب این ۱۷ هزار پرستار را تعیین کند. در آن زمان عده‌ای با خوش‌بینی نسبت به جذب پرستاران صحبت می‌کردند و عده‌ای دیگر نیز آن را ادامه‌ی وعده و وعیده‌ای بی‌نتیجه می‌دانستند. طاهرانگه گروه دوم به واقعیت‌نزدیکتر بود؛ انطور که رئیس سازمان نظام پرستاری در آخرین اظهاراتش گفته، برای تشکیل کمیته‌ی مورد نظر مقاومت‌ها بسیار است. میزبایی گفته: «چرا به عده‌ها عمل نمی‌کنند؟ آقای رئیس‌جمهور در آخرین جلسه‌ستاد ملی کرونا گفتند بین سازمان امور اداری و استخدامی، وزارت بهداشت و سازمان نظام پرستاری کار گروهی تشکیل شود که تکلیف‌این افراد مشخص شود. اما چرا دو نهاد دیگر این کار گروه را تشکیل نمی‌دهند؟» وعده‌ها در مورد جذب پرستار البته محدود به جذب این ۱۷ هزار پرستار نمی‌شود؛ وزارت بهداشت همان بهمن‌ماه از جذب ۲۵ هزار نیرو خبر داد که به گفته میزبایی «در عمل هنوز اتفاقی نیفتاده‌است». تحقق این وعده نیز البته نمی‌تواند اقدام چندانی موثری در جهت جبران کمبود پرستار باشد، چرا که به گفته‌ی میزبایی این تعداد قرار است برای «تخت‌ها و بیمارستان‌های تازه تأسیس» جذب‌شوند و قرار نیست کمبود قبلی را جبران کنند.

همچنین انطور که رئیس‌سازمان نظام پرستاری می‌گوید: از ۲۵ هزار نیرویی که قرار است جذب شوند «تنها ۵۰ درصد کارکنان بهداشتی - درمانی هستند که از همین تعداد نیز دوباره ۵۰ درصد قرار است پرستار باشند که شامل جذب حدود ۵ هزار پرستار می‌شود». میزبایی جذب این تعداد را به «یک لیوان آب در مقابل یک کویر تشنه» تشبیه می‌کند و با انتقاد از جوسازی‌های وزارت بهداشت در خصوص جذب ۲۵ هزار نفر می‌گوید: «اینکه دوسان وزارت‌تخانه می‌گویند مجوز استخدام برای ۲۵ هزار پرستار است، درست نیست و نباید این کار به اسم پرستاری تمام شود و سهم آن‌ها این تعداد باشد؛ کاری نکنید که به نام پرستاران باشد ولی به کام دیگران تمام شود.»

کمبود بودجه به زعم مسئولان، خاصه مدیران سازمان امور استخدامی، مهم‌ترین دلیل برای عدم جذب پرستار است؛ اما سوال این است که اگر کمبود بودجه داریم چرا سقف کارانه‌ی پزشکان از ۶۰ میلیون تومان به ۱۲۰ میلیون تومان یک‌شبه افزایش پیدای کند؛ اما برای جذب نیرویی که مستقیم با جان مردم سرو کار دارد به‌وعده وعید بسته‌می‌شود؟ وضعیت تأسف‌باری که رئیس‌سازمان نظام پرستاری از آن سخن می‌گوید که «برخی مرگ و میرها در کشور نتیجه‌ی کمبود پرستار است.» را چگونه می‌توان با عبارت همیشگی «کمبود بودجه» توجیه کرد؟!

به گفته‌ی شریفی‌مقدم، دبیر کل خانه پرستار، وضعیت کمبود پرستار قدیمی و تعادل بین ورودی و خروجی سال‌هاست از بین رفته است. سالانه چیزی حدود ۵-۶ هزار پرستار بازنشسته می‌شوند که با تعداد پرستارانی که مهاجرت می‌کنند و یا کار را کنار می‌گذارند ۷-۸ هزار پرستار می‌نوسود. این در حالیست که ورودی‌های به صفر رسیده‌است؛ طی ۸-۷ سال گذشته تنها در سال ۹۹ یک آزمون استخدامی برگزار و ۱۳ هزار پرستار جذب شد و دیگر هیچ.

با مسئله‌ی مهم کمبود نیروی پرستار، متغیر بر خورد می‌شود. برخی به جای آنکه این مشکل را با استخدام هر سه‌الی نیرو جبران کنند و حواسشان به برقراری تعادل بین ورودی و خروجی باشند، رویه‌ی همیشگی به کارگیری نیروی کار ارزان و افزایش شیفت‌های کاری نیروهای موجود را پیاده می‌کنند.

چندی پیش جمعی از دانش‌جویان سال آخر پرستاری در تماس با ایلنا خبر دادند که «برخی کلینیک‌ها آگهی جذب نیرو از میان دانش‌جویان پرستاری منتشر کرده‌اند؛ ساعت کار از یک ظهر تا هشت شب است، اما برای هر ساعت کار سخت، فقط ده هزار تومان پرداخت می‌کنند!» این پرستاران که به گفته‌ی خودشان کار یک پرستار تمام وقت را انجام می‌دهند در پایان فقط دو میلیون تومان حقوق می‌گیرند. آن‌ها می‌پرستند: «چرا مراکز درمانی از نیاز‌های مالی دانش‌جویان پرستاری سوءاستفاده می‌کنند؟!»

پرستارانی که برای انجام کار سخت تنها دو میلیون تومان حقوق می‌گیرند نمی‌توانند انطور که باید برای بیماران مایه بگذارند. از پرستارانی که به دلیل کمبود نیرو مجبورند شیفت‌های طولانی مدت بایستند و ساعت‌ها کارماد، سخت‌انجام دهند، نمی‌توان انتظار داشت که کارشان را با کیفیت انجام دهند. در کناری‌ب‌توجهی مسئولان به‌استخدام نیروی پرستار، مهاجرت پرستاران به دلیل کار سخت، مشکل کمبود نیرو را دو چندان کرده‌است. در چنین شرایطی است که باید صحنه‌های میزبایی را جدی گرفت: «گاهی مرگ و میرهایی در کشور داریم که اگر نیرو داشتیم این مرگ و میرها اتفاق نمی‌افتاد.»

عضو کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: تا زمانی که سال جمع‌بندی نشود نمی‌توان عدد دقیقی را عنوان کرد اما حداقل ۲۵۰ هزار میلیارد تومان کسری را در بودجه امسال داشتیم. مهدی طغیانی، درباره انتقاد دولت و سازمان برنامه و بودجه از افزایش سقف بودجه ۱۴۰۲ در مجلس که در نهایت منجر به کسری بودجه و رشد نرخ تورم می‌شود، اظهار داشت: افزایش سقف بودجه در مجلس و کمیسیون تلفیق واقعیت ندارد. البته همواره مجلس در بررسی قانون در بخش‌هایی بررسی‌های دقیق انجام می‌دهد و همچنین دستگاه‌ها هم بخشی چانه‌زنی خود را وارد مجلس می‌کنند. برای مثال سازمان

رئیس کمیسیون تلفیق بودجه

مجلس مطرح کرد:

پیش‌بینی تورم بالا در سال ۱۴۰۲

گروه اقتصادی: شمس‌الدین حسینی در حاشیه جلسه

علنی مجلس به ارائه توضیحاتی از مصوبات مجلس شورای اسلامی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ پرداخت. رئیس کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ توضیح داد: بودجه کل کشور در لایحه دولت پس از کسر ارقام حدود ۵۱۱۰ همت بود که با کاهش ۲۶ درصد، ۴۹۷۵ همت شد.

وی با بیان این که بودجه کل کشور ۲۶ درصد کاهش پیدا کرد، اظهار کرد: بودجه شرکت‌های دولتی حدود ۳۱۰۰ همت بود که به ۲۸۸۳ همت کاهش پیدا کرد. بودجه عمومی دولت حدود ۳٫۹ درصد رشد داشت و از ۱۹۸۴ همت به ۲۰۶۲ همت افزایش پیدا کرد لذا در مجموع بودجه کل کشور شامل بودجه دولت و بودجه شرکت‌ها ۲۶ درصد کاهش پیدا کرد که این بی‌سابقه است؛ بودجه شرکت‌های دولتی، مؤسسات انتفاعی و وابسته به دولت و بانک‌ها هفت درصد کاهش داشته و بودجه عمومی دولت ۳٫۹ درصد افزایش داشته است. البته باید رشد درآمدهای اختصاصی از هم از آن کم کنیم که این هم به اصلاحیه سازمان برنامه و بودجه برمی‌گردد. حسینی در جمع‌بندی اظهار کرد: اگر رشد درآمدهای اقتصادی را کنار بگذاریم بودجه کل کشور شامل بودجه دولت و بودجه شرکت‌ها ۲۶ درصد کاهش داشته، بودجه شرکت‌های دولتی ۶٫۲ درصد کاهش و بودجه دولت ۳٫۹ درصد رشد داشته که رشد بودجه دولت از محل منابع عمومی ۳۰٫۷ درصد است.

■ **حداقل حقوق استخدام سال جدید؛ ۷ میلیون تومان**

رئیس کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با بیان این که اهتمام ما آن است که جداول متفرقه را به جداول اصلی منتقل دهیم گفت: اهتمام ما بر این بود که تغییراتی در شکالک بودجه به وجود نیاید حال این که در چند سال گذشته شاهد رشد بالای ۴۰ تا ۵۰

بودجه امسال حداقل ۲۵۰ همت کسری دارد

تأمین اجتماعی بخشی از تعهدات دولت و مشکلات و عملکرد خود را که نتوانسته بود در لایحه جمع‌بندی کند را وارد مجلس و ۷۰ هزار میلیارد تومان در مجلس مصوب کرد.وی ادامه داد: موضوع سازمان تأمین اجتماعی و منابع ۷۰ هزار میلیارد تومانی را دولت می‌توانست در لایحه بودجه عنوان کند، نمی‌شود این تصمیمات را در مجلس بگیرند و بگویند چرا سقف بودجه در مجلس افزایش پیدا کرد. عضو کمیسیون تلفیق با تأکید بر اینکه سقف بودجه در حالت حداکثری ۴ درصد افزایش پیدا کرده‌است، گفت: سقف هزار و ۹۸۰ همت بودجه در نهایت به ۲ هزار و ۶۷ همت رسید و در مجموع عددی به

بودجه اضافه شده بسیار پایین است و بخش اعظمی از این عددی که به بودجه اضافه شده ناشی از همان مواردی است که به تناسب نیاز در دولت دیده نشده و تعیین بودجه این بخش‌ها را به مجلس منتقل کرده‌اند، بنابراین به هیچ‌وجه این افزایش ۴درصدی بابت خرج اضافه نبوده‌است.طغیانی افزود: البته در فضای مجلس به دلیل خواست‌های که نمایندگان دارند و خواسته‌های که مردم و بخش‌های مختلف از مجلس دارند معمولاً این خواستگاه به دنبال افزایش هزینه‌ها است اما تلاش مجلس واقعاً بر این بود که بودجه سال آینده بالا نرود.

این مبلغ باز گردانده شده یا در قالب فرآورده به دولت داده شود.رئیس کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با بیان این که بارشد بی‌رویه مصرف فرآورده‌های نفتی به طور مشخص بنزین مواجه هستیم، اضافه کرد: سال جاری مقداری بنزین و گازوئیل وارد شد و این پیش‌بینی برای سال آینده هم وجود دارد لذا باید هرچه سریع‌تر ظرفیت تولید فرآورده افزایش پیدا کند به همین دلیل ۵۰۰ میلیون یورو برای تکمیل پالایش مهر خلیج فارس اختصاص داده شد.حسینی با اشاره به بند الحاقی ۸ تبصره یک گفت: پیش‌بینی شد که ۹۵ همت از منابع حاصل از فروش داخلی و صادرات محصولات فرعی گاز احصا شده و به حساب سرمایه گذاری نفت و گاز واریز شود این باعث شفافیت منابع شرکت‌های نفتی و گازی خواهد شد؛ ما در بخش انرژی ناترازی تولید و مصرف و پایین بودن سرمایه گذاری داریم لذا پیش‌بینی برای ایجاد چنین حسابی صورت گرفت که مصارف آن اکتشاف، توسعه معادن جدید نفت و گاز و تکمیل زنجیره انرژی خواهد بود.

رئیس کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با اشاره به بند الحاقی ۱۰ تبصره یک گفت: در این بند تخفیف پنج درصدی خوراک به پالایشگاه‌ها مشروط به کیفی‌سازی در پالایشگاه‌ها شد.وی ادامه داد: در تبصره ۲ مربوط به شرکت‌های دولتی و واگذاری‌ها هم احکامی آمده که موضوع انطباق بخشی شرکت‌های حاصل از صادرات نفت خام و میانات گازی و گاز طبیعی بود. همچنین در بند الحاقی بند یک پیشنهاد دولت ۴۵ میلیارد یورو تصویب شد که به تفکیک سه میلیارد یورو برای تقویت بنیه دفاعی، یک میلیارد یورو برای محرومیت‌زدایی، آب و موارد دیگر و ۵۰۰ میلیون یورو برای تکمیل پالایشگاه مهر خلیج فارس اختصاص پیدا می‌کند. ۵۰۰ میلیون یورو هزینه‌ای به دولت تحمیل نخواهد کرد چون باید پس از سه سال اساسی را اجران کند.

دیدگاه

نرخ واقعی دلار چقدر باید باشد

در فضای مجازی نوشت: از قبل بر آوردم از قیمت دلار در پایان سال جاری ۴۰ هزار تومان و برای انتهای سال آینده در حدود ۵۶ هزار تومان بود، با شرط این که عوامل سیاسی تغییر بنیادی نکند.وی افزود: افزایش قیمت دلار در سال جاری با یک محرک سیاسی ایجاد شد و با محرک دیگری فرونشست. بنابراین افزایش قیمت دلار مستلزم شرایط سیاسی جدید است. یعنی رادمنتر کرد شد؛ اگر شرایط سیاسی داخلی و بین‌المللی تغییرات زیادی داشته باشد، به همان نسبت دلار نرخ تغییر می‌کند.

■ **از شرط کافی غافل نشوید**

داود سوری، کارشناس اقتصادی هم در یادداشتی نوشت: دیدید قیمت دلار را نه کانال‌های تلگرامی و نه صندوق پر از دلار بانک مرکزی تعیین نمی‌کند.

وی تصریح کرد: رابطه با اقتصاد دنیا شرط لازم و آزادی تجارت و کسب‌وکار شرط کافی بازاریابیات و پیش‌بینی‌پذیر است.

سوری عنوان کرد: گامی کوچک به سوی تحقق شرط لازم برداشته شده است، پیش‌باید، ولی از شرط کافی غافل نشوید.

■ **وقتی اقتصاد به سیاست گره خورده است**

سیامک قاسمی هم نوشت: واکنش قیمت دلار به توافق با اژانس هسته‌ای و عربستان در ۱۰ روز گذشته، باز هم نشان داد که چقدر اقتصاد سیاسی و انتظارات تورمی در سفره زندگی ما مؤثر است و چقدر گمراه با جاهل بودند و البته هستند همه آنهایی که سال‌ها در انکار رابطه بین تحریم‌ها و انزوای ایران و سفره زندگی مردم بودند.وی افزود: همچنین

۷

چهارشنبه

۲۴ اسفند ۱۴۰۱

سال هفتم

شماره ۳۰۵

گفت و گو

تجدیدتازه‌بیر

هفته‌نامه

گزارش

بازار گوشت آرام می‌گیرد

گوشت قرمز، قیمت بالای در بازار دارد و قرار است با واردات نرخ‌ها تعدیل شود. مجتبی عالی، مدیر عامل اتحادیه دامداران عنوان کرد: بهای تمام شده گوشت در بخش دام‌های سبک و سنگین بالا بوده و وی افزود: از ابتدای مهر تمام محصولات افزایش قیمت داشتند اما نرخ گوشت افزایش نیافت.

عالی ادامه داد: زمستان تعداد دام کم است و دام‌های مولد آبستن بوده و تا اردیبهشت، زمان لازم است تا گوشت داخلی به میزان نیاز عرضه شود.

مدیر عامل اتحادیه دامداران با بیان اینکه امسال برای نخستین بار در کشور ۴۶ هزار تن دام سبک و سنگین ذخیره سازی شد، بیان کرد: سال‌های قبل وزارت جهاد کشاورزی برای ذخیره سازی استراتژیک، گوشت از برزیل وارد می‌کرد اما امسال شرکت پشتیبانی امور دام با خرید ۴۶ هزار تن گوشت دام از دامداران داخلی مبادرت به ذخیره سازی کرد.

وی با تأکید بر اینکه این گوشت یکی از بهترین محصولات تولید داخل است اظهار کرد: دام‌های کشتار شده جوان و با وزن مناسب بودند به عنوان مثال در بخش دام سنگین گوساله‌ها بین ۵۰۰ تا ۵۵۰ کیلو وزن داشتند. گوشت خالص این گوساله‌ها ۲۵۰ کیلو بود. در دام سبک، گوسفند‌ها بین ۲۵ تا ۴۰ کیلو وزن که ۱۲ تا ۱۴ ماه سن داشتند.

■ **قیمت لاشه دام سنگین و سبک**

مدیر عامل اتحادیه دامداران با اشاره به افزایش قیمت نهاده‌های دامی درباره قیمت لاشه دام در کشور گفت: لاشه دام سنگین بین ۲۲۰ تا ۲۳۰ هزار تومان قیمت دارد و لاشه گوسفند حدود ۳۵۰ هزار تومان است. همین قیمت در دام زنده گوسفند حدود ۱۷۰ هزار تومان است.

■ **نیاز بازار**

مدیر عامل اتحادیه دامداران با بیان اینکه مصرف روزانه گوسفند در کشور روزانه ۲ هزار تن است، گفت: اگر قیمت گوشت در کشورهای همسایه رصد شود در کشورهایی مانند روسیه، قزاقستان و … قیمت چلهانی گوشت قرمز ۴۰۰ تا ۴۵۰ هزار تومان در هر کیلو است. وی درباره گوشت‌های توزیعی در فروشگاه‌های زنجیره با مبلغ ۱۵۰ تا ۲۲۰ هزار تومان وارداتی عنوان کرد: این گوشت با دلار ۳۰ هزار تومان وارد شده است.

■ **ضرورت تغییر عادات مصرفی**

مدیر عامل اتحادیه دامداران با تأکید بر اینکه فرهنگ بازار مصرف گوشت در کشور نیاز به اصلاح دارد، گفت: یکی از عادت‌های بازار گوشت قرمز استفاده از گوشت گرم است در حالی که باید این روبه به سوی بازار گوشت‌های یخی تغییر کند.

عالی اضافه کرد: مردم با خرید گوشت آن در فریز می‌گذارند. این گوشت در دمای ۱۴ درجه یخ می‌زند در حالی که در روش صنعتی گوشت در دمای ۴۰ درجه به شکل استاندارد و بهداشتی منجمد می‌شود. این امر سبب می‌شود تا ماندگار گوشت افزایش یابد.

عالی گفت: زمستان به دلیل بارداری دام‌ها گوشت به اندازه کافی موجود نیست از این رو باید در بهار، تابستان و پاییز کشتار انجام و گوشت ذخیره سازی شود.

مدیر عامل اتحادیه دامداران اظهار کرد: گوسفند بماند و کشتار نشود هزینه دارد زیرا در زمستان علوفه به اندازه کافی وجود ندارد و بهای جوع، ذرت و … هم بالاست. نگهداری این دام در زمستان قیمت تمام شده را افزایش داده و بهره‌وری را کاهش می‌دهد.

او درباره تشکیل دهنده هزینه‌های تمام شده عنوان کرد: به طور میانگین ۳۰ تا ۴۰ درصد قیمت گوشت به نهاده‌های دامی برمی‌گردد

البته این عدد در استان‌های مختلف متفاوت بوده و در استان‌هایی که بارندگی بیشتر است این عدد به ۲۰ درصد و در استان‌های خشک‌تر به ۷۰ درصد می‌رسد.

عالی در پایان اظهار کرد: دام به اندازه کافی در کشور موجود است. اتحادیه دامداران بنا دارد با برنامه‌هایی که دارد قیمت گوشت قرمز را به زیر ۳۰ هزار تومان برساند در حالی که امروز قیمت تمام شده این محصول پروتئینی بیش از ۴۰۰ هزار تومان است.

■ **روند کاهش قیمت گوشت قرمز در ایام پایانی سال**

در همین حال معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی از روند کاهش قیمت گوشت قرمز در ایام پایانی سال و نزدیک شدن به سال جدید خبر داد.

مهندس شیرواند افزود: تاکنون حدود بیش از یک‌هزار تن گوشت قرمز وارد کشور شده است و این فرآیند واردات با برنامه‌ریزی انجام شده با مجموعه‌های وارد کننده، حداقل تا پایان خرداد ماه ادامه دارد و حجم و میزانش را هم کماکان افزایش خواهیم داد.

معاون وزیر جهاد کشاورزی با بیان این که بیشترین التهاب در حوزه گوشت گوسفندی است، گفت: امیدواریم در گوشت گوسفند نیز با تفاهماتی که بخش خصوصی انجام داده‌ایم، شاهد ورود صنعت به این بخش باشیم تا فرآیند ثبات در تأمین و قیمت دام سبک از محل دام داخلی در آینده فراهم شود.

وی با بیان این که قاچاق نیز یکی از عوامل کاهش عرضه گوشت و افزایش قیمت آن در کشور است، گفت: در زمان التهابات ارزی، قیمت دام ایرانی در کشورهای منطقه از ۴ دلار به بالای ۶ دلار می‌رسد، این تفاوت قیمت در ارز و قیمت ثابت دام زنده ایرانی باعث می‌شود که قاچاق به کشورهای همسایه و به چند کشور خاص در حجم قابل توجهی صورت گیرد که قطعاً تأثیر در شرایط قیمتی نیست.

شیرواند با بیان این که روزانه بین ۷۰۰ تا یک‌هزار تن گوشت منجمد در کشور توزیع می‌شود، گفت: گوشت گوسفندی منجمد به قیمت ۱۵۰ هزار تومان در فروشگاه‌های زنجیره‌ای توزیع می‌شود، قیمت گوشت گوساله وارداتی چرخ کرده ۱۷۵ هزار تومان، مخلوط ۱۹۷ هزار تومان و گوشت ران هم ۲۲۰ هزار تومان است که در شبکه فروشگاه‌های زنجیره‌ای در حال توزیع است. همچنین گوسفند وارداتی نیز به قیمت میانگین ۲۲۷ هزار تومان توزیع می‌شود.

فاجعه ای به نام بلند مرتبه سازی در کلانشهر

مونا ربیعیان رمضان پور روزنامه نگار

در سال های اخیر شاهد بلندمرتبه سازی در کلانشهرها هستیم در صورتی که در گذشته ساختمان های بلند برای امور اداری و تجاری استفاده می شد. بسیاری از کارشناسان معتقد هستند که دلیل رواج بلند مرتبه سازی های می تواند کسب سود باشد اما یکی از دلایل مهم بلند مرتبه سازی ها افزایش جمعیت و کمبود زمین در کلانشهرهاست. یکی از مهم ترین ایرادات وارده بر بلند مرتبه سازی در کلان شهرها را می توان در تخریب محیط زیست دانست چرا که در سایه بلند مرتبه سازی شاهد از بین رفتن باغات و فضاهای سبز موجود هستیم که این مهم می تواند تبعات منفی میان نسلی بسیاری را رقم بزند. این در حالی است که در ابتدا شکل گیری و یا حتی رشد بلند مرتبه سازی این تصور وجود نداشت که وجود این مساله تهدیدی برای انسان و یا محیط زیست باشد اما در گذر زمان این مساله اثبات شد که انسان توان مقابله با طبیعت را ندارد. باید توجه داشت که زلزله خیز بودن کشور یکی دیگر از دلایل منفی بلند مرتبه سازی در کشور است چرا که متأسفانه ساخت و ساز ساختمان های بلند در کوچه‌هایی با عرض کم و همچنین عدم وجود محاسبات دقیق در ساخت این برج‌های نوآند به هنگام زلزله تهدید جدی برای افراد باشد.

بیت‌الله ستاری، کارشناس مسکن در خصوص بافت فرسوده به مهر گفت: عمده مشکل ما در بافت‌های فرسوده اول تملک یا ملکیت خرد است که برای جمعیت اختلافات دارند و بحث دوم این است که سرمایه گذاران بایسد به صاحبان ملک که زمین‌های ۴۰ یا ۵۰متری که چند نفری است و آبوه ساز باید وقت بگذارند و سهم هر کس را بگویند و این زمان بر است بنابراین صرف بر این نیست که ساخت و ساز را در بافت فرسوده انجام دهند.از سوی دیگر به جای اینکه در بافت فرسوده ساخت و ساز انجام شود نوسازی صورت گیر.دوبی در ادامه بیان کرد: سازمان نوسازی بافت فرسوده برای نوسازی بافت‌های که قابلیت جمعیت دارد را مشخص کند و با این جمعیت را به بنگاهداران سپارد تا بعد از توافق به سرمایه گذاران یا آبوه سازان را برای ساخت و ساز خریدار کنند. این کارشناس مسکن در ادامه در خصوص افزایش تسهیلات نیز گفت: تسهیلات بانکی برای بافت فرسوده راهکار نیست با توجه به اینکه در حال حاضر ۲۵میلیون نفر در یک گسل است که با مدرن سازی می‌توان جان مردم را نجات داد و اینم سازی کرد چرا که در تهران ۷۰۰هزار بافت فرسوده وجود دارد هر سال فرسودتر می شود و از طرف دیگر خانه‌های دیگر نیز فرسوده می شود و اگر نوسازی صورت نگیرد و زلزله‌ای مثل ترکیه تهران را ببلرزاند فاجعه‌ای قابل تصور رخ می دهد. بیت الله ستاری در ادامه به مهر افزود: دولت باید به بخش خصوصی اعتباراتی دهد تا برای ساخت و ساز در بافت‌های فرسوده تشویق شوند چرا که سازنده می بیند که هزینه ساخت و ساز در بافت فرسوده برایش به صرفه نیست بنابراین نمی خواهند که از جیب خودشان خرج کنند پس نوسازی بافت فرسوده را در اولویت قرار نمی دهند.

رویداد

خودروهای ایرانی در راه روسیه

دبیر انجمن صنایع همگن قطعه‌سازی و سفیر ایران در روسیه هفته گذشته، در جلسه‌ای آنلاین پیرامون مسائل اقتصادی به‌ویژه در حوزه صنعت خودرو و قطعات صحبت کردند که ضمن آن تاکید شد که قراردادهای صنعت خودرو و قطعه‌سازی ایران و روسیه روند رو به رشدی دارد و دو کشور در مسیر تعامل بیشتر با یکدیگر روندو پس از طی مراحل لازم، شاهد حضور خودروهای ایرانی در مسکو و همکاری‌های خودرویی فی‌مابین دو کشور خواهیم بود.طبق اعلام انجمن صنایع همگن یر و محر که وقطعه‌سازی کشور به صورت اختصاصی به‌ایسنا، هفته گذشته آرش محبی نژاد(دبیر انجمن همگن قطعه‌سازی) و کاظم جلالی (سفیر ایران در روسیه) در جلسه‌ای آنلاین با یکدیگر به مسائل مرتبط با توسعه همکاری‌های ایران و روسیه به ویژه در بخش خصوصی، به گفت‌وگو پرداخته‌اند.آرش محبی نژاد-دبیر انجمن صنایع همگن قطعه‌سازان خودرو کشور -در این جلسه آنلاین، گزارشی از آخرین وضعیت همکاری‌های خودرویی وقطعه‌سازی ایران با طرف‌های روس ارائه کرد.دوبی همچنین پیشنهادهای انجمن مذکور (انجمن صنایع همگن قطعه‌سازان خودرو کشور) در جهت تسریع در آغاز همکاری‌های مشترک را تشریح و اظهار کرد: زیرساخت‌های صنعت خودرو روسیه بیشتر معطوف محصولات فرانسوی است وقطعه‌سازان ایرانی نیز به واسطه همکاری با یک شر کت خودروساز این کشور در سال های گذشته، تجربه‌ها و توانمندی لازم برای پوشش نیازهای طرف روس را دارند. محبی نژاد افزود: برای آغاز همکاری‌ها در کوتاهمدت می توان روی این موضوع کار کرد و در ادامه با مشارکت خودروسازان وقطعه‌سازان بزرگ دو کشور گزینیهایی همچون طراحی و تولید خودرو مشترک دور از دسترس نخواهد بود. کاظم جلالی- سفیر جمهوری اسلامی ایران در روسیه- نیز در این دیدار مجازی، اظهار کرد: روابط تهران - مسکوبه ویژه در حوزه اقتصادی مسیر صعودی دارد و سرع افزایش این تعاملات در بخش خصوصی بیشتر است. طی ماه‌های اخیر، شر کت‌های ایرانی و روس شناخت بهتری نسبت به توانمندی های یکدیگر پیدا کرده که این امر باعث افزایش سطح همکاری‌های اقتصادی خواهد شد.دوبی ضمن اشاره به فضای جدیدی که صنعت خودرو روسیه تجربه کرده است، افزود: خودروسازان روس برای بی‌اثر کردن تحریم شر کای غربی خود، توسعه روابط با خودروسازان وقطعه‌سازان ایران، ترکیه و چین را در دستور کار قرار داده‌اند که در این بین، صنعتگران ایرانی به دلیل اشتراک‌های فنی مهندسی محصولاتی که در گذشته در روسیه تولید می شد، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار هستند.

۸

چهارشنبه ۲۴ اسفند ۱۴۰۱
سال هفتم شماره ۳۰۵

راه و مسکن

بازار مسکن شهر تهران در واکنش به ریزش سریالی قیمت ارز دچار رکود شده و انتظارات تورمی که بعضاً از سوی برخی فعالان بازار ملک القامی شود را به چالش کشیده است. بر خلاف تصورات در روزهای اخیر بازار مسکن دچار رکود شده است؛ در حالی که معمولاً در روزهای منتهی به پایان سال، خرید و فروش خانه رونق داشت. مشاوران املاک می‌گویند اافت‌ادامه دار قیمت‌ها در بازار ارز، در فاز اول جلوی بزرگ‌تر شدن حباب نرخ‌های پیشنهادهی را گرفته و حتی به کاهش تا ۱۵ درصدی نرخ‌های پیشنهادهی منجر شده است. ممکن است در فاز دوم شاهد ریزش قیمت‌های پیشنهادهی در سطح کلی بازار باشیم، کاهش قیمت ارز که روز

مهاجرت به حاشیه شهر ها چگونه بازار

ملک و ارتحت تأثیر قرار می‌دهد؟

پارامترهای مهم اقتصاد مسکن

مینا علیزاده روزنامه نگار

گروه راه و مسکن: گرانی در حوزه اقتصاد مسکن به ویژه در کلانشهری مانند تهران که تراکم جمعیتی بالا و متنوعی دارد باعث بروز پیامدهایی در زمینه های گوناگون خواهد شد. یکی از این پیامدها افزایش مهاجرت به مناطق پایین تر و حاشیه شهرهاست که دگرگونی های زیادی را در حوزه زیست شهری و تغییرات در بازار مسکن این مناطق به وجود می آورد.

شعب صعودی قیمت مسکن به ویژه در شهر تهران همواره تبعاتی داشته که معمولاً با یک فاصله زمانی خود را نشان داده است. یکی از این تبعات را می توان مهاجرت به مناطق پایین تر و حاشیه شهر دانست که علاوه بر ابعاد اقتصادی، از منظر اجتماعی نیز پیامدهای جبران ناپذیری دارد. مسیری که همزمان با جهش قیمت‌ها در سال ۹۷ نیز طی و منجر به تغییر بافت اجتماعی شهر تهران و مناطق اطراف آن شد. منصور غیبی، کارشناس بازار مسکن در این خصوص به تجارت‌نیوز گفت: در حوزه اقتصاد مسکن توان خرید و کیفیت آپارتمانی که برای خریدانتخاب می‌شود دو شاخص مهم است. خریداران همیشه علاقمند هستند مبلغی که پرداخت می‌کنند کیفیت مناسبی را هم در حوزه آپارتمان و هم در حوزه زیست شهری فراهم کند.

او ادامه داد: ولی آنچه در حال حاضر تغییر کرده این است که به نظر می آید مبلغ پرداختی، هم از لحاظ کیفیت و هم از لحاظ بر خورداری از فضاهای اجتماعی و خدمات شهری، هزینه واقعی آن آپارتمان نیست

گذشته هم ادامه پیدا کرد، برآوردها از آینده بازار ملک را به چالش کشید. برخی کارشناسان مسکن که بعضاً بر طبل گرانی می‌کوبند این تئوری را مطرح کردند که مسکن از بازارهای موازی جا مانده و در سال آینده با رشد مواجه می‌شود؛ این در حالی است که قیمت خانه در تهران طی یک سال اخیر بیش از نرخ تورم عمومی افزایش یافته است. میانگین قیمت هر متر خانه در تهران طبق آخرین آمار به ۵۵ میلیون تومان رسیده که افزایش ۶۶ درصد را در یک سال اخیر نشان می‌دهد؛ در حالی که تورم عمومی سالانه ۴۷ درصد و تورم نقطه به نقطه ۵۳ درصد بود. در واقع مسکن در پایتخت ۱۳ درصد بالاتر از سایر بازارها رشد قیمت داشته

سناریوی احتمالی بازار مسکن در سال آینده

است. بنابراین فرضیه گرانی مجدد آن چندان منطقی نیست. مشاوران املاک شهر تهران هم معتقدند که ظرفیتی برای رشد مجدد این بازار در سال آینده وجود ندارد. بخصوص این که بازارهای موازی مثل ارز و نهادهای ساختمانی در روزهای اخیر دچار افت قیمت شده‌اند. اما آخرین وضعیت بازار مسکن در شهر تهران گویای آن است که معاملات به ندرت انجام می‌شود. هر دو گروه خریدار و فروشنده از حدود ۱۰ روز قبل که روند ریزش قیمت‌ها در بازار ارز آغاز شده معاملات را به حالت تعلیق در آورده‌اند. البته بسیاری از کسانی که نرخ‌های غیرمتعارف برای واحدهای خود در نظر گرفته بودند قیمت‌ها را تعدیل کرده‌اند.

همان دگرگونی هایی است که نمی توان به آن پاسخ داد؛ رها می شود و در آن منطقه خود را بالاخره نشان داده و باعث حواشی و آسیب‌های اجتماعی می‌شود! او ادامه داد: از سوی دیگر با مهاجرت پایتخت‌نشینان عده‌ای در شهرستان‌ها که وضعیت مالی بهتری دارند واحدهای مسکونی را با هدف سرمایه‌گذاری و اجاره دادن خریداری می‌کنند که خود باعث صعود قیمت‌ها در آینده خواهد شد. سیاست‌گذاران در حال حاضر در پی حل مشکلات روزمره هستند و مسائلی را که این گرانی‌ها در آینده شکل می‌دهد نادیده می‌گیرند.

■ **درمان بحران‌های مسکنی کجا نهفته است؟** همان‌طور که گفته شد اگر برای وضعیت بحرانی بازار مسکن چاره‌ای اندیشیده نشود با گذشت زمان و کاهش هر چه بیشتر قدرت خرید مردم پیامدهایی بسا ابعاد گوناگون گریبان‌گیر مردم به‌ویژه ساکنان کلانشهرها خواهد شد.

از سوی دیگر مهاجرت به مناطق اطراف تهران در حالی که امکانات و ظرفیت‌های لازم در آن مناطق وجود ندارد و همچنین محل کار و تحصیل افراد همچنان در مرکز واقع شده، نه تنها باعث زدن به مواردی از قبیل افزایش ترافیک می‌شود بلکه کیفیت زندگی افراد را تا حد زیادی پایین می‌آورد. البته کارشناسان معتقدند مرهم زخم‌های حوزه‌ای مهم و مولد مانند مسکن به تنهایی در خود آن پنهان نیست و باید دیگر پارامترهای اقتصادی مانند تورم و نرخ دلار را تا اندازه معقولی کنترل کرد.

دولت در این مناطق تحت عناوین مختلف مانند مسکن ملی اقدام به ساخت و ساز می‌کند و در نتیجه قیمت‌ها را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد و هزینه ساخت را بالا می‌برد. همچنین باعث تغییر فرهنگ زیستی و بومی خواهد شد.

او در این مورد توضیح داد: این افزایش قیمت اجاره در تهران باعث خواهد شد هزینه‌ها در مناطق حاشیه تهران نیز بالا رود و افزایش قیمت در ملک و آپارتمان شهرهای جدید و حاشیه پایتخت را در پی خواهد داشت.

غیبی افزود: از سوی دیگر این تغییرات و مهاجرت‌ها باعث می‌شود دگرگونی‌های اجتماعی، رفتاری و تربیتی به وجود بیاید و اصالت و پایداری که پیش از این در حوزه‌های شهری وجود داشت از بین برود.

■ **تأمین نشدن آرامش مردم در حوزه اقتصاد مسکن** غیبی درباره سیاست‌های مسکن طی سال‌های گذشته بیان کرد: در چند سال گذشته دولت از لحاظ اقتصادی نتوانسته است مردم را در حوزه‌ای از آرامش زیستی از منظر نه‌ای خدمات ملکی قرار دهد و همچنین امنیت روانی و اقتصادی آنها هم در محل زندگی تأمین نشده است.

این کارشناس بازار مسکن همچنین در خصوص وضعیت شهرهای جدید گفت: در شهرهای جدیدی که احداث شده به میزان لازم برای جمعیت مدرسه، کلانتری، بیمارستان و غیره وجود ندارد. این موارد

و ارزش آن را ندارد.

غیبی در مورد پیامدهای این روند بیان کرد: این موضوع باعث می‌شود به مرور طرح تقسیم و توزیع متقاضی از یک منطقه به یک منطقه دیگر، شکل بگیرد. یعنی یک فرد اگر پیش از این با مبلغی قادر به خرید آپارتمان در منطقه A بوده است حالا مجبور می‌شود بسا همان مبلغ در منطقه B یک آپارتمان خریداری کند. این افزایش قیمت بی‌دلیل از لحاظ قربایت آماری و متغیرهای اقتصادی باعث شده برای سال‌های بعد امیدی برای خرید آپارتمان در پایتخت وجود نداشته باشد.

■ **پیامدهای افزایش بی‌رویه قیمت مسکن در تهران**

این کارشناس همچنین در خصوص افزایش قیمت مسکن در تهران توضیح داد: افزایش بی‌رویه قیمت ملک در تهران باعث شده دو موضوع برای سال آینده وجود داشته باشد: نخست اینکه افزایش اجاره‌نشینی و افزایش کاذب اجارهبها و قیمت مسکن را در پی خواهد و از سوی دیگر این عوامل باعث می‌شود افراد بیشتری در تهران مجبور به ترک پایتخت و مهاجرت به مناطق شهری اطراف تهران و شهرهای جدید شوند. او ادامه داد: البته این روند، افزایش قیمت در این مناطق را نیز در پی دارد؛ یعنی موج افزایش قیمت کاذبی که در چند ماه اخیر شکل گرفته خودش را در این نواحی نشان خواهد داد.

غیبی همچنین گفت: این مساله مطلوب نیست زیرا

گزارش

دروازه واردات خودرو به روی آلمانی باز می‌شود؟

زمزمه واردات لوکس ها به کشور

نیز در این طرح ثبت‌نام کردند.

حالا آن گونه که دیجیاتو نوشت، گزارش‌های غیررسمی حاکی از به ثبت‌سفارش رساندن BMW ۱۱۶i است. این خودرو یکی ضعیف‌ترین و ارزان‌ترین محصول بام و شناخته می‌شود.

■ **لواپشن‌ها؛ منتخب واردکنندگان خودرو**

در این میان، مساله‌ای که مطرح می‌شود این است که چرا شرک‌ت‌های واردکننده چنین خودروهایی با کیفیت پایین و لواپشن برای واردات خودرو انتخاب می‌کنند؟

برای پاسخ به این پرسش، ابتدا باید به شروطلی که وزارت صمت و دولت در آیین‌نامه واردات خودرو مطرح کردند اشاره کرد. در ابتدا باید به ممنوعیت واردات خودروهای آمریکایی و فرانسوی

اشاره کرد که بسیاری از گزینه‌ها را از فهرست خودروهای وارداتی حذف می‌کند. از سوی دیگر، محدودیت‌هایی مانند تعیین سقف ۲۰ هزار دلاری برای خودروهای وارداتی دست واردکنندگان را بیش از پیش تنگ کرد. با توجه به شروط مطرح‌شده در آیین‌نامه واردات خودرو، شرک‌ت‌های واردکننده به‌سراغ‌ارزان‌ترین و اقتصادی‌ترین سبب محصولات خودروسازان خارجی می‌روند. برای مثال، محدودیت‌های ذکر‌شده باعث شد تا خودروهای وارداتی برند کیا تنها از محصولات لواپشن این شرک‌ت خودروسازی کیا باشد. به‌رغم اینکه وزارت صمت در ابتدا هدف آزادسازی واردات خودرو را قشر متوسط جامعه مشخص کرد و به همین دلیل بود که تنها مجوز

نرخ دلار در بازار آزاد غیر رسمی و کانال‌های تلگرامی پس از اعلام توافق ایران و عربستان برای ازسرگیری روابط دوجانبه، افت ۲ هزار تومانی روز گذشته و وارد کانال ۴۷ هزار تومان شد. دیروز نیز این روند نزولی ادامه داشت به طوری هم اکنون و در آغاز معاملات در بازار آزاد غیر رسمی نرخ دلار به کانال ۴۶ هزار عقب نشینی کرد. عضو شورای عالی کانون صرافان با بیان اینکه پس از توافق ایران و عربستان روند کاهش نرخ ارز شدت گرفته‌است، گفت:دیروز بر خلاف روزهای گذشته در مقابل صرافی‌ها صفی برای خرید ارز زی نیست و دلار با قیمت ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومان خریداری ندارد.بازار ارز ۱۰ روز گذشته با روند نزولی همراه بوده به

«تدبیر تازه» از چشم‌انداز

تالار شیشه‌ای در سال ۱۴۰۱ گزارش

می‌دهد

سایه روشن‌های بازار سرمایه

فاطمه دیانی

روزنامه‌نگار

بازار سرمایه ایران طی یکسال گذشته روزهای پرفراز و نشیبی را پشت سر گذاشت این در حالیست که کمتر از یک هفته دیگر سال ۱۴۰۱ به پایان می‌رسد و همگی در انتظار این هستند تا ببینیم سال جدید را بازار سرمایه چگونه آغاز خواهد کرد.

به گزارش خبرنگار ما روز گذشته در همین رابطه روز گذشته آخرین نشست خبری رئیس سازمان بورس در سال ۱۴۰۱ با حضور رسانه‌های مختلف برگزار شد؛ علیرضا ناصرپور معاون نظارت بر نهادهای مالی سازمان و رضا عبیوض لومعاون نظارت بر ناشران نیز در این نشست خبری حضور داشتند. در این جلسه مجید عشقی به مرور عملکرد سازمان در سال جاری پرداخت و یک چشم‌انداز از برنامه‌های سازمان بورس برای سال ۱۴۰۲ نیز ارائه شد. در ادامه این جلسه نیز به سوالات مهمی در خصوص سهام عدالت، عرضه خودرو و در بورس کالا، وضعیت مطالبات بورسی بودجه و همچنین ادامه روند اصلاح ریز ساختارها پاسخ داده شد.

■ **نگاهی بر عملکرد سازمان بورس در ۱۴۰۱**

مجید عشقی در رابطه با مهم‌ترین اقدامات سازمان در سال ۱۴۰۱ گفت: بیش از ۳۰ میلیون نفر واریزی سود رسوبی در سال جاری داشتیم. سال آینده سال اجرای حاکمیت شرکتی خواهد بود. باید تمرکز جدی بر این موضوع داشته باشیم. سهام‌امسال همه سودهای نقدی را پرداخت کرد. امسال سال پر کاری در میز صنعت هم بودوی افزود: اتفاقی که در بازار سرمایه افتاده است، عملکرد هیئت داوروی بود. این هیئت همواره این مشکل را داشت که پرونده‌ها خیلی طول می‌کشید. این آمار امسال بسیار کم شده است. بیش از ۳۵۰ پرونده مختومه و حدود ۲۲۰ پرونده هم‌وارد شد. میزان انباشت پرونده‌ها به کمترین میزان رسید. مدت پیگیری پرونده‌ها به کمتر از صد روز رسیده است. عشقی خاطر نشان کرد: اقدامات مهم چون گواهی شمش طلا که یکی از حلقه‌های مقفوده محسوب می‌شد و با این ابزار سرمایه‌های خرد جذب بازار خواهد شد. امیدواریم در آینده ابزارهای متنوع‌تری در بحث بازار مشتتقه راه‌اندازی بشود. گواهی سپرده نفت خام تعدی در فروش ربالی ایجاد می‌کند که این موضوع نیز در جذب سرمایه‌های خرد و همچنین فعالیت در عوض واردات کمک کننده خواهد بود. ارزش معاملات بورسی کالا به هزار همت رسیده و بیش از ۱۱۰ میلیون کالا در این بازار معامله می‌شود. این مسئله اطمینان قابل قبولی در فروش شرکت‌ها ایجاد می‌کند. طی سال آینده نیز این سیاست را پیش خواهیم برد و اقلام بیشتری به بورس کالا ورود خواهد کرد.

دلار به کانال ۳۰ هزار تومان برمی‌گردد؟

طوری که قیمت دلار در بازار آزاد غیر رسمی و کانال‌های تلگرامی حدود ۱۴ هزار تومان ریزش داشت و امروز (شنبه، ۲۰ اسفندماه) در نخستین روز کاری پس از اعلام خبر توافق با عربستان این افت بها ادامه دارد. نرخ دلار در بازار آزاد غیر رسمی و کانال‌های تلگرامی پس از اعلام توافق ایران و عربستان برای ازسرگیری روابط دوجانبه، افت ۲ هزار تومانی روز گذشته و وارد کانال ۴۷ هزار تومان شد. امروز نیز این روند نزولی ادامه داشت به طوری هم اکنون و در آغاز معاملات در بازار آزاد غیر رسمی نرخ دلار به کانال ۴۶ هزار عقب نشینی کرد. «کامران سلطانی زاده» عضو شورای عالی کانون صرافان اظهار داشت:

امروز بر خلاف روزهای گذشته در مقابل صرافی‌ها صفی برای خرید دلار نیست و دلار با ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومان خریداری ندارد. وی تاکید کرد: در ادامه کاهش قیمت ارز که از هفته گذشته شروع شده پس از توافق با عربستان شدت کاهش نرخ ارز در بازار شدت بیشتری یافته است و پیش بینی می‌شود این رود ادامه‌دار خواهد بود و دلار به کانال ۳۰ هزار تومان هم خواهد آمد.سلطانی زاده گفت: به مردم توصیه می‌کنیم توجه داشته باشند که کانال‌های تلگرامی به صورت کاذب نرخ‌های دلار را بالا نگه می‌دارند تا از این طریق جلوی ضرر بیشتر دلالان را بگیرند و دلار خود را با نرخ‌های بالا بفروشند.

خارج شوند. اگر قیمت خودرو و اصلاح شود، ما مخالفتی با روش‌های جدید نداریم.

وی افزود: مسئله این است که خودروساز نباید با قیمت‌های دو سال پیش خودرو بفروشد؛ چرا که محکوم به شکست خواهند بود. ما مسئولیت کامل حقوق سهام‌داران را متوجه مدیر عامل شرکت‌ها می‌دانیم. مهم این است که خودرو را بدون زیان بفروشند. ما نمی‌توانیم عرضه‌کننده را مجبور کنیم که از روش ما استفاده کند. تعهداتی دارند که باید به آن عمل کنند و در سال آینده تعهدات مدیران عامل را پیگیری خواهیم کرد. شرک‌تها باید حقوق سهام‌داران را رعایت کنندو خودرو را با زیان ن فروشند. این مهم‌ترین چالش ما یا خودروسازان خواهد بود. عرضه خودرو در بورس کالا هم منتفی نشده است. اما سیاست کلی ما این نیست که آنها را مجبور کنیم حتماً در بورس کالا عرضه‌کنند. سیاست ما این است که خودروسازان زبان‌نکنند و صرفه و صلاح سهام‌داران را رعایت کنند.

■ **زمان واریز سود سهام عدالت؟**

مجید عشقی در پاسخ به سوالات در مورد باز گشایی نادهای استانی سهام عدالت، گفت:از مجموع شرک‌تهای سید سهام عدالت، برخی شرک‌تها هنوز سود را واریز نکرده‌اند، با برسی از شرک‌تها همچون فولاد، ماسارون و… صحبتی در خصوص واریز هر چه سریع‌تر داشته‌ایم. فکر می‌کنم تا فردا واریز‌های آن‌ها انجام بشود، البته محاسبات لازم نیز زمانی را صرف خواهد کرد و فکر می‌کنم تا شنبه یا یکشنبه هفته آینده سود سهام عدالت واریز بشود.

■ **قانون بازار سرمایه اصلاح می‌شود؟**

مجید عشقی در پاسخ به سؤال درباره اصلاح قانون بازار اوراق بهادار گفت: این طرح در کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی نهایی شده است. از سال گذشته جلسات متعددی داشتیم که بحث و تبادل نظر با کانون‌ها و نهادهای مالی صورت گرفت. این طرح در دستور کار صحن مجلس قرار خواهد گرفت. یکسری بندهایی درباره اصلاح قانون تجارت داشتیم که در حوزه افزایش سرمایه و تقسیم سود به سرمایه‌گذاران خرد کمک می‌کرد. ان‌شالله در سال آینده پیگیر قانون اصلاح بازار خواهیم بود. گویا مجلس از نظر زمانی در سال ۱۴۰۱ به بررسی کامل این طرح نرسید، اما پیگیر این موضوع هستیم.

■ **بورس دو طرفه می‌شود؟**

رئیس سازمان بورس در پاسخ به این سؤال خاطر نشان کرد: امیدواریم درباره دو طرفه کردن بازار در اوایل سال آینده به جمع‌بندی برسیم. دو طرفه کردن بازار یکی از نیازهای ضرروی است. اینکه بتوانیم نوسانات مقطعی

خبر خوب برای سهامداران عدالت

رییس سازمان بورس از واریز سود سهام عدالت تا اوایل هفته آینده خبر داد. مجید عشقی در مورد باز گشایی نادهای استانی سهام عدالت، گفت:از ۱۲۰ شرکت سید سهام عدالت، ۳۶شرکت هنوز سود را واریز نکرده‌اند، با برسی از شرک‌تها همچون فولاد، مارون و… صحبتی در خصوص واریز هر چه سریع‌تر داشته‌ایم. وی افزود: فکر می‌کنم تا فردا واریز‌های آن‌ها انجام بشود، البته محاسبات لازم نیز زمانی را صرف خواهد کرد و فکر می‌کنم تا شنبه یا یکشنبه هفته آینده سود سهام عدالت واریز بشود. عشقی گفت: بحث برگزاری مجامع شرک‌تهای استانی سهام عدالت باید در شورای عالی بورس جمع‌بندی بشود، اختلاف‌نظرهایی در این خصوص وجود دارد. این مجامع باید با حداکثر حضور سهامداران انجام بشود. این مسئله بحثی چالشی بوده چراکه سهامداران خرد بسیاری درگیر آن هستند.

۹

چهارشنبه

۲۴ اسفند ۱۴۰۱

سال هفتم

شماره ۳۰۵

بازار مالی

تدبیر تازه

هفته‌نامه

گزارش

دومین قربانی بحران بانکی جدید آمریکا

احسان طاهری روزنامه‌نگار

دوروز پس از فروپاشی بانک سیلیکون ولی (SVB)، رگولاتورهای ایالتی، بانک سیگنچر (Signature) مستقر در نیویورک را روز یکشنبه تعطیل کردند و سومین شکست بزرگ در تاریخ بانکداری ایالات متحده رخ داد.

به گفته دیار تمان خدمات مالی ایالت نیویورک، شرکت بیمه سپرده فدرال (FDIC) کنترل سیگنچر را که در پایان سال گذشته ۱۱۰ میلیارد دلار دارایی و بیش از ۸۸۶میلیارد دلار سپرده داشت را به دست گرفت. سیگنچر در کنار سیلور کیت، که هفته گذشته انحلال خود را اعلام کرد، یکی از بانک‌های اصلی صنعت ارزهای دیجیتال است که ۴۰ شعبه در سراسر آمریکا دارد. برای محافظت از سپرده‌گذاران، تمام سپرده‌ها و اساساً تمام دارایی‌های سیگنچر را به بانک سیگنچر بریج (Signature Bridge) منتقل کرد که توسط FDIC اداره خواهد شد. فعالیت‌های بانکی از روز دوشنبه ۱۳ مارس از سر گرفته می‌شود و سپرده‌گذاران و وام گیرندگان به طور خودکار مشتری بانک بریج سیگنچر می‌شوند. «بریج» یک بانک ملی رسمی است که زیر نظر هیئت مدیره‌ای که توسط FDIC تعیین می‌شود، فعالیت می‌کند، سپرده‌ها و برخی بدهی‌های دیگر را به عهده می‌گیرد و دارایی‌های خاصی از یک بانک ورشکسته را خریداری می‌کند. ساختار بانک برای ایجاد «پل» بین شکاف شکست یک بانک و زمانی که FDIC می‌تواند مؤسسه را تثبیت کند و تصمیم‌گیری منظم را اجرا کند، طراحی شده است. وقتی یک بانک سقوط می‌کند، اغلب سؤال وحشتناک این است که «بعدی کیست؟». سایر مؤسسات مالی ممکن است به دلیل ارتباط با مؤسسه از بین رفته، به دلیل استفاده از مدل‌های تجاری مشابه یا صرفاً به دلیل تضعیف احساسات سرمایه‌گذار، در معرض خطر قرار گیرند. اگر وجوه سپرده‌گذاران بیش از حد بزرگ باشد که تحت پوشش طرح‌های بیمه سپرده قرار نگیرند، با ضرر مواجه می‌شوند. این دقیقاً نگرانی‌هایی بود که در اثر سقوط SVB شانزدهمین وام‌دهنده بزرگ آمریکا پس از تلاش ناموفق برای افزایش سرمایه و کاهش سپرده‌های آن در ۱۰ مارس، ایجاد شد. طول آخر هفته شایعاتی در رسانه‌های اجتماعی در مورد مشکلات احتمالی در تعداد انگشت شماری از وام‌دهندگان منطقه‌ای منتشر شد. تصور اینکه شرک‌تهای نگران، تصمیم به انتقال سپرده‌های خود به بزرگترین بانک‌ها بگیرند آن‌سان بود. اما در ۱۲ مارس، پاسخ مشترک خزانه‌داری آمریکا، فدرال رزرو و شرکت بیمه سپرده فدرال (FDIC) کمک کرد تا نگرانی‌ها در مورد سپرده‌گذاران از روی میز برداشته شود و در عین حال یک قربانی دیگر بانکی فاش شود. دوروز پس از فروپاشی SVB، رگولاتورهای ایالتی، بانک سیگنچر مستقر در نیویورک از روز یکشنبه تعطیل کردند و سومین شکست بزرگ در تاریخ بانکداری ایالات متحده رخ داد. وزارت خزانه داری ایالات متحده و سایر رگولاتورهای بانکی در بیانیه‌ای مشترک اعلام کردند که تمامی سپرده‌گذاران سیگنچر SVB تحت پوشش قرار داده خواهند شد و "هیچ ضرری متوجه مالیات دهندگان نخواهد بود." فدرال رزرو برای بررسی این وقایع جلسه فوری ترتیب داد و تصمیم گرفت یک درپچه تأمین مالی یک ساله به نام Bank Term Funding Program را اختیار بانک‌هایی که در سطح فدرال تحت پوشش بیمه هستند، قرار دهد. آشفتگی در بانک‌ها که باعث نگرانی‌ها در مورد بحران سیستم‌اتیک بانکی شده بود، سرمایه‌گذاران را وادار کرد تا در مورد چشم‌انداز خود برای افزایش بیشتر نرخ بهره در نشست ماه مارس فدرال رزرو تجدیدنظر کنند. فدرال رزرو از سال گذشته در تلاش برای مبارزه با تورم، نرخ بهره را از سطوح پایین قبلی افزایش قابل ملاحظه‌ای داده است. در این شرایط، تمایل سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری‌های بدون ریسک افزایش داده و تمایل کمتری برای ریسک دارند. این امر بر استراتجی‌های فناوری تأثیر گذاشت، زیرا سرمایه‌گذاران آنها را ریسک‌گریزتر می‌کرد و لذا نیاز آنها به نقدینگی را افزایش داد. پیش از این مقامات SVB بیان داشتند که سپرده‌ها به دلیل افزایش هزینه‌های مشتریان سریع‌تر از حد انتظار کاهش یافته بود و نهایتاً منجر به ورشکستگی بانک گردید.

رویداد

خبر خوب برای سهامداران عدالت

رییس سازمان بورس از واریز سود سهام عدالت تا اوایل هفته آینده خبر داد.

مجید عشقی در مورد باز گشایی نادهای استانی سهام عدالت، گفت: از ۱۲۰ شرکت سید سهام عدالت، ۳۶شرکت هنوز سود را واریز نکرده‌اند، با برسی از شرک‌تها همچون فولاد، مارون و… صحبتی در خصوص واریز هر چه سریع‌تر داشته‌ایم. وی افزود: فکر می‌کنم تا فردا واریز‌های آن‌ها انجام بشود، البته محاسبات لازم نیز زمانی را صرف خواهد کرد و فکر می‌کنم تا شنبه یا یکشنبه هفته آینده سود سهام عدالت واریز بشود.

عشقی گفت: بحث برگزاری مجامع شرک‌تهای استانی سهام عدالت باید در شورای عالی بورس جمع‌بندی بشود، اختلاف‌نظرهایی در این خصوص وجود دارد. این مجامع باید با حداکثر حضور سهاماران انجام بشود. این مسئله بحثی چالشی بوده چراکه سهامداران خرد بسیاری درگیر آن هستند.

فیاض زاهد

فعال سیاسی

سال آینده تر کیمی از تهدیدها و فرصت‌هاست؛ تهدیدها عبارت است از مشکلات اقتصادی، نا رضایتی‌های اجتماعی، انباشت مطالبات معیشتی و نا کامی‌های بین‌المللی ناشی از پرونده هسته‌ای ایران و مسئله استمرار در حمایت از روسیه در جنگ او کرین. فرصت‌ها نیز عبارتند از نمای مثبتی که می‌تواند در نتیجه باز گشایی روابط ایران و عربستان شکل بگیرد به این معنا که همکاری‌های سیاسی میان ایران و کشورهای حوزه خلیج فارس افزایش پیدا خواهد کرد و از این وضعیت شس‌کننده امنیتی جدا و با نظام بین‌الملل وارد همکاری خواهیم شد. معنای دیگرش آن است که روابط ایران با دولت اردن بهتر خواهد شد.

در رابطه با اسرائیل نیز همکاری‌های ایران و عربستان بسیار کلیدی است. بنده در سال گذشته تاکید کردم که استراتژی اصلی ایران باید ارتباط با عربستان و تلاش برای یک پیوند استراتژیک با کشورهای عربی باشد. اگر رابطه ایران با کشورهای مسلمان منطقه و خصوصا عربستان افزایش پیدا کند استراتژی اسرائیل در ارتباط با کشورهای عربی دچار بحران خواهد شد. نکته مهم دیگر آن است که اگر قرار است ایران به یک طرح جامع بین‌المللی در خصوص برجام یا چیزی کمتر از برجام اما در بر دارنده برخی از مزیمات تامین کننده منافع حداکتری ایران و منافع حداقلی غرب (احدقلی به این معنا که آن همیزاتی) که بر اساس معاهدات سال ۲۰۱۵ در دست داریم از دست بدهیم) نه برجام امروز برای آمریکا ضرر است و نه برای ایران، وضعیت ایده‌آل نیست. به نظر می‌رسد طرفین خود را برای مذاکرات «کمترین برای کمترین» آماده می‌کنند، این موضوع تهدیدهای امنیتی و نظامی را از ایران دور می‌کند؛ از طرفی به اروپا که تورم گسترده‌ای را تجربه می‌کند و نگرانی‌هایی ناشی از جنگ او کرین را دارد و آمریکا که علاقه‌مند است کار مثبتی را در زمان ریاست جمهوری بایدن انجام دهد، همه این‌ها می‌تواند طرفین را وادار به یک توافق «کم در برابر کم» کند. آن کم در برابر کم هم بدون حل شدن مسائل منطقه‌ای ایران و عربستان به‌نظر کمی بعید می‌آمد. از سویی مداخله چین در حل و فصل منازحه ایران و عربستان نشان می‌دهد که این کشور برای خود در تحولات خاورمیانه نقش ویژه ای قائل است. به‌نظر می‌آید که یک انتقال قدرت در حال صورت گرفتن است، آمریکایی‌ها علاقه کمتری به تداوم حضور در خاورمیانه در ۵۰ سال آینده دارند و معنایش آن است که برای آمریکایی‌ها حوزه آسیا و چین از اهمیت برخوردار است و مثل بازی شطرنج می‌ماند. وقتی آن‌ها مهره خود را به سمت چین حرکت می‌دهند چینی‌ها مهره خود را جای آمریکا می‌گذارند و این به این معناست که چینی‌ها نمی‌خواهند اجازه دهند آمریکایی‌ها همه وزن خود را در حوزه آسیا بیندازند. چینی‌ها ضمن این‌که می‌خواهند روابط سیاسی امنیتی با ایران را داشته باشند در تامین انرژی و منافع اقتصادی شان دنبال بازارهای مهم‌تر از ایران می‌گردند و این بازار می‌تواند عربستان باشد. مجموعه این‌ها به ایران یک فرصت می‌دهد اگر بتواند به یک چارچوب منطقی در حوزه جذب سرمایه‌گذاری خارجی و کاهش تنش در مسائل بین‌المللی و منطقه‌ای توفیق پیدا کند، می‌تواند بر بخشی از نا رضایتی سیاسی ناشی از جنبش مهس‌ا هم غلبه کند ولی اگر ایران نتواند مسئله کارآمدی و اعتماد عمومی و مسئله اغناء را در نزد افکار عمومی حل کند، به‌نظر می‌آید که در ۵ سال آینده حکومت‌های شاهد بحران‌های خُرد کننده‌تری خواهد بود. بعید می‌دانم مقامات ایران نسبت به این موضوع آگاهی دقیق نداشته باشند. مجموعه تحلیل‌های من در صفحه سیاسی ایران در سال آینده ترکیبی است از آنچه که گفته شد.

روزنامه واشنگتن پست آمریکا در مقاله ای به توافق بین عربستان و ایران پرداخت و دیدگاه هنری کیسینجر وزیر امور خارجه اسبق آمریکا درباره این موضوع بر بررسی کرد. «دوید ایگانیوس» در مقاله ای در این روزنامه نوشته است: «کیسینجر این هفته طی مصاحبه ای به من گفت که توافق ایران و عربستان در تغییر اساسی در اوضاع استراتژیک خاورمیانه می بینم. سعودی ها اکنون از طریق بازی آمریکا علیه چین در حال متعادل کردن امنیت خود هستند.»نویسنده افزود: «کیسینجر با مشاهده میانجی گری چین در همکاری بین عربستان سعودی و ایران، باید حس «دژاوو» (آشنانداری) راداشته باشد.این دیپلماسی سه جانبه بسیار شبیه به انعطاف پذیری وزیر امور خارجه اسبق چین در سال ۱۹۷۱ است.»ایگانینسوی سر ادامه آورده است: «کیسینجر می گوید: چین در سال‌های اخیر اعلام کرده است که به مشارکت

در برقراری نظم جهانی نیاز دارد و اکنون گام مهمی را در این راستا برداشته است.»وی تاکید کرد که این تغییرات، تصمیمات اسرائیل علیه ایران را نیز پیچیده می‌کند چرا اکنون هر اقدامی در غرب آسیا باید منافع پکن را هم در نظر بگیرد.هنری کیسینجر باید حسنی از «دژاوو» – کلمه‌ای فرانسوی برای توصیف زندگی کردن در گذشته در شرایط امروز- داشته باشد که چین را میانجی برای نزدیکی عربستان سعودی و ایران می‌بیند. دیپلماسی مثلثی شباهت زیادی به گشایش وزیر امور خارجه اسبق آمریکا با چین در سال ۱۹۷۱ دارد.مشاور امنیت ملی دولت ریچارد نیکسون به این روزنامه، گفت: من آن را تغییر اساسی در وضعیت استراتژیک خاورمیانه می‌دانم. سعودی‌ها، اکنون امنیت خود را بسا بازی با آمریکا در برابر چین متعادل می‌کنند.

چالش اقتصاد ارزی

گروه اقتصادی: بررسی شاخص‌های اقتصادی در سال گذشته حکایت از ثبات نسبی و حرکت رو به جلوی اقتصاد کشور دارد؛ به همین جهت با پیروز التظاهرات ارزی بیم آن می‌رود که مردم در دام دلالان قرار گیرند.

افزایش نرخ ارز در هفته‌های گذشته و به‌خصوص روزهای اخیر، موجی از نگرانی را میان مردم ایجاد کرده است. در شرایطی که نوسانات نرخ ارز افزایش می‌یابد و بازارها به سرعت از آن تبعیت می‌کنند، عموم جامعه به دنبال راهکاری برای حفظ سرمایه خود هستند. در این شرایط سوداگران با هدایت افکار به سمت بازار ارز در جهت کسب سود بیشتر، مردم را تشویق به خرید ارز می‌کنند. اما بررسی بازارها براساس مؤلفه‌های سیاسی و اقتصادی کشور حکایت از هیجانات مقطعی نرخ ارز بر اساس اتفاقات سیاسی دارد و این مسئله، ریسک سرمایه‌گذاری در بازار ارز را افزایش می‌دهد. زیرا اگر رشد هر بازاری منطق اقتصادی نداشته باشد، به دلیل عدم پشتیبانی اقتصاد از آن، دوام نخواهد داشت. در این خصوص با محمداطاهر رحیمی، کارشناس اقتصادی به گفت و گو پرداختیم.

■ **چرا نرخ ارز نلنگر انتظارات مردم و همه عواملان اقتصادی شده است؟**

دهه‌های متعددی است که نرخ ارز در ایران از اهمیت بسیار راهبردی برای اقتصاد خرد و کلان کشور برخوردار بوده است. اقتصاددانان این گزاره را در قالب مفهومی به نام «انتظارات» صورت بندی و تحلیل می‌کنند. برای نظام اقتصادی که از زمان پیدایش نفت و ملی شمن آن از این منابع فرانسلی خدادادی برای جبران ناترازی‌های خود در همه ابعاد بهره‌میرده است، بدیهی است که نرخ ارز تبدیل به لنگر کنترل انتظارات در تمامی ساحت‌های اقتصادی می‌شود. این‌ابه به چنین پدیده‌مخربی باعث می‌شود تمامی کارگزاران اقتصادی تحت‌پیشران تغییرات نرخ ارز رفتار بهینه خود را برای تحقق تابع هدف‌شان شکل دهند.

به عبارتی نوسانات ارزی تبدیل به مهمترین عامل شکل دهی رفتار بازارها، دولت، خانوار، بانک‌ها و به متعاقباً متغیرهای کلان اقتصادی اعم از تورم، رشد نقدینگی، تولید، صادرات، واردات، تقاضای کل، مصرف، عرضه کل، سرمایه‌گذاری و تشکیل سرمایه را مداما به سمت شکل گیری تعادل‌های جدید سوق می‌دهد و همین تغییرات مکرر در شکل‌گیری تعادل‌های جدید، خود به عامل ناپایدارکننده اقتصاد تبدیل می‌شود.

■ **چرا اقتصاد ایران تا این حد وابسته به تغییرات نرخ ارز شده است؟**

پاسخ به این سوال را باید در الگوی مصرف درآمدهای ارزی حاصل از فروش نفت و محصولات طبیعی جستجو کرد. دولت ایران به صورت عام تقریباً در تمامی ادوار قبل و بعد از انقلاب از درآمدهای ارزی مناسب کشور در نسبت با پویایی ارزی هر دوره، که حاصل صادرات نفت و گاز و فراورده‌های مربوطه بوده است، غالباً در یک یا چند کانال

مصرف زیر هزینه کرده‌اند:

۱. اعطای ارز ترجیحی برای ارزان کردن واردات به قصد کاهش هزینه‌های مصرفی خصوصی (PCE)
۲. ارزشی به معنای عرضه‌های یک طرفه ارز در بازار به منظور کنترل نرخ ارز به مثابه کنترل لنگر انتظارات تومی
۳. واردات کالا‌های اساسی مصرفی مردم در چارچوب رویکرد مخرب «تنظیم بازار»
۴. مصرف عواند نفتی در راستای تأمین ناترازی بخش جاری بودجه به معنای هزینه کرد ریالی درآمدهای نفتی در راستای جبران کسری تراز عملیاتی بودجه عمومی
تعبیر دیگر این الگوی مصرف ارزهای نفتی عبارتست از استفاده از این عواند ارزی با کیفیت در راستای جبران ناترازی‌های مالی دولت، پولی‌بانک‌ها و نیز ناترازی بودجه خانوار. و این در ادبیات بودجه‌ریزی یعنی کشور ما از منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای بسیار کمتر در راستای تملک و تشکیل دلاری‌های سرمایه‌ای بهره برده و بالعکس فروش سرمایه را در راستای پاسخ به مصارف جاری به کار برده‌است و مصارف جاری رانیز متناسب باشد.
فروش این سرمایه‌های فرانسلی، مدما افزایش داده است. شاخص‌های اقتصادی مخصوصاً در دهه ۴۰میزچین‌الگوی مخرب مصرفی را تأیید می‌کنند، از جمله این شاخص‌های می‌توان به شاخص تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در کشور و نیز سبقت استهلاك از تشکیل سرمایه اشاره کرد.
جالب‌تر آن‌که به دلیل عدم مصرف درست ارزهای نفتی که در واقع ارزهای حاصل از فروش سرمایه‌های فرانسلی کشور هستند، سرمایه‌گذاری درستی در توسعه

زیرساخت‌های اقتصادی کشور شکل نگرفت و همین باعث کاهش توان اقتصاد بر‌سرای تولید ثروت و افزایش رفاه مردم شد، بنابراین رفاه مردم و درآمد سرانه مردم نیز به صورت حقیقی در طی دهه ۹۰ با کاهش ۴۰ درصدی مواجه‌شد.(دقیقا مشابه کاهش ۴۰درصدی «تشکیل سرمایه» در کشور)

نتیجه طبیعی چنین سیستم اقتصادی به صورت «لنگر شدن ارز برای انتظارات عاملان اقتصادی روی همه متغیرهای خرد و کلان اقتصادی» نمایان می‌شود، بنابراین در چنین مختصات اقتصادی نوسانات و جهش‌های ارزی از این رو که منجر به رها شدن لنگر انتظارات می‌شود موضوعیت جدی دارد و تغییرات متغیرهای اقتصادی را تا حد زیادی متأثر از خود می‌کند.

■ **جهش نرخ ارز و رها شدن لنگر انتظارات چه آثار مخربی بر اقتصاد کشور دارد؟**

کارگزاران اقتصادی عواقب مخربی را با خود به همراه دارد که از جمله آنها می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:
■ **ایجاد اختلال در عرضه کل اقتصاد به دلیل بالا رفتن سطح عدم اطمینان نسبت به پول ملی به عنوان واسطه مبادله**

■ **تشدید تقاضای احتیاطی ما زاد بر تقاضای مصرفی معمول در اقتصاد**

■ **تشدید تقاضا در بازار اعتبارات برای دریافت تسهیلات بیشتر بانکی**

■ **کاهش تمایل نظام تأمین مالی (مخصوصاً بانک‌ها) برای تأمین مالی بنگاه‌های بخش‌های مولد اقتصادی**

■ **شدید پدیده مخرب قاچاق و دلالی**

■ **کاهش تمایل به تشکیل سرمایه در اقتصاد و در نتیجه خروج سرمایه از اقتصاد مولد کشور**
افزایش سیالیت نقدینگی و رشد نسبت پول به ششبه پول و در نتیجه رشد سرعت گردش پول در بازارها
مجموع این پیامدهای هفت گانه در قالب رشد تورم، کاهش رشد اقتصادی و رکود و نیز رشد بیکاری در اکوسیستم اقتصاد کلان کشور ظاهر می‌شود.

عوامل جهش و تلاطمات نرخ ارز در کشور چیست؟

در چنین چارچوب تحلیلی، دلایل مختلفی را می‌توان به عنوان پیش‌شران‌های متلاطم‌کننده بازار ارز فهرست کرد که در ادامه به مهمترین آنها پرداخته شده است:

کسری تراز تجاری (صادرات منهای واردات) ساختاری در کشور؛ سالیاست کشور ما با کسری تراز تجاری به معنای اختلاف بین ارزش صادرات غیرنفتی و واردات مواجه‌است. کسری تراز تجاری برای کشوری که فاقد پول جهان رواست طبیعتاً یا باید با استقرار پروسک خارجی جبران شود یا ذخایر ارزی را صرف جبران این کسری نماید و در صورت فقدان این منابع چاره‌ای جز کاهش ارزش پول ملی و افزایش نرخ ارزهای خارجی در بیش‌ر نخواهد داشت که بتواند با کاهش واردات و افزایش صادرات این کسری تراز تجاری کشور را جبران نماید.

اِبزارذایی از بانک مرکزی به مثابه حکمران پولی و ارزی کشور؛ جلوه این ابزارذایی در دوره چندساله اخیر در تعطیلی و نیمه‌تعطیل بودن بازار متشکل ارزی خودنمای کرد. بازار متشکل ارزی که اساساً ایجاد شده بود تا بانک مرکزی بتواند با صندلی شفاف و مشخص خود از مسیر تنظیم ذخایر ارزی صرفی‌ها، مرجع تنظیم نرخ ارز بازار اسکناس باشد در چند ساله اخیر تقریباً در بسیاری از ادوار در قالب یک لفظ باقی ماند و عملاً نرخ‌گذاری بازار اسکناس را به دست دلالان مخرب ارزی و معاملات خرد و لفظی کانالهای تلگرامی واگذار کرد. کاهش ذخایر اسکناسی کشور؛ محاسبات اشتباه مبتنی بر زیر فروشی ارز به منظور کنترل قیمت ارز بارها بازار ارز کشور را نه تنها آرام نکرده بلکه بر تلاطمات آن نیز افزوده است. زیرفروشی ارز توسط بانک مرکزی در قالب بازار توافقی یا هر عنوان دیگری تنها باعث شارژ بازار دلالی شده و قدرت نرخ‌گذاری را بیش از پیش به دلالان ارزی و معاملات خرد لفظی اعطا می‌کند و از طرف دیگر با دامن زدن به تقاضای سرمایه‌ای و ذخیره ارزش مردم و سایر عاملان اقتصادی باعث رشد بیش از پیش نرخ ارز بازار آزاد می‌شود.

سرعت بالای گردش پول در بازار ارز؛ فقدان ضعف سازو کارهای حکمرانی ریال در کشور باعث کاهش شدید هزینه فرصت گردش پول در بازارهای دلاری مثل ارز و سسکه و طلا و… شده است، بنابراین رشد قیمت ناشی از رشد شتابان سرعت گردش پول در بازار ارز نتیجه طبیعی

تحقق چنین هدفی متنوع شدن ارزهای با کیفیت و متناسب با نیازهای ارزی کشور در سید دلاری‌های خارجی کشور است.

اعمال ابزارهای مالی حکمرانی اقتصادی توسط دولت: تکنیک حساب‌های تجاری و شخصی و تشکیل پرونده مالیاتی برای همه حساب‌های تجاری، اجرای دقیق مالیات بر عایدی سرمایه CGT. تنوین و اجرای مالیات بر مجموع درآمد PIT و اقداماتی نظیر این با پرهزینه کردن گردش پول در بازارهای نامولسد از جمله ارز و در نتیجه کاهش شدید تقاضای سفته بازی در بازار، تلاطمات و نوسانات نرخ ارز را می‌تواند شدیدا کاهش دهد.

مقابله با قاچاق کالا به ویژه از مبادی رسمی؛ این راهبرد مهم که با اقداماتی نظیر هوشمندسازی تشخیص کالا‌های وارداتی قاچاق، شناسه دار کردن کالاها و … امکان پذیراست نقش بسیار مهمی در کاهش شدید تقاضای ارز قاچاق در بازار آزاد و در نتیجه کنترل و حتی کاهش نرخ ارز خواهد داشت.

حکمرانی ریال؛ هسته سخت حکمرانی ریال چیزی جز رصد و کنترل جریان نقدینگی در بازار نیست و با رشد هزینه فرصت سفته بازی در بازار ارز عملاً باعث می‌شود از رشد تقاضای سفته بازی در بازارهایی نظیر بازار ارز شدیدا جلوگیری به عمل آید. از جمله ابزارهای مهم برای اعمال حکمرانی ریال در اقتصاد عبارتند از:

رصد تراکنش‌های پولی به ویژه در سطح کلان شناسه‌دار کردن تراکنش‌های پولی

اعتبارسنجی مشربان تسهیلات بانکی به عنوان شاخص اعطای تسهیلات ساماندهی POS های بی هویت شفاف‌سازی تسهیلات کلان اجرای قانون تسهیلات دهی به ذی نفع واحد اجرای قانون سقف تسهیلات به اشخاص و شرکتهای تابعه بانک‌ها

اصلاح آئین نامه کفایت سرمایه بانک‌ها به عنوان مبنای خلق پول بانک‌ها سقف‌گذاری ششاور پولی برای ترازنامه‌های بانکی متناسب با شاخص‌های سلامت عملیات پولی بانک‌ها

هدایت اعتبار و تسهیلات بانکی به بخش‌های مولد اقتصادی به جای وام دهی های کلان بی هدف اصلاح ساختاری بودجه عمومی کشور به عنوان شاخص سلامت مالی دولت؛ اصلاح ساختار بودجه در راستای جبران کسری ناترازی دولت از جمله مهمترین اقداماتی است که می‌تواند اثر جدی به ویژه در اصلاح تراز پرداخت‌های خارجی کشور داشته باشد. اصلاح ناترازی مالی دولت عملاً باعث رشد اعتبارات سرمایه‌گذاری دولتی که بخش مهمی از تشکیل سرمایه ثابت در کشور را به عنوان موتور مولد رشد اقتصادی را در بر می‌گیرد، می‌شود، از طرف دیگر

با کاهش فشار بر ترازنامه بانک‌ها محل فروش اوراق بدهی به آنها قدرت تأمین مالی بخش‌های مولد اقتصادی را نیز افزایش می‌دهد. از این روز رشد تولید و صادرات در نتیجه کاهش کسری تراز تجاری کشور را برای اقتصاد کشور به ارمان خواهد آورد همچنین باعث حفظ ارزهای نفتی و از قافت قدرت بانک مرکزی برای بازارسازی در بازار

ارز در شرایط بحرانی می‌شود، بنابراین نقش به‌سزایی در تعدیل نوسانات ارزی خواهد داشت. از جمله اقداماتی که می‌توان برای کاهش ناترازی‌های مالی عبارتند از:
■ **ساماندهی رانت‌های نامولد مثل سوخت و خوراک صنایع بازارش افزوده پایین تولیدی**
■ **ایجاد بازار انرژی برای بهینه سازی مصرف انرژی در کشور و تنبیه بر مصرف‌ها**
■ **مولدسازی دارایی‌های دولت**

■ **اصلاح نظام مالیاتی از جمله توسعه پایه‌های مالیاتی و تمرکز نظام مالیاتی از مالیات بر شرکت‌ها به مالیات بر اشخاص**
ساماندهی عدم‌النفع‌های متعدد دولت مثل وارد کردن lpg به سبب سوختی کشور و صادرات بنزین مابه‌ازای آن به قیمت بالاتر و حجم بیشتر (در ازای ورود ۶ میلیون تن lpg به سید سوختی خودروهای کشور، ۹ میلیون تن بنزین آزاد می‌شود و قابلیت صادرات پیدا می‌کند که مابه‌التفاوت قیمتی آن با صادرات lpg در حدود ۵ میلیارد دلار خواهد بود).

تجدید واردات غیر ضرور؛ ممنوعیت واردات کالا‌هی لوکس مثل گوشی‌های آیفون و خودرو (در شرایطی که صنعت خودروسازی داخل هنوز اصلاح نشده است) که طبیعتاً فشار بر کانالهای تسویه ارزی را کاهش داده و باعث تعدیل نرخ ارز می‌شود.

شکل‌گیری رابطه ایران و عربستان چه چشم‌اندازی را برای بازار انرژی ایران رقم می‌زند؟

سودی چینی‌ها در بازار انرژی

زهرا عبدالهی

روزنامه‌نگار

گروه‌بازار مالی:از سرگیری روابط دیپلماتیک ایران و عربستان از ۱۹ اسفند۱۴۰۱ به یکی از اخبار مهم کشور تبدیل شده‌است.پس‌ازاین اتفاق چشم‌اندازهای مختلفی برای آینده اقتصاد ایران تصور شد. آرش نجفی، رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران در همین زمینه به تجارت‌نیوز گفت:از سرگیری مذاکرات دو کشور یا دیکته چین و چراغ سبز آمریکا به عربستان رقم خورده است.

ایران و عربستان پس از پنج دور مذاکرات متعدد روز جمعه ۱۹ اسفندماه ۱۴۰۱ با میانجی‌گری چین توافق کردند که روابط دیپلماتیک خودرا از سر بگیرند.بر این اساس قرار شد تهران و ریاض حداقل تا دو ماه آینده، روابط خود را از سر گرفته و سفارتخانه‌ها و نمایندگی‌ها را باز گشایی کنند.

علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی، به «تورنیوز» در این باره گفت:رفه سوءتفاهم‌ها و نگاه رو به آینده در روابط ایران و عربستان قطعاً توسعه ثبات و امنیت منطقه‌ای را برای مدیریت چالش‌ها به دنبال دارد. حال باید دید شکل‌گیری رابطه دو کشور چه چشم‌اندازی را برای آینده اقتصادی و

نجمه‌جمشیدی

روزنامه‌نگار

به نظر می‌رسد عاقبت طرح‌های پالایشی وزارت نفت، به سرنوشته مسکن ملی دچار شده است. هیچ‌یک از برنامه‌های اصلی این وزارت‌خانه برای کلنگ زنی طرح‌های پتروپالایشی به سرانجام نرسیده‌است؛ درست برخلاف وعده‌هایی که از سال گذشته داده شد.

موضوع از این قرار است که جواد اوجی، وزیر نفت سال گذشته در وعده‌ای اعلام کرد حداقل یک‌میلیون بشکه به ظرفیت پالایش نفت کشور افزوده شود. او در شهریور ۱۴۰۰، یعنی روزهای نخست وزارت خود گفت: «ان شاء... طبق برنامه زمان‌بندی تعریف‌شده برای توسعه کمی و کیفی پالایشگاه‌های موجود و برنامه‌ریزی برای ساخت پالایشگاه‌های جدید در چهار پنج سال آینده، ظرفیت پالایش روزانه کشور با افزایش ۱/۵ برابری به سه‌میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه می‌رسد».

به گفته او، خوشبختانه سرمایه‌گذاران در بحث ایجاد و توسعه ظرفیت پالایشی مشخص شده‌اند و توافق‌هایی هم با وزارت نفت شده است و طبق برنامه زمان‌بندی‌شده، مسیر توسعه کمی و کیفی پالایشگاه‌ها طی خواهد شد. برای پالایشگاه‌های نو هم مطابق برنامه‌ای که سرمایه‌گذاران متعهد شده‌اند، دولت نیز بحث مجوز تنفس خوراک را برای آنها در نظر گرفته است.

برای اجرای این وعده هشت طرح پتروپالایشی در نظر گرفته شد که قرار بود بخشی از سرمایه‌گذاری مورد نیاز، از طریق سرمایه‌های مردمی تأمین شود و بخشی دیگر، توسط نهادهای عمومی و خصوصی.

■ **عقب‌نشینی اول**

نکته مهم اینجاست که به گفته مدیر عامل طرح پتروپالایشگاه غدیر، برای اجرای این طرح به بیش از ۲۰میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز

اجرای جدی برنامه‌های تأمین برق تابستان در تهران

رسمی قرار گردید.وی با بیان اینکه با توجه به اهمیت این پروژه و نقش ویژه آن در پایداری برق منطقه قم، تلاش مضاعف برای تأمین اعتبار و تجهیزات این پروژه با وجود محدودیت‌های موجود بعمل آمده، اظهار کرد: پروژه از پیشرفت بسیار خوبی برخوردار است.مدیر عامل شرکت برق منطقه‌ای تهران افزود: پروژه فرهنگیان قم به منظور تقویت شبکه برق کلانشهر قم و همچنین تأمین برق مطمئن و پایدار برای شهرک‌های صنعتی، صنوف و چاپ و نشر که در حال حاضر نیاز مبرمی به تأمین انرژی برای توسعه فعالیت‌های خود دارند ساخته شده است. براساس این طرح تعداد ۲ دستگاه ترانس با ظرفیت مجموع ۸۰۰ مگاوات امپر و اتصالات

مربوطه در پست مذکور نصب شده که پس از تست و راه‌اندازی به زودی در مدار بهره‌برداری قرار خواهد گرفت.قراگولوز با بیان اینکه علاوه بر این با توجه به پر بار ی ظرفیت پستهای برق مجاور، در مدار قرار گرفتن این پروژه نقش ویژه‌ای در تعدیل بار پست حرم مطهر حضرت معصومه (ص) و پایداری و تأمین برق مطمئن مشترکان به خصوص در آستانه سفرهای نوروزی به نقطه زیارتی قم و جمرکان خواهد داشت، گفت: لازم به توضیح است براساس برنامه ریزی فشرده بعمل آمده، پست سیار موجود پس از جمع آوری در منطقه حساس دیگری برای تأمین برق مسکن مهر منطقه در راستای پشتیبانی ویژه از نهضت ساخت مسکن استفاده خواهد شد.

دو کشور همسایه (ایران و عربستان) در نهایت

■ **چین ایران را وارد بازی توسعه خود کرد**
آرش نجفی، رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران،

درباره از سرگیری روابط ایران و عربستان به تجارت‌نیوز گفت: یک تحول جدید منطقه‌ای در حال رخ دادن است. شی جین پینگ، رئیس جمهوری چین، مجدداً ریاست این کشور را بر عهده گرفته است. او با دیکته کردن از سرگیری دیپلماسی میان ایران و عربستان کار خود را آغاز کرد.

نجفی ادامه داد: چین کشور عادی نیست و باید روزانه ۱.۵ میلیارد انسان را سیر نگه دارد. بنابراین دولت‌مدانش برای رفاه و ثروتمندی کشورشان از طریق ایجاد آرامش در منطقه تلاش می‌کنند. برخلاف بسیاری از کشورهای دیگر که به دنبال تنش برای کسب درآمد کاسی هستند.

او ادامه داد: این کشور برای حفظ قدرت اقتصادی و استراتژیک خود نسبت به احيای رابطه ایران و عربستان اقدام کرد. پروژه‌های عظیمی در یکن وجود دارد که کار کرد آن وابسته به استفاده از نفت فراوان است. بنابراین از سرگیری رابطه این

بازار انرژی ایران رقم می‌زند؟

■ **چین ایران را وارد بازی توسعه خود کرد**
آرش نجفی، رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران،

درباره از سرگیری روابط ایران و عربستان به تجارت‌نیوز گفت: یک تحول جدید منطقه‌ای در حال رخ دادن است. شی جین پینگ، رئیس جمهوری چین، مجدداً ریاست این کشور را بر عهده گرفته است. او با دیکته کردن از سرگیری دیپلماسی میان ایران و عربستان کار خود را آغاز کرد.

نجفی ادامه داد: چین کشور عادی نیست و باید روزانه ۱.۵ میلیارد انسان را سیر نگه دارد. بنابراین دولت‌مدانش برای رفاه و ثروتمندی کشورشان از طریق ایجاد آرامش در منطقه تلاش می‌کنند. برخلاف بسیاری از کشورهای دیگر که به دنبال تنش برای کسب درآمد کاسی هستند.

او ادامه داد: این کشور برای حفظ قدرت اقتصادی و استراتژیک خود نسبت به احيای رابطه ایران و عربستان اقدام کرد. پروژه‌های عظیمی در یکن وجود دارد که کار کرد آن وابسته به استفاده از نفت فراوان است. بنابراین از سرگیری رابطه این

گزارش

آیا وزارت نفت وعده خود را محقق می‌کند؟

طرح های پالایشگاهی فراموش شده

است. این عدد به خوبی نشان می‌دهد اجرای این طرح‌ها تقریباً نشدنی است اما وزارت نفت اصرار داشت که این طرح‌ها قابلیت اجرایی دارد. اما در اردیبهشت ۱۴۰۱ هوشنگ فلاح‌تنبیان، معاون برنامه‌ریزی وزارت نفت و عده داده شده را کاهش داد و اعلام کرد با سرمایه‌گذاری ۱۰ میلیارد دلاری، ظرفیت پالایشی تا پایان دولت سیزدهم ۴۲۰ هزار بشکه افزایش می‌یابد.

۱۰ مردادماه، وزیر نفت دست‌تعدادی از پیمانکاران را گرفت و به نهاد ریاست جمهوری برد تا دو تفاهم‌نامه بزرگ را امضا کند. یکی از این تفاهم‌نامه‌ها به مشارکت و تأمین مالی ساخت پالایشگاه «مروارید مکران» با ظرفیت پالایش روزانه ۳۰۰ هزار بشکه نفت خام سنگین

و فوق سنگین مربوط بود و دیگری، به ساخت پتروپالایشگاه «شهید قاسم سلیمانی» با ظرفیت پالایش روزانه ۳۰۰ هزار بشکه نفت خام سنگین.

۱۱

چهارشنبه

۲۴ اسفند ۱۴۰۱

سال هفتم

شماره ۳۰۵

انرژی

تجدیدتازه‌بیر

هفته‌نامه

گزارش

نوسانات شدید طلای سیاه خبرساز شد

تأثیر توافق ایران و عربستان بر قیمت نفت

نگارعلی

روزنامه‌نگار

همان‌طور که علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی، اعلام کرد، این توافق امنیت منطقه را توسعه می‌دهد و همکاری‌های کشورهای حاشیه خلیج فارس را افزایش می‌دهد: توافقی که بازارهای جهانی به خصوص بازار نفت را به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد.

■ **اوپک بار دیگر فرمان هدایت بازار نفت را در دست می‌گیرد**
تولید شیل آمریکا در حال کاهش است، اتفاقی که می‌تواند بار دیگر فرمان هدایت بازار نفت را به دست اوپک بباندازد و با توافق ایران و عربستان سعودی این کارتل بین‌المللی می‌تواند به تأثیرگذارترین نیرو در عرضه جهانی نفت بدل شود.

روزهای رشد تصاعدی عرضه نفت ایالات متحده از قبل از همه‌گیری در حال پایان است و در پس پرده توقف عرضه، بازگشت اقتصاد به سهام‌داران، تنگناهای زنجیره تأمین، تورم افسار‌کنسیخته و کاهش ظرفیت‌چاه‌ها قرار گرفته‌است. در طول سال‌های ۲۰۱۰، صنعت شیل آمریکا رونق بی‌سابقه‌ای را تجربه کرد زیرا اغلب شرکت‌ها حتی بیشتر از توانشان ظرفیت‌های تولید خود را افزایش دادند و همسو با افزایش تقاضا در بازارهای جهانی، عرضه خود را افزایش دادند. اما پاندمی کرونا روند تولید را متحول کرد و با وجود آنکه صنعت شیل آمریکا در سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰، رو به بهبود گذاشت اما نتوانست به سطح قبل از همه‌گیری باز گردد.

اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده در آخرین چشم‌انداز انرژی کوتاه‌مدت خود تخمین می‌زند که تولید نفت خام آمریکا از ۱۱۸۸ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۲۲ به ۱۲.۴۴ میلیون بشکه در روز در سال جاری افزایش خواهد یافت؛ رشد مورد انتظار ۵۶۰۰۰۰ بشکه در روز در سال نیمی از سرعت رشد قبل از همه‌گیری است. برای چندین سال، تولید نفت ایالات متحده تا سال ۲۰۱۹ هر سال بیش از ۱ میلیون بشکه در روز افزایش یافت.

طبق برآورد اداره اطلاعات انرژی آمریکا، رشد در سال ۲۰۲۴ کندتر خواهد شد و طبق برآورد آن، تولید سال آینده به طور متوسط ۱۲.۶۳ میلیون بشکه در روز خواهد بود. این رشد کمتر از ۲۰۰۰۰۰ بشکه در روز از سطح متوسط تخمین زده شده برای سال ۲۰۲۳ است.

با وجود انتقادات کاخ سفید، صنعت نفت ایالات متحده اکنون بازده سهام‌داران را در اولویت قرار داده‌است. نرخ تخلیه سریعتر در بسیاری از چاه‌ها با نیروی کار و منابع زنجیره تأمین مواجه شده‌است تا رشد را متوقف کند.

■ **زور توافق به بازار نفت می‌چرید؟**

قیمت نفت خام این هفته با اعلام خبر توافق نزولی شد اما بلافاصله روند قیمت‌ها دوباره صعودی شد و در واقع، قیمت نفت دائم‌دار نوسان است، تا حدی که پیش‌بینی دقیق روند قیمت نفت بسیار دشوار است، به خصوص در یک دوره زمانی کوتاه‌تر. با این حال باید به این نکته اشاره کرد که به نظر می‌رسد اکثر پیش‌بینی‌کنندگان انتظار قیمت‌های بالاتر نسبت را در اواخر سال جاری دارند و به نظر می‌رسد اجماع گسترده‌ای در این مورد وجود دارد.

برخی، مانند بیل سارویی از فوربس، به داده‌های فنی معاملات نفت اشاره می‌کنند که نشان می‌دهد قیمت‌ها در حال افزایش است. سارویی در یک یادداشتی که اخیراً منتشر شده‌است گفت که داده‌های تاریخی نشان می‌دهد که قیمت نفت در بیشتر مواقع بین ماه‌های مارس و مه افزایش می‌یابد، بنابراین منطقی است که انتظار داشته باشیم که قیمت نفت در سال جاری نیز افزایش یابد.

Reffinitiv نیز محل بحث‌های داغ حول محور قیمت نفت بوده‌است، این شرکت کارانه‌دهنده داده دو عامل را که به ترتیب باعث افزایش قیمت‌ها در طرف عرضه و تقاضا می‌شوند، مشخص کرده‌است؛ روسیه و چین. این شرکت تحلیل داده انتظار دارد که نفت برنت تا پایان سال به بالای ۱۰۰ دلار در هر بشکه و میانگین ۹۰ دلار برای کل سال ۲۰۲۳ برسد.

این شرکت تحلیل داده در یکی از رویدادهای صنعتی اخیر گفت که تقاضای نفت در سال جاری به میزان ۲ میلیون بشکه در روز افزایش خواهد یافت و چین نیمی از آن را به خود اختصاص خواهد داد. از سوی دیگر، عرضه روسیه در این ماه کاهش می‌یابد و ممکن است همچنان محدود بماند و فشار صعودی به قیمت‌ها بیافزاید.

رویداد

شبکه گاز شمال شرق ایران با اجرای چند پروژه

تقویت می‌شود

معاون وزیر نفت در امور گاز گفت: شرکت ملی گاز ایران اجرای چندین پروژه برای تقویت شبکه گاز در مناطق شمال شرق کشور در دستور کار دارد. مجید چگنی، مدیر‌وزر در آیین آغاز عملیات اجرایی پروژه تقویت خط انتقال گاز ۱۶ اینچ به تربت جام با بیان اینکه این پروژه با توجه با تاکیدهای وزیر نفت برای تقویت گازرسانی به شمال شرق کشور و تسریع در آغاز عملیات‌های اجرایی صنعت گاز به این مناطق شاهد آغاز شده‌است، اظهار کرد: چند پروژه اصلی به‌منظور تقویت شبکه گاز به مناطق شمال شرق ایران در دستور کار وزارت نفت است. وی افزود: برای پایداری گازرسانی به این مناطق پروژه احداث خط لوله گاز ۳۶ اینچ دوراهی ششک به نهبندان به‌زودی آغاز می‌شود. آغاز عملیات خط انتقال گاز لوله یازدهم و ساخت ایستگاه آر‌آدن هم در دستور کار قرار دارد که در تقویت شبکه گاز شمال شرق کشور بسیار مهم است. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران با بیان اینکه بحث ذخیره سازی گاز در شهرک‌های صنعتی نیز پیگیری می‌شود که همه با توجه به شرایط مناطق و مشترکان اجرایی خواهند شد، گفت: با تکمیل پروژه تقویت خط انتقال گاز ۱۶ اینچ حداقل صالح‌آباد به تربت جام ۱۰ شهر با ۱۶۶ هزار مشترک گازرسانی می‌شوند.

نگاه روز

خاورمیانه جدید بدون آمریکا؟!

علی عباسی
روزنامه نگار

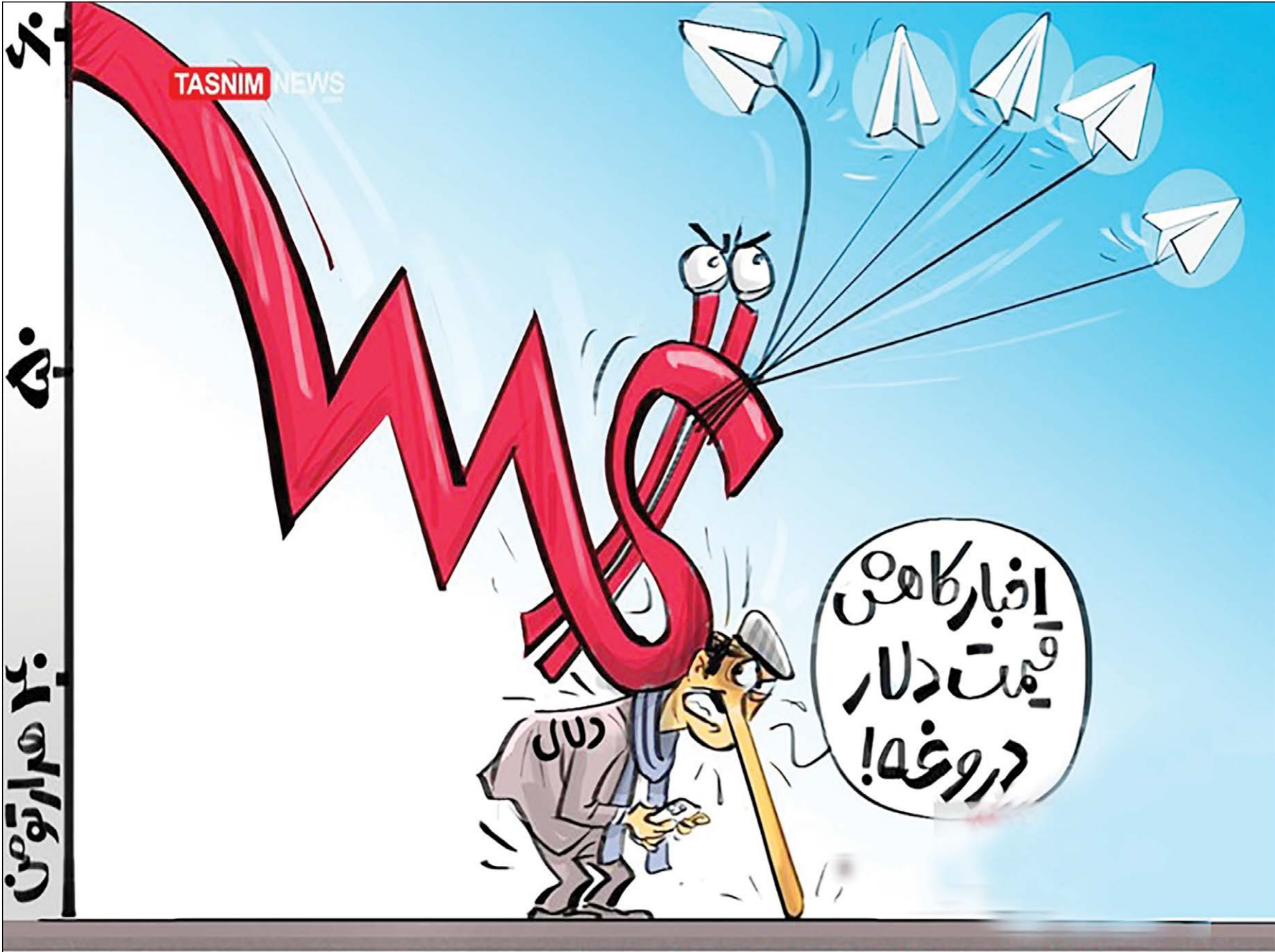
خاورمیانه جدید بدون آمریکا، یکی از تئوری‌هایی است که بسیاری بعد از توافق تهران و ریاض برای ازسرگیری روابط، درباره آن صحبت می‌کنند. توافق ایران و عربستان برای ازسرگیری روابط دیپلماتیک تیر اول رسانه‌های منطقه طی یک هفته گذشته بوده و رسانه‌های بین‌المللی نیز بعد از اخبار مربوط به تحولات جنگ اوکراین و روسیه، گزارش‌های آشنی تهران و ریاض را در اولویت قرار داده‌اند. آنچه که این روزها در رسانه‌های مختلف جهان و منطقه قرار گرفته، ابعاد و تاثیرات توافق ایران و عربستان بر تحولات و پرونده‌های منطقه است، پرونده‌هایی چون موضوع ریاست جمهوری لبنان، جنگ یمن، بازگشت سوریه به اتحادیه عرب و ...

ارزیابی‌ها نشان می‌دهد تقریباً همه اتفاق نظر دارند که احیای روابط ایران و عربستان مقوله‌ای جدا از سایر پرونده‌های منطقه بوده و تاثیر مستقیم بر آنها ندارد. اما با همه این وجود نمی‌توان آثار ضمنی و غیرمستقیم این توافق را در پرونده‌های حساسی چون جنگ یمن نادیده گرفت. در طول ۸ سال جنگ یمن، راهبرد ایران در تعامل با این جنگ ویرانگر، تلاش برای ایفای نقشی سازنده یا کمک دیگر بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی جهت پایان دادن به این بحران بوده و خود یمنی‌ها تأکید می‌کنند که تهران هرگز در تصمیم‌گیری‌های آنها مداخله‌ای نداشته است. اما از آنجایی که معادلات منطقه در دهه‌های گذشته به سمت و سویی پیش رفت که شاهد ظهور دو محور متقابل بودیم و در یک سو محور مقاومت به رهبری ایران و در سوی دیگر یک محور وابسته به آمریکا وجود داشت، بسیاری امیدوارند همگرایی عربستان به عنوان کشوری که تحت دیکته‌های آمریکا عمل می‌کرد، با ایران که رهبر محور مقاومت منطقه محسوب می‌گردد، می‌تواند فضایی آرام برای حل اختلافات کشورهای عربی فراهم کند و سودی‌ها یا اتخاذ مواضع نرم در قبال خواسته‌های یمنی‌ها، گامی جدی برای آتش‌بس دائمی بردارند. پرونده ریاست جمهوری لبنان نیز همین شرایط را دارد و انتظار می‌رود لبنانی‌هایی که منتظر تحولات خارجی برای انتخاب رئیس‌جمهور بودند، بعد از توافق ایران و عربستان، دست کم در سطح روانی بتوانند جهت انتخاب گزین نه ریاست جمهوری آماده شوند. درباره سوریه نیز ناظران پیش‌بینی می‌کنند که عربستان به زودی برای احیای روابط با دمشق اقدام کند و شاید شاهد بازگشایی سفارتخانه‌های دو کشور در آینده نزدیک باشیم. به این ترتیب اگر روند توافق تهران و ریاض مسیر طبیعی خود را طی کند می‌توان به ایجاد یک صلح و ثبات پایدار منطقه‌ای خوشبین بود؛ به طوری که کشورهای منطقه به دور از مداخلات خارجی باهم تعامل داشته باشند و در مسیر حل اختلافات گام بردارند. طبیعتاً قرار گرفتن منطقه و به طور کلی خاورمیانه در این مسیر، خلاف چیزی است که آمریکا از قرن گذشته برای آن تلاش و هدف‌گذاری کرده بود. هرچند و مرجع خلاق، خاورمیانه جدید بهار عربی، توافق‌های ابراهیم و ائتلاف عربی-اسرائیلی ضد ایران، عناوین پرونده‌هایی هستند که آمریکا تنها طی دو دهه گذشته برای منطقه در نظر گرفته بود. ۳ پرونده اول در دوره‌های مختلف که از حمله آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳ و تجاوز ارتش صهیونیستی علیه لبنان در سال ۲۰۰۶ آغاز شد و به جنگ جهانی تروریسم علیه سوریه در سال ۲۰۱۱ و سپس عراق در ۲۰۰۳ رسید، در همه مراحل خود ناکام بود و تا سد بزرگی به نام محور مقاومت مواجه شد. اما در پرونده بعدی یعنی توافق ابراهیم یا همان قراردادهای عادی سازی اعراب با رژیم صهیونیستی و تشکیل یک ائتلاف عربی-اسرائیلی علیه ایران و محور مقاومت طی چند سال گذشته روند رو به رشدی طی کرده بود و تا اواخر و واشنگتن آمیدوار به تکمیل این پرونده‌های وسیطه کامل بر منطقه بودند.

امضای قرارداد سازش میان امارات و بحرین در منطقه خلیج فارس با رژیم صهیونیستی نقطه عطفی برای پیشبرد طرح عادی سازی و تثبیت موجودیت اسرائیل در منطقه محسوب می‌شد؛ اما هدف تل آویو و واشنگتن کشاندن عربستان به سمت قطار سازش بود تا این روند تکمیل گردد. طی دوره اخیر نیز پرونده عادی سازی به سرعت پیش‌روی می‌کرد و سیگنال‌های زیادی از سازش قریب‌الوقوع سعودی‌ها با رژیم صهیونیستی مشاهده شد و کابینه جدید اسرائیل به ریاست «بنیامین نتانیاهو» حساب زیادی روی آن باز کرده بود. این روند تا حدودی درباره پرونده ائتلاف صهیونیستی-عربی ضد ایران و محور مقاومت نیز صدق می‌کرد و آمریکا و اسرائیل امیدوار به بسج کشورها عربی و در رأس آنها عربستان علیه تهران بودند. درست است که این کشورها هرگز علناً در اتحاد علیه ایران شرکت نکردند اما برخی از آنها از جمله خود عربستان اقدامات خود را همواره در راستای خواسته‌ها و طرح‌های محور آمریکایی سازماندهی می‌کردند. بنابراین اگر بگوییم «آشنی» ایران و عربستان آب سردی روی همه تلاش‌های آمریکا و اسرائیل برای اجرای پرونده‌های مذکور بود، اغراق نکرده‌ایم و حتی اگر این پرونده‌ها به طور کامل از بین نرفته باشند، دست کم با یک مانع بزرگ مواجه می‌گردند. خود صهیونیست‌ها بر این باورند که اسرائیل اولین قربانی توافق تهران و ریاض است و اگر پرونده عادی سازی عربستان با تل آویو به کلی متوقف نگردد، حداقل تا زمانی نامعلوم به توفیق خواهد افتاد. از سوی دیگر یکی از نقاط عطف توافق ایران و عربستان این بود که چنین توافقی با میانجیگری چین و در داخل این کشور به امضا رسید. این به معنای آغاز مرحله تازه از نفوذ چین به عنوان بزرگترین رقیب جهانی آمریکا در منطقه است؛ مسئله‌ای که در تضاد کامل با منافع آمریکایی‌هاست. به ویژه اینکه یکی می‌تواند از درگیری ایالات متحده در پرونده‌های جهانی مهم مانند بحران اوکراین، برای تقویت همکاری و همگرایی با متحدان واشنگتن در منطقه خصوصاً در عرصه اقتصادی و نظامی، نهایت استفاده را ببرد.

مسئله منطقه غرب آسیا یا شاید کل خاورمیانه در آینده‌های نزدیک شاهد تحولات گسترده‌ای خواهد بود که بخش عمده آن به احیای مناسبات ایران و عربستان مربوط می‌شود؛ منوط به اینکه دو طرف در مسیر اجرای توافق با هوشیاری و احتیاط عمل کنند. به همین دلیل است که بسیاری درباره ظهور یک «خاورمیانه جدید بدون آمریکا» صحبت می‌کنند.

www.tadbiretazene.com

گفت و گو

در گفت و گو با یک کارشناس بازار مسکن بررسی شد

چشم انداز بازار مسکن در سال ۱۴۰۲

بیشتری دارد و هم مطمئن تر است. رئیس سابق مرکز تحقیقات، راه و مسکن وزارت راه و شهرسازی ادامه داد: این هنر دولت است که بتواند با سیاست‌های منطقی و درست بازار سرمایه را کنترل کند. این بازار به وسیله سیاست‌هایی با قابلیت اجرایی مناسب و همچنین مشوق‌های جذاب می‌تواند پول را به سمت ساخت و ساز هدایت کند که در قیمت‌ها نیز تاثیر گذار است. همچنین گفت: اگر دولت در این امر موفق نشود، حجم کنونی نقدینگی سیلی است که به هر سو برود همه چیز را ویران می‌کند و اگر آن را در کانال خود به درستی هدایت نشود دچار مشکل می‌شویم. ولی در صورتی که بتوان آن را هدایت کرد قطعا پاسخ بازار سرمایه به ظرفیت‌های ایجاد شده توسط دولت در بازار مسکن مثبت خواهد بود.

که جوابگو نبود. اکنون نیز تا فصل اجاره زمان زیادی نمانده و نیاز است دولت به صورت جدی و منطقی با این حوزه برخورد کند تا بتواند اجاره را کنترل کند. فاطمی عقدا همچنین در خصوص هزینه ساخت و ساز تشریح کرد: قیمت زمین عاملی تعیین کننده محسوب می‌شود که در این قسمت انبوه‌سازی و تولید صنعتی ساختمان می‌تواند به کاهش هزینه‌ها و کاهش تاثیر قیمت زمین بر هزینه‌ها کمک کند. او در مورد کاهش تمایل برای سرمایه‌گذاری در ساخت و ساز توضیح داد: سرمایه جایی می‌رود که سود بیشتری نصیب آن شود. زمانی که بازارهایی نظیر ارز و طلا سودآوری بیشتری نسبت به مسکن داشته باشند طبیعی است که سرمایه‌ها نیز به آن سمت بروند، ولی زمانی که بازار ارز و طلا کنترل شود بازار مسکن هم سود

سردرگمی وجود داشت و دولت تحرکی جهت انجام طرح‌های خود نشان نمی‌داد. اکنون طبق گفته‌های وزیر راه و شهرسازی قرار است به طور جدی بخش مسکن فعال شود، همین عزم دولت برای اجرای سیاست‌ها در بازار مؤثر است. او اما یادآور شد: اگر سال آینده دولت به وعده‌های خود عمل نکند و جامعه احساس کند اقدامی شروع نشده، بازار مسکن واکنش منفی نشان می‌دهد.

■ وضعیت بازار اجاره در سال آینده

رئیس سابق مرکز تحقیقات، راه و مسکن وزارت راه و شهرسازی درباره بازار اجاره مسکن بیان کرد: در این بازار هم شرایط به سیاست‌های دولت بستگی دارد که همچون گذشته به صورت دستوری عمل نکند. در سال‌های قبل دولت به صورت دستوری اقدام به قیمت گذاری در بازار اجاره می‌کرد

می‌کنند. حالا با نزدیک شدن به سال جدید باید دید قیمت مسکن و ساخت و ساز در چه مسیری قرار می‌گیرد؟ محمود فاطمی عقدا، رئیس سابق مرکز تحقیقات، راه و مسکن وزارت راه و شهرسازی، درباره مسیر بازار مسکن در سال آینده گفت: با توجه شرایط بین‌المللی و وقوع اتفاقات مثبت در بازار ارز، به نظر می‌رسد مسکن هم تغییر جهت دهد و روزهای بهتری را تجربه کند. این در حالی است که پیش از این امید چندانی به بهبود وجود نداشت. او ادامه داد: از سوی دیگر، سیاست‌های دولت در حوزه مسکن شفاف‌تر شده و اقدامات جدی‌تری برای پایان پروژه مسکن مهر و به ثمر رسیدن نهضت ملی مسکن به چشم می‌خورد. فاطمی عقدا توضیح داد: پیش از این

مینا علیزاده
روزنامه نگار

با وجود شرایط ناپایمان بازار مسکن در سال جاری و افزایش شارب قیمت آن از نیمه دوم سال ۱۴۰۱ حالا این پرسش برای متقاضیان مسکن و مستأجران مطرح است که سال آینده این بازار مولد در چه وضعیتی قرار خواهد گرفت؟

در سالی که گذشت بازار مسکن شرایط چندان مناسبی نداشت. چراکه در نیمه ابتدایی سال بازار در رکود مطلق به سر برد و از نیمه دوم تورم فزاینده نیز به رکود اضافه شد.

هر چند از دی ماه امسال آمار رسمی در خصوص قیمت مسکن منتشر نشده است، اما بررسی‌های میدانی ادامه مسیر افزایشی قیمت‌ها در ماه اخیر را تأیید

گزارش

حلقه روابط تهران و بغداد تنگ‌تر شد؟

غش بغداد به سمت آمریکا

می‌شود که صادرات کالا‌های غیرنفتی با بیش از ۴۱ درصد افت در مقدار و ۲۶.۵ درصد کاهش در ارزش مواجه شده‌اند. همچنین مقوله واردات ایران در هفت ماه نخست سال ۱۴۰۱ حدود ۱۴۶ هزار تن کالا به ارزش ۱۱۲ میلیون دلار از عراق وارد کرده است. این میزان واردات نسبت به مدت مشابه در سال ۱۴۰۰ با کاهش بیش از ۸۹ درصدی در مقدار و ۳۸۲ درصدی در ارزش همراه بوده است. بر اساس مجموعه این عوامل به نظر می‌رسد عراق چرخش به سمت تجارت با آمریکا را امن تر دیده است. حال آنکه سفر خاندوزی به این کشور با چه نویدی همراه باشد نامشخص است.

او درباره فرضیه پشت کردن عراق به ایران به علت نبود امنیت اقتصادی گفت: به هیچ عنوان چنین موضوعی نمی‌تواند درست باشد و رابطه خوبی میان دو کشور حاکم است. اخیراً نیز احسان خاندوزی، وزیر امور اقتصاد و دارایی، به عراق سفر کرد و باید منتظر اتفاقات خوبی بود. به صورت کلی روابط در حال توسعه‌ای برای ایران و عراق وجود دارد. آل اسحاقی در حالی چنین اظهاراتی را مطرح می‌کند که بر اساس آمار گمرک ایران، صادرات غیرنفتی ایران به عراق در هفت ماه نخست سال ۱۴۰۱ نزدیک به ۱۱.۵ میلیون تن به ارزش ۴.۰۲ میلیارد دلار برآورد شده است. با مقایسه این میزان نسبت به مدت مشابه در سال ۱۴۰۰ مشاهده

پیش به چشم می‌خورد. بر این اساس به نظر می‌رسد عراق چرخش به سمت آمریکا و مبادله تجاری با این کشور را امن تر و همراه با توجه اقتصادی قلمداد کند.

■ آمار صادرات و واردات ایران و عراق

یحیی آل اسحاقی، رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق، درباره صادرات هشت میلیون بشکه‌ای نفت عراق به آمریکا اظهار بی‌اطلاعی کرد و گفت: مبادلات ایران و عراق به روال گذشته در حال انجام است و در ۱۱ ماه اخیر صادرات ایران به این کشور رشد ۲۰ درصدی نسبت به سال گذشته داشته است. همچنین پیش‌بینی می‌شود که تا پایان سال صادرات ایران به عراق در حد ۹.۵ میلیارد دلار باشد.

صادرات نفت عراق به آمریکا در فوریه نسبت به ژانویه افزایش داشته و تقریباً به هشت میلیون بشکه رسیده است. آمریکا با مصرف ۱۹ درصد از نفت جهان به عنوان یکی از پر مصرف‌ترین کشورها در این زمینه شناخته می‌شود. عراق نیز چهارمین صادر کننده نفت به این کشور به حساب می‌آید. اما اخیراً با افزایش آمار صادرات نفت این کشور به ایالات متحده به نظر می‌رسد روابط اقتصادی دو کشور جان تازه‌ای گرفته است. همزمان با بهبود روابط عراق و آمریکا گویی عرصه برای فعالیت تجاری تهران با بغداد تنگ‌تر شده است. به ویژه پس از اعمال تحریم‌های جدید از سوی آمریکا برای نقل و انتقال دلار میان ایران و عراق این امر بیش از

زهرا عبدالمهی
روزنامه نگار

بر اساس گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا میزان صادرات نفت عراق به آمریکا در ماه گذشته حدود هشت میلیون بشکه بوده است. این در حالی است که داده‌های گمرک ایران از کاهش تبادلات تجاری میان ایران و عراق حکایت دارند. آیا این اتفاق به معنای غش بغداد به سمت آمریکا و پشت کردن به تهران است؟

اداره اطلاعات انرژی آمریکا در گزارشی اعلام کرد که در ماه فوریه حدود هشت میلیون بشکه نفت از عراق وارد ایالات متحده شده است. روزنامه دولتی «الصبح» عراق، درباره جزئیات صادرات نفت عراق نوشت: